

ISSN 2080-1904

Nr 1 (13)
Styczeń 2012

Zachodniopomorski
Uniwersytet
Technologiczny
w Szczecinie

Forum

Uczelniane

Pismo Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

Promocja doktorska 2011

Promocja doktorska 2011

strona 11

OBRADY SENATU

- 2 Senat w listopadzie 2011...
...w grudniu 2011
- 3 ...w styczniu 2012
Wybory członków komitetów naukowych PAN
na kadencję 2012–2014

LUDZIE UCZELNI

- 4 Bożena Chuda-Mickiewicz – nominacja profesorska
- 5 Danuta Szczerbińska – nominacja profesorska
- 6 Antoni Wiliński – nominacja profesorska
- 7 Podziękowania dla prof. Valerego I. Khrisanova
- 8 Wojciech Zeńczak – habilitacja
- 9 Jubileusz 90-lecia Henryka Ostapiuka

Z ŻYCIA UCZELNI

- 11 Promocja doktorska
- 12 Nad czym pracują przyszli naukowcy
- 13 PAKA pod choinkę...
- 14 Specjalistyczna aparatura do badań
Muzealna kolekcja
- 15 Ryby na celowniku
Aktywność publikacyjna w ZUT
- 17 Umiejdzynarodowienie studiów, mobilności
i Partnerstwa Wschodniego
- 20 Dzień ERASMUSA – uczelniane targi mobilności

POZA UCZELNIĄ

- 21 Dni Techniki Pomorza Zachodniego
- 22 Rok Michała Doliwo-Dobrowolskiego
- 23 Gmach Wydziału Elektrycznego
Skarbem Architektury Szczecina
Srebro dla chemików
- 24 Zrównoważony rozwój w budownictwie
Szkolenie asystentów projektantów
- 25 Program Top 500

KONFERENCJE, SEMINARIA

- 26 XXXII Sympozjum Siłowni Okrętowych SymSO 2011

NASI STUDENCI

- 27 Wydziałowy Konkurs Fotograficzny „Fotozbiory–WBiA”
- 28 Mikołajkowa wycieczka integracyjna
- 29 Niemiecki ośrodek badawczy okiem studenta
- 30 Praktyka Erasmus w Instytucie IHP w Niemczech

- 31 Studenci w fabryce PHILIPS Lighting Poland SA
... i w Atelier Gussmann w Berlinie

KULTURA

- 32 XXX Misterium Kolędowe
Ryglowa architektura w obiektywie
Pasje Stachowiaka
Wystawa 2urban8

WARTO WIEDZIEĆ

- 34 Information Literacy – nowa koncepcja
dydaktyki bibliotecznej
- 35 Co na szczecińskim niebie?
- 36 Nowe oblicze dobrego znajomego
Slayer wygrał w Łodzi
Studenci WE wśród laureatów

SPORT

- 37 Zwycięskie koszykarki
Sukces naszych siatkarek

ŻYLI WŚRÓD NAS

- 38 Marian Piech
- 39 Zdzisław Szuba

FORUM UCZELNIANE • Pismo Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie • kwartalnik • Rok IV numer 1(13) • styczeń 2012

Adres redakcji: Wydawnictwo Uczelniane, al. Piastów 50, 70-311 Szczecin, tel. 91 449 40 97, e-mail: wydawnictwo@zut.edu.pl; rkajrys@zut.edu.pl

Zespół redakcyjny:

Mieczysław Wysiecki (redaktor naczelny), Grażyna Ułaniak, Renata Kajrys, Krystyna Kaźmierowska (redaktor techniczny)

Wydawca: Wydawnictwo Uczelniane Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

Skład: Waldemar Jachimczak • **Druk:** Drukarnia ZAPOL

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania artykułów oraz ich tytułów.

Przekazanie materiałów redakcji jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na rozpowszechnianie tekstów i zdjęć w wersji papierowej i elektronicznej Forum Uczelnianego.

Poglądy prezentowane przez autorów nie odzwierciedlają stanowiska kierownictwa uczelni i zespołu redakcyjnego.

Senat w listopadzie 2011...

Posiedzenie Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie odbyło się 28 listopada 2011 roku. Rektor Włodzimierz Kiernożycki, składając gratulacje, wręczył nominacje na stanowisko profesora nadzwyczajnego na pięć lat:

dr. hab. inż. Walentemu Jasińskiemu (WIMiM),

dr. hab. Januszowi Typkowi (WIMiM),

dr. hab. inż. Zbigniewowi Zapałowiczowi (WIMiM).

W komunikatach rektor poinformował, że obsługę prawną posiedzeń senatu będzie prowadziła radca prawny mgr Monika Sadowska, pracownik Działu Organizacyjno-Prawnego, a także powitał nowego senatora z grupy studentów – Ewelinę Gawin z Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa.

Senat przyjął do akceptującej wiadomości informacje dotyczące zasad tworzenia nowych kierunków studiów oraz wymiany międzynarodowej studentów w roku akademickim 2010/2011 i mobilności pracowników w ramach programu ERASMUS, przedstawione przez prorektora ds. kształcenia Witolda Biedunkiewicza.

Senat podjął:

- uchwałę w sprawie poparcia projektu opinii KRPUT z 14 listopada 2011 r. dotyczącej projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu i trybu ustalania wskaźników kosztochłonności poszczególnych kierunków stacjonarnych studiów wyższych oraz obszarów kształcenia, a także dla stacjonarnych studiów doktoranckich,
- uchwałę w sprawie zniesienia makrokierunku studiów stacjonarnych pierwszego stopnia – zarządzanie techniką na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa oraz na Wydziale Ekonomicznym ZUT w Szczecinie,
- uchwałę w sprawie zniesienia makrokierunku studiów stacjonarnych pierwszego stopnia – farmerstwo na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa oraz na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT w Szczecinie,
- uchwałę w sprawie zniesienia stacjonarnych studiów międzykierunkowych pierwszego stopnia – bioinżynieria żywności i środowiska wodnego na Wydziale Nauk o Żywności i Rybactwa ZUT w Szczecinie,
- uchwałę w sprawie zniesienia stacjonarnych studiów międzykierunkowych pierwszego stopnia – analityka żywności i środowiska wodnego na Wydziale Nauk o Żywności i Rybactwa ZUT w Szczecinie,
- uchwałę w sprawie powołania Uczelnianej komisji wyborczej do przeprowadzenia wyborów na kadencję 2012–2016,
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z National University of Life and Environmental Science of Ukraine,
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z Państwową Instytucją Oświatową Wyższego Kształcenia Zawodowego Moskiewski Instytut Energetyczny,
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z Jarosławską Państwową Akademią Rolniczą (Rosja),
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z Państwowym Uniwersytem w Koczetawie im. Czokana Walichanowa (Republika Kazachstan),
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z Vietnam Academy of Science and Technology in Hanoi,
- uchwałę w sprawie przeznaczenia środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości położonych w obrębie Lipnik, gm. Stargard Szczeciński oraz Ostoja, gm. Kołbaskowo.

Uczelniana komisja wyborcza do przeprowadzenia wyborów na kadencję 2012–2016

dr hab. inż. Bogdan Piekarski prof. nadzw. ZUT (WIMiM) – przewodniczący

dr Bartosz Dąbrowski (WEk.) – wiceprzewodniczący
mgr inż. Sylwia Poreda (administracja centralna) – sekretarz

dr hab. inż. Elżbieta Bogusławska-Wąs (WNoZiR)

dr hab. inż. Paweł Milczarski (WKŚiR)

dr hab. inż. Katarzyna Wojdak-Maksymiec (WBiHZ)

dr inż. Jan Bursa (WE)

dr inż. Teresa Rucińska (WBiA)

dr inż. Elwira Katarzyna Wróblewska (WTiCh)

mgr inż. Paulina Hofsoe (doktorantka WNoZiR)

Anton Smoliński (student WI)

mgr Adam Spychała (administracja centralna)

...w grudniu 2011

Posiedzeniu Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, które odbyło się 19 grudnia 2011 roku przewodniczył rektor Włodzimierz Kiernożycki. W komunikatach prorektor ds. kształcenia Witold Biedunkiewicz poinformował, że w ogólnopolskim rankingu w kategorii uczelni prodoctoranckich Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie zajął 10. miejsce. Przekazał również informację ze spotkania zorganizowanego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, 28 października 2011 r. w Warszawie, w którym uczestniczyło około 100 uczelni. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie wyróżniono jako przykład dobrej praktyki realizacji wyjazdów szkoleniowych programu ERASMUS – wyjazdy pracowników uczelni.

Prorektor ds. studenckich Jacek Wróbel poinformował o przyznaniu kierunkowi studiów budowa maszyn akredytacji na sześć lat.

Senat podjął:

- uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr 38 Senatu ZUT z 26 września 2011 r. w sprawie wytycznych Senatu ZUT dla rad wydziałów dotyczących planów studiów i programów kształcenia,
- uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr 40 Senatu ZUT z 26 września 2011 r. w sprawie wytycznych Senatu ZUT dotyczących planów i programów studiów podyplomowych,
- uchwałę w sprawie powołania okręgowych komisji wyborczych do przeprowadzenia wyborów na kadencję 2012–2016,
- uchwałę w sprawie nadania tytułu profesora honorowego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie dr. inż. Friedhelmowi Prachtowi (Niemcy),
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie lub najem gruntu położonego w Dołujach,
- uchwałę w sprawie korekty planu rzeczowo-finansowego uczelni na 2011 rok,
- uchwałę w sprawie prowizorium planu rzeczowo-finansowego na 2012 rok, w tym budżetów jednostek.

Okręgowe komisje wyborcze do przeprowadzenia wyborów na kadencję 2012–2016

Komisja jednostek pozawydziałowych

dr inż. Zbigniew Zychowicz (CNHiP) – przewodniczący

dr Anna Łozowska (BG) – zastępca przewodniczącego

lic. Magdalena Ostrowska (RCiTT) – sekretarz

mgr Andrzej Biernaczyk (SWFiS)

dr Iwona Charkiewicz (SK)

mgr Katarzyna Głębocka (SPNJO)

dr Maria Szmuksta-Zawadzka (SM)

Komisja administracji centralnej

mgr Dorota Wasielewska (SDS) – przewodnicząca

Dariusz Lewczuk (AGE) – zastępca przewodniczącej

Maria Kwiatkowska (NDN) – sekretarz

mgr Iwona Brzozowska (DS nr 1)
mgr Katarzyna Byczkiewicz (AKG)
mgr Małgorzata Mysiurska (AFW)
Lucyna Skrzypczak (KSD)

Komisja zebrań uczelnianych

dr inż. Piotr Szymczak (WE) – przewodniczący
dr inż. Krzysztof Gorący (WTiCh) – zastępca przewodniczącego
dr inż. Magdalena Ziarnik (WKŚiR) – sekretarz
mgr inż. Michał Dolata (WIMiM)
dr Małgorzata Firmanty (SM)
dr inż. Krzysztof Pietruszewicz (WE)
dr hab. Janusz Typek (IF)

...w styczniu 2012

Na posiedzeniu 30 stycznia 2012 roku senat przyjął do akceptującej wiadomości informacje o wynikach przeprowadzonych w 2011 r. akredytacji kierunków studiów oraz o przebiegu wdrażania systemu oceny jakości kształcenia, przedstawione przez prorektora ds. kształcenia Witolda Biedunkiewicza.

Senat pozytywnie zaopiniował kandydaturę Joanny Niemcewicz na stanowisko dyrektora Regionalnego Centrum Innowacji i Transferu Technologii ZUT oraz podjął:

- uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu studiów doktoranckich w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie,

- uchwałę w sprawie wytycznych dla rad wydziałów dotyczących planów i programów studiów doktoranckich,
- uchwałę w sprawie podziału liczby elektorów Uczelnianego kolegium elektorów na kadencję 2012–2016,
- uchwałę w sprawie ustalenia składu liczbowego senatu i podziału mandatów na jednostki, grupy pracownicze i grupy wyborcze na kadencję 2012–2016,
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z Akademią Ekonomiczną w Bukareszcie,
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja i adaptacja budynków Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa”,
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na najem części nieruchomości lokalu gastronomicznego stołówki studenckiej „KUBUS”,
- uchwałę w sprawie przeznaczenia środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości położonych w obrębie Ostoja oraz Przylep, gm. Kołbaskowo,
- uchwałę w sprawie korekty planu rzeczowo-finansowego uczelni na 2011 rok,
- uchwałę w sprawie podziału wstępnego dotacji budżetowej MNiSzW na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadry naukowej oraz utrzymaniem uczelni, w tym remonty w 2012 roku – wydatków (kosztów) finansowanych jako zadania celowe.

Podczas styczniowego posiedzenia senatu studenci: Przemysław Mariusz Makiewicz, Tomasz Grynfelder, Rafał Rychcicki, Anton Smoliński i Michał Marcinkiewicz otrzymali, z rąk rektora Włodzimierza Kiernożyckiego, stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wybory członków komitetów naukowych PAN na kadencję 2012–2014

Komitety naukowe Polskiej Akademii Nauk są samorządną, ogólnokrajową reprezentacją poszczególnych dyscyplin naukowych, służącą integrowaniu uczonych całego kraju. W skład komitetów naukowych wchodzi krajowi członkowie Polskiej Akademii Nauk odpowiednich specjalności, wybitni pracownicy naukowcy reprezentujący szkoły wyższe, placówki Polskiej Akademii Nauk i instytuty zaplecza naukowo-badawczego resortów, a także przedstawiciele instytucji i organizacji gospodarczych i społecznych. Z racji ich składów, grupujących wybitnych przedstawicieli całego środowiska naukowego, komitety naukowe Polskiej Akademii Nauk stanowią najbardziej reprezentatywne grono specjalistów w danej dyscyplinie naukowej.

W wyniku ogólnopolskich wyborów członków komitetów naukowych na kadencję 2012–2014, naukowcy z naszej uczelni uzyskali mandat oraz uznanie swojego środowiska naukowego i zostali wybrani na członków komitetów naukowych. Są to: prof. dr hab. **Stanisław Bańka** (WE) – Komitet Automatyki i Robotyki PAN, prof. dr hab. **Stefan Berczyński** (WIMiM) – Komitet Budowy Maszyn PAN, prof. dr hab. **Janusz Błaszczkowski** (WKŚiR) – Komitet Ochrony Roślin PAN, prof. dr hab. **Jan Bronisław Dawidowski** (WKŚiR) – Komitet Techniki Rolniczej PAN, prof. dr hab. **Tomasz Dobek** (WKŚiR) – Komitet Techniki Rolniczej PAN, dr hab. **Renata Dobromilska** prof. nadzw. ZUT (WKŚiR) – Komitet Nauk Ogrodniczych

PAN, dr hab. inż. **Stefan Domek** prof. nadzw. ZUT (WE) – Komitet Automatyki i Robotyki PAN, dr hab. inż. **Mirosława El Fray** prof. nadzw. ZUT (WTiCh) – Komitet Nauki o Materiałach PAN, prof. dr hab. **Mariola Friedrich** – Komitet Nauk o Żywieniu Człowieka PAN, prof. dr hab. **Zdzisław Jaworski** (WTiCh) – Komitet Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN, prof. dr hab. **Włodzimierz Kiernożycki** (WBiA) – Komitet Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, prof. dr hab. **Joanna Karcz** (WTiCh) – Komitet Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN, prof. dr hab. **Krzysztof Marchelek** (WIMiM) – Komitet Budowy Maszyn PAN, prof. dr hab. **Piotr Masojć** (WKŚiR) – Komitet Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN, prof. dr hab. **Andrzej Nowak** (WKŚiR) – Komitet Gleboznawstwa i Chemii Rolnej PAN, dr **Maciej Nowak** (WEk.) – Komitet Przemysłowego Zagospodarowania Kraju PAN, prof. zw. dr hab. **Ryszard Sikora** – Komitet Elektrotechniki PAN, prof. dr hab. **Sławomir Stankowski** – Komitet Uprawy Roślin PAN, prof. dr hab. **Stefan Weyna** (WTMiT) – Komitet Akustyki PAN, prof. dr hab. **Mieczysław Wyszczek** – Komitet Nauki o Materiałach PAN, prof. dr hab. **Sławomir Stankowski** (WKŚiR) – Komitet Uprawy Roślin PAN, dr hab. **Lesław Wołejko** prof. nadzw. ZUT (WKŚiR) – Komitet Ochrony Przyrody PAN, dr inż. **Eliza Sochacka-Sutkowska** (WKŚiR) – Komitet Przemysłowego Zagospodarowania Kraju PAN.

Nominacja profesorska

Bożena Chuda-Mickiewicz

Bożena Chuda-Mickiewicz, po ukończeniu (1969 r.) I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczecinie, podjęła studia na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczej w Szczecinie. Bezpośrednio po studiach w 1974 r. rozpoczęła pracę w macierzystej uczelni w Zakładzie Zoologii Instytutu Biologicznych Podstaw Hodowli Zwierząt. Stopień doktora nauk rolniczych w zakresie zootechniki nadała jej Rada Wydziału Zootechnicznego w 1983 r., na podstawie obronionej z wyróżnieniem dysertacji doktorskiej pt. „Przydatność użytkowa pszczoły środkowoeuropejskiej oraz krzyżówek międzyrasowych w warunkach Pomorza Zachodniego”. W 1995 r. również Rada Wydziału Zootechnicznego nadała jej stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki, specjalność pszczelnictwo na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Wpływ temperatury otoczenia na zachowanie kłębu zimującej rodziny pszczelej”. Postanowieniem z 3 listopada 2011 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski nadał dr hab. Bożenie Chudej-Mickiewicz tytuł naukowy profesora nauk rolniczych.

Profesor Bożena Chuda-Mickiewicz pracuje na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt (dawniej Zootechnicznym) od 1974 r., gdzie przechodząc szczeble kariery zawodowej, od pracownika inżyniersko-technicznego, asystenta, starszego asystenta, adiunkta uzyskała w 1998 r. stanowisko profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Pszczelnictwa. W latach 2007–2009 pełniła funkcję kierownika Zakładu Pszczelnictwa, a po połączeniu (w 2009 r.) Akademii Rolniczej z Politechniką Szczecińską w Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie powierzono jej w 2010 r. funkcję kierownika Katedry Zoologii i Pszczelnictwa.

W trakcie pracy zawodowej odbyła staże w: Zakładzie Pszczelnictwa Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie i Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Oddziale Pszczelnictwa Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Puławach, w Rezerwacie Norweskiej Pszczoły Środkowoeuropejskiej w Norwegii, Instytucie Pszczelnictwa w Niemczech oraz kurs w Izraelu.

Dorobek publikacyjny profesor Bożeny Chudej-Mickiewicz obejmuje łącznie 171 publikacji naukowych i dydaktycznych. Z ogólnej liczby prac ogłoszonych drukiem większość opublikowała po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego (34 oryginalne prace twórcze; dwa podręczniki akademickie; jeden skrypt; 63 doniesienia zamieszczone w materiałach konferencyjnych: 18 międzynarodowych i 45 krajowych oraz cztery artykuły popularno-naukowe). Zdecydowaną większość oryginalnych prac twórczych opublikowała w obcojęzycznych czasopiśmie polskich o zasięgu międzynarodowym: *Journal of Apicultural Science*, *Vegetable Crops Research Bulletin*, *Pesticides*, *Annales of Warsaw University of Life Sciences – SGGW*, *Animal Science*. Jest również współautorem prac opublikowanych w czasopiśmie zagranicznych *Journal of Apicultural Research* i *Apidologie*.

Zainteresowania badawcze profesor Bożeny Chudej-Mickiewicz koncentrują się na pszczole miodnej, na życiu i funkcjonowaniu rodziny pszczelej, w czterech nurtach: wykorzystaniu pszczoł do zapyłania entomofilnych roślin uprawnych, ich wpływu na plonowanie oraz wartość pożytkową tych roślin dla pszczoł; prac hodowlanych

obejmujących określenie przynależności rasowej pszczoł na podstawie oceny morfometrycznej za pomocą technik komputerowych, krzyżowaniu ras i ich wykorzystywaniu w określonych warunkach klimatyczno-pożytkowych, wychowie trutni i sztucznym unasienianiu matek pszczelich oraz określeniu zabiegów i czynników przyspieszających ich czerwienie; diagnozowaniu i zwalczaniu chorób i szkodników pszczoł; określaniu stanu biologicznego rodziny pszczelej na podstawie rejestracji niektórych czynników fizycznych występujących w rodzinie.

Do najważniejszych jej osiągnięć należy: wprowadzenie na teren Pomorza Zachodniego krzyżówki pszczoły krajńskiej ze środkowoeuropejską, co przyczyniło się do znacznego wzrostu produktywności rodzin pszczelich; opracowanie metody wychowu i przetrzymywania trutni do sztucznego unasieniania matek pszczelich; wykazanie

czynników decydujących o skuteczności sztucznego unasieniania; określenie przydatności nowo opracowanych preparatów w zwalczaniu warrozy w rodzinach pszczelich; ocena stanu biologicznego rodziny pszczelej za pomocą komputerowej aparatury pomiarowej. Większość badań zrealizowała, uczestnicząc w siedmiu projektach badawczych KBN i MNiSzW oraz dziewięciu grantach uczelnianych. Obecnie jest wykonawcą grantu KCN.

Profesor Bożena Chuda-Mickiewicz wypromowała dwóch doktorów, była promotorem 15 prac magisterskich (w tym jednej wyróżnionej) i czterech prac inżynierskich. Recenzowała dwie rozprawy doktorskie, liczne oryginalne prace do czasopism naukowych oraz projekty badawcze KBN i MNiSzW.

Jest doświadczonym dydaktykiem, realizuje zajęcia z wielu przedmiotów dla studentów różnych form studiów na kierunkach: zootechnika, biologia, biotechnologia. Opracowała autorski program studiów dla specjalności agroturystyka oraz programy 15 przedmiotów. Jej działalność dydaktyczna nie ogranicza się tylko do zajęć prowadzonych w uczelni. Od 1977 r. prowadzi wykłady i kursy szkoleniowe dla pszczelarzy praktyków. Pełni funkcję sekretarza Państwowej Komisji Egzaminacyjnej na tytuł wykwalifikowany pszczelarz i mistrz pszczelarz.

Profesor Bożena Chuda-Mickiewicz przez dwie kadencje (1996–1999 i 2002–2005) pełniła funkcję prodziekana ds. dydaktyki. Jako prodziekan uczestniczyła w pracach Zespołu Prorektora ds. Kształcenia. Brała również udział w pracach Wydziałowej i Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej do naboru kandydatów na studia. Od 1996 do 2005 r. była członkiem Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia, a od 2005 r. jest jej przewodniczącą. Uczestniczyła również (w latach 1996–1999 i 2003–2005) w pracach uczelnianej komisji na najlepszą pracę dyplomową oraz była członkiem jury Naukowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych (w latach 2006–2008). Przez dwie kadencje (1999–2005) była członkiem senatu. Obecnie, od 2007 r., jest pełnomocnikiem rektora ds. jakości kształcenia. Była ponadto współorganizatorem dwóch konferencji międzynarodowych: I Polsko-Niemieckiego Sympozjum „Postępy w badaniach nad warrozą” (1992) oraz 5th International Conference on the Black Bee *Apis mellifera mellifera* (2002) i dwóch krajowych konferencji dydaktycznych (1993, 2007).

Profesor Chuda-Mickiewicz jest członkiem Pszczelniczego Towarzystwa Naukowego, w latach 1987–1996 była członkiem zarządu, a obecnie jest członkiem Komisji rewizyjnej. Jest również w zarządzie i radzie programowej *Biuletynu Związku Czynnych Inseminatorów Matek Pszczelich*. Od 1995 r. należy do Societas Internationalis pro Conservatione Apis mellifera mellifera i jest członkiem jego zarządu. Od 2004 r. należy do European Association for Bee Research.

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i zawodowe była wielokrotnie nagradzana przez rektora AR w Szczecinie. Uzyskała odznaczenia państwowe, lokalne i branżowe: Srebrny Krzyż Zasługi, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Gryf Pomorski, Zasłużony dla Akademii Rolniczej, Srebrna Odznaka Polskiego Związku Pszczelarskiego.

Nominacja profesorska

Danuta Szczerbińska

Danuta Szczerbińska po ukończeniu w 1988 roku studiów na kierunku zootechnika podjęła pracę jako asystent stażysta, a następnie asystent w Katedrze Hodowli Drobiu i Pszczelnictwa Akademii Rolniczej w Szczecinie. W 1994 r. rozpoczęła studia doktoranckie i po niespełna dwóch latach (8 listopada 1995 r.) uzyskała stopień doktora nauk rolniczych w zakresie zootechniki. Rozprawę doktorską, na wniosek recenzentów, Rada Wydziału wyróżniła. W 1996 r. została mianowana na stanowisko adiunkta w Katedrze Hodowli Dro-

biu. W wyniku dalszej pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej w 2002 r. uzyskała (z wyróżnieniem) stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki. W 2006 r. mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego, które zajmowała do 31 października 2011 r. Od 1 września 2010 r. pełni funkcję kierownika Katedry Hodowli Ptaków Użytkowych i Ozdobnych ZUT w Szczecinie.

Profesor Danuta Szczerbińska opublikowała 121 prac, w tym 53 to oryginalne prace twórcze, z których 19 ukazało się w czasopiśmie znajdujących się w bazie JCR. W ogólnym dorobku znajduje się również: 10 oryginalnych prac twórczych opublikowanych w materiałach konferencyjnych, dwie monografie, podręcznik, dwa skrypty, 37 doniesień naukowych, a także 16 artykułów popularnonaukowych. Wyniki badań prowadzonych przez profesor znalazły w większości zastosowanie w praktyce drobiarskiej, a część z nich dotycząca doskonalenia składu mieszanek paszowych dla kurcząt i stad rodzicielskich kur mięsnych z zastosowaniem surowców krajowych była przedmiotem wdrożenia.

W dorobku naukowym prof. Szczerbińskiej można wyróżnić cztery główne nurty badawcze, którymi nieprzerwanie zajmuje się od początku pracy zawodowej:

- żywienie drobiu,
- ocena jakości jaj w aspekcie wskaźników wylęgowości,
- użyteczność rozplodowa oraz doskonalenie techniki wylęgów jaj emu i strusi,
- ocena jakości surowców drobiarskich.

W ramach pierwszego zagadnienia prowadziła i prowadzi badania m.in. nad:

- doskonaleniem składu mieszanek paszowych dla drobiu z uwzględnieniem krajowych komponentów (pszenżyto, ziarno i poekstrakcyjna śruta sojowa i rzepakowa),
- wykorzystaniem owsa nieoplewionego w mieszankach paszowych dla drobiu i wpływem tych pasz na nieśność, przyrosty masy ciała, spożycie paszy i jej wykorzystanie, wydajność rzeźną i zawartość tłuszczu w tuszce,
- rolę oligosacharydów, wyizolowanych z nasion łubinu i grochu, jako naturalnych stymulatorów produktywności i odporności ptaków,
- optymalizacją żywienia młodych i dorosłych przepiórek (w zakresie ilości białka i energii w paszy) i wpływem zmodyfikowanych dawek pokarmowych na nieśność, wykorzystaniem paszy, wskaźnikami zapłodnienia i wylęgowości, wydajnością rzeźną i jakością mięsa.

W badaniach nad oceną jakości jaj różnych typów użytkowych kur, przepiórek, emu i strusi koncentruje dociekania naukowe na analizie cech fizycznych i chemicznych jaj oraz skorupy, a także na ustalaniu związków między jakością jaj, okresem użytkowania reprodukcyjnego a wskaźnikami wylęgowości.

W ramach kolejnego kierunku prowadzi badania nad doskonaleniem techniki wylęgu jaj strusi i emu, a także obserwacje użyteczności nieśnej i rozplodowej zarówno na fermie doświadczalnej Katedry Hodowli Ptaków Użytkowych i Ozdobnych, jak i fermach prywatnych, z którymi współpracuje.

Ponadto realizowała badania nad jakością mięsa i jaj przepiórek, emu i strusi, oceniając m.in. ich walory odżywcze i dietetyczne.

Prof. dr hab. Danuta Szczerbińska opiniowała artykuły do wielu czasopism naukowych, w tym także notowanych w bazie JCR. Wielokrotnie wykonywała recenzje projektów badawczych i była członkiem panelu ekspertów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Prof. Szczerbińska prowadzi wykłady i ćwiczenia dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunku zootechnika, a także na studiach I stopnia kierunku biotechnologia. Ponadto realizuje seminaria doktorskie, magisterskie i inżynierskie dla studentów kierunku zootechnika, a także wykłady na studiach podyplomowych. Była promotorem pracy doktorskiej zakończonej w 2009 r. (obrona z wyróżnieniem). Obecnie jest promotorem w jednym przewodzie doktorskim (wszczętym w 2010 r.) i opiekunem naukowym kolejnego doktoranta. Sprawowała także opiekę nad 33 dyplomantami. O zaangażowaniu w doskonalenie procesu kształcenia świadczy m.in.: opracowanie programów wielu realizowanych w katedrze przedmiotów, organizacja zajęć terenowych dla studentów czy współorganizowanie ferm doświadczalnych (emu, przepiórek) oraz kolekcji ptaków ozdobnych na terenie wydziału, które stanowią bazę dydaktyczną. Była także założycielem i opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Miłośników Ptaków (do 2005 r.).

Danuta Szczerbińska uczestniczy w życiu organizacyjnym wydziału, uczelni i środowiska naukowego. Pełniła funkcję dziekana Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt w kadencji 2005–2008. Ponadto

brała udział w pracach różnych zespołów kolegialnych, m.in: Senatu Akademii Rolniczej w Szczecinie, Senackiej Komisji: Ekonomicznej, ds. Oceny Struktury i Zasobów Ludzkich Administracji Uczelni, ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, a także komisji uczelnianych i wydziałowych Uczelnianej Komisji Wyborczej, Rektorskiej Komisji ds. Zatrudniania na Stanowisku Profesora, Wydziałowej Komisji ds. Kariery, Rozwoju i Współpracy oraz ds. Oceny Jakości Kształcenia.

Danuta Szczerbińska jest członkiem: Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz The World's Poultry Science Association–Polish

Branch. W latach 2004–2007 była członkiem zarządu WPSA–PB (Polski Oddział Światowego Towarzystwa Wiedzy Drobiarskiej). Była też współorganizatorką pięciu konferencji naukowych, z których dwie miały międzynarodowy zasięg.

Profesor jest beneficjentką Nagrody Wojewody Szczecińskiego za Zasługi dla Nauki i Postępu, Medalu Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego *Amicus Scientiae et Veritatis*, Nagród rektora: indywidualnych (trzykrotnie) oraz zespołowych (dwukrotnie). Została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Rektor Włodzimierz Kiernożycki złożył gratulacje trzem paniom, które dołączyły w grudniu ub.r. do grona 109 profesorów tytularnych zatrudnionych na uczelni. Nominacje z rąk prezydenta RP otrzymały (stojące od prawej): prof. Bożena Chuda-Mickiewicz, prof. Danuta Szczerbińska i prof. Maria Kawęcka. Wszystkie panie profesor pracują na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT w Szczecinie

Zdjęcie Stanisław Heropolitański

Nominacja profesorska Antoni Wiliński

Profesor Antoni Wiliński jest pracownikiem Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie od 1991 roku (do 2009 r. Politechniki Szczecińskiej). Od 2008 r. jest dziekanem Wydziału Informatyki. Nominację profesorską z rąk prezydenta Bronisława Komorowskiego odebrał 24 października 2011 r.

Urodził się 1 listopada 1947 r. w rodzinie nauczycielskiej, wychował w Chełmży – niewielkim pomorskim miasteczku pod Toruniem. Dziś twierdzi, że miał szczególne szczęście do wybitnych nauczycieli. Ukończył wyśmienite liceum – był laureatem olimpiad matematycznych. Potem była Wyższa Szkoła Marynarki Wojennej w Gdyni, którą ukończył jako inżynier w specjalności siłownie okrętowe w 1970 r. oraz Politechnika Gdańska, gdzie w Instytucie Okrętowym uzyskał tytuł zawodowy magistra inżyniera budownictwa okrętowego. Jako oficer marynarki wojennej w 1974 r. wyjechał na studia doktoranckie do Leningradu (obecnie Sankt Petersburg), które ukończył w 1976 r., obroną pracy z zakresu teorii systemów. Po powrocie do kraju pozostał w środowisku akademickim Marynarki Wojennej, osiągając stopień wojskowy komandora i stanowisko docenta. W 1989 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego inżyniera w Politechnice Warszawskiej na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa w dyscyplinie automatyki i robotyki.

Za ważne doświadczenia życiowe profesor uważa pracę w wielu środowiskach akademickich i biznesowych. Będąc profesorem nadzwyczajnym Politechniki Szczecińskiej był jednocześnie m.in. dyrektorem Instytutu Informatyki Stosowanej i profesorem Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu (w latach 2001–2003), profesorem Wyższej Informatycznej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp.

(2006–2008). Obecnie, z uwagi na funkcję dziekana, nie angażuje się w pracę poza szkolnictwem wyższym; wcześniej jednak wielokrotnie pełnił funkcje w zarządach i radach nadzorczych spółek prawa handlowego, także za granicą.

Profesor w swoim dorobku naukowym ma ponad 200 prac naukowych, w tym 105 w formie publikacji (monografii, artykułów), ponad 50 raportów z badań, patentów i ekspertyz oraz ok. 70 referatów opublikowanych w materiałach konferencyjnych.

Główne kierunki aktywności naukowej profesora dzielą się na dwie części. W pierwszym okresie swojej kariery naukowej był rozpoznawalnym w skali kraju specjalistą z zakresu oceanotechniki, wieńcząc swój dorobek wiedzy rozprawą habilitacyjną, obronioną na jednym z najbardziej prestiżowych wydziałów w Polsce – na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej. Głównym mentorem naukowym był dla niego wówczas profesor Adam Morecki, jeden z pionierów polskiej robotyki. Do najważniejszych osiągnięć tego okresu zalicza publikacje i prace projektowe poświęcone problematyce sterowania ruchem pojazdów podwodnych. Profesor Wiliński był jednym z najważniejszych krajowych specjalistów będąc, pomimo stosunkowo młodego wieku, kierownikiem kilku ważnych projektów badawczych o charakterze militarnym. Część z nich realizowana była w kooperacji międzynarodowej, część we współpracy z Politechniką Gdańską i Politechniką Szczecińską. Większość prac dla Marynarki Wojennej miała charakter tajny. Wiele spośród tych projektów było wdrażanych do eksploatacji. Po transformacji ustrojowej profesor zwolnił się z wojska.

W połowie lat 90. na Wydziale Techniki Morskiej Politechniki Szczecińskiej coraz wyraźniejsze były trendy rozwoju automatyki morskiej, a później informatyki. Był to okres poszukiwania indywidualnych ścieżek rozwoju naukowego i z perspektywy kilkunastu lat wydaje się, że profesor umiejętnie połączył swoje doświadczenia z obszaru automatyki i sterowania, pasje informatyczne i programistyczne z wiedzą biznesową. Przez całe życie zawodowe był pasjonatem programowania, które stosował w pierwszym okresie do badania ruchu symulowanego obiektów podwodnych, a w drugim do badań w modelach predykcyjnych.

Na przełomie wieku intensywnie zajmował się działalnością gospodarczą w zakresie wynikającym z doświadczeń akademickich. Dziś można byłoby ocenić te próby jako komercjalizację wiedzy akademickiej i tworzenie spółek typu spin-off. W 2000 r. profesor Wiliński

wspólnie ze studentami założył spółkę zajmującą się produkcją oprogramowania edukacyjnego. W tym też okresie był współautorem wielu aplikacji edukacyjnych sprzedawanych na rynku. Jednocześnie publikował, popularyzował naukę, a od ok. 2004 r. wrócił do intensywnej pracy badawczej, koncentrując się na problematyce symulacji i modelowania rynków finansowych z wykorzystaniem Internetu.

Działalność naukowa i wdrożeniowa profesora pozwoliła na zbudowanie autorytetu w środowisku krajowym i za granicą. Zwłaszcza w ostatnich latach często reprezentował uczelnie i instytucje administracji lokalnej za granicą występując z referatami m.in. w: Niemczech, Szkocji, Portugalii, Szwecji, Rosji, Ukrainie, Turkmenii, Litwie, Grecji, Mołdawii. W kraju jest aktywnym propagatorem idei społeczeństwa informacyjnego i procesu bolońskiego. Na jego pozycję w środowisku nauki polskiej składa się także stanowisko dziekana, funkcja redaktora naczelnego czasopisma naukowego *Metody Informatyki Stosowanej* czy pozycja przewodniczącego komisji informatyki oddziału PAN w latach 2007–2011.

Wychował pięcioro doktorów. Występuje z wykładami i prelekcjami popularyzującymi naukę na wielu konferencjach i seminariach organizowanych przez instytucje otoczenia biznesu (SPNT, RCIiT, PFP, Urząd Miasta).

W karierze akademickiej przeszedł wszystkie szczeble rozwoju indywidualnego – od asystenta do dziekana, uczestniczył w wielu ciałach koleżeńskich w poprzednich uczelniach. Ma kilka odznaczeń, z których za najważniejsze uważa Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Medal za Zasługi dla Politechniki Szczecińskiej i Medal im. Fryzego. Szczególnie ceni nagrody studenckie i środowiskowe za działalność dydaktyczną i wychowawczą – Statuetkę Belfra Roku w Konkursie Pinokio'2011 i dyplom Wyróżniający się Nauczyciel i Opiekun Młodzieży Szczecina.

Jest propagatorem wizji rozwoju Wydziału Informatyki jako nowoczesnego europejskiego ośrodka akademickiego opartego na wysokich technologiach, ściśle współpracującego z lokalnym rynkiem pracy zmieniającym oblicze Szczecina.

Zdjęcie Renata Kajrys

Podziękowania dla prof. Valerego I. Khrisanova

Podczas posiedzenia Rady Wydziału Elektrycznego 22 września 2011 roku dziekan Stefan Domek podziękował prof. dr. hab. inż. Valeremu I. Khrisanovi za pracę, odczytując m.in. list gratulacyjny rektora ZUT Włodzimierza Kiernożyckiego.

Profesor Valery Khrisanov urodził się 11 sierpnia 1939 r. w Sankt Petersburgu. Jest absolwentem Politechniki Leningradzkiej. Pracował naukowo w Leningradzkim Instytucie Mechaniki Precyzyjnej i Optyki, a następnie w Petersburskim Państwowym Uniwersytecie Telekomunikacyjnym, z którym Wydział Elektryczny prowadził owocną współpracę. Odbił m.in. wielomiesięczne staże naukowe w ośrodkach zagranicznych w Japonii, Chinach i Finlandii. W swoim dorobku w zakresie rozwoju kadry był promotorem 15 prac doktorskich i konsultantem pięciu rozpraw habilitacyjnych.

Działalność profesora na Wydziale Elektrycznym związana była początkowo z Instytutem Elektrotechniki, a obecnie z Katedrą Elektroenergetyki i Napędów Elektrycznych. Przyczynił się do rozwoju młodej kadry na Wydziale Elektrycznym – był promotorem dr. inż. Sebastiana Szkolnego i obecnie mgr. inż. Sebastiana Wiszniewskiego. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez profesora w języku angielskim cieszyły się zainteresowaniem wśród studentów i doktorantów. Były to na przykład: „Teoria i metody optymalizacji

w elektrotechnice” dla uczestników studiów doktoranckich, „Niekonwencjonalne źródła energii”, „Energoelektronika dla systemów telekomunikacyjnych” i „Maszyny i napędy elektryczne” – dla studentów.

*Tekst Justyna Jończyk
Zdjęcie Sebastian Wiszniewski*

Habilitacja

Wojciech Zeńczak

Wojciech Zeńczak urodził się 13 lipca 1955 roku w Szczecinie. Naukę rozpoczął w 1962 r. w Szkole Podstawowej nr 13, w latach 1970–1974 kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym nr 3 w Szczecinie.

Po maturze podjął studia na Wydziale Budowy Maszyn i Okrętów (WBMiO) Politechniki Szczecińskiej na kierunku mechanika, specjalność okręty. Ostatni rok studiów realizował według indywidualnego programu nauczania. Dyplom magistra inżyniera z wyróżnieniem uzyskał w 1979 r. na podstawie pracy magisterskiej pt. „Projekt koncepcyjny kombinowanej, gazowo-parowej siłowni turbinowej półkontenerowca B467”.

Bezpośrednio po studiach, w czerwcu 1979 r., podjął pracę na stanowisku asystenta w Zakładzie Siłowni Okrętowych Instytutu Okrętowego WBMiO Politechniki Szczecińskiej.

W latach 1982–1985 odbył studia doktoranckie w Niemczech na Uniwersytecie w Rostoku, gdzie na podstawie publicznej obrony rozprawy pt. „Modellierung des Abgasdampferzeugers für die Untersuchung des statischen und dynamischen Verhaltens mit Hilfe der EDV“ („Modelowanie kotłów na spaliny wylotowe do badania stanów statycznych i dynamicznych za pomocą ETO”) uzyskał stopień doktora nauk technicznych w specjalności siłownie okrętowe.

W 1980 r. odbył miesięczny, a w 1986 r. półroczny staż zawodowy w Biurze Projektowo-Konstrukcyjnym Stoczni Szczecińskiej, po którym został powołany na stanowisko adiunkta. Wojciech Zeńczak odbył także trzy staże naukowe za granicą: na Uniwersytecie Technicznym Hamburg – Harburg (1992), w firmie Eurosolar w RFN (1998), w firmie Fokecenter w Danii (1999).

W latach 1990–1999, równoległe do pracy na uczelni, pracował jako nauczyciel przedmiotów zawodowych w Technikum Budowy Okrętów w Szczecinie. Uważa to za ważne doświadczenie zawodowe, przydatne także w pracy dydaktycznej na uczelni. Dzięki niemu wielu uczniów kontynuowało naukę, podejmując studia na kierunku oceanotechnika.

Od czasu powrotu z Niemiec w 1986 r. pracuje także jako tłumacz tekstów technicznych języka niemieckiego.

W okresie pracy na Politechnice Szczecińskiej pełnił wiele funkcji m.in: prodziekana ds. studenckich, kierownika studiów zaocznych, prodziekana ds. organizacji i studiów zaocznych, rzecznika dyscyplinarnego ds. studentów.

Jako koordynator wydziałowy w programie SOCRATES/ERASMUS w latach 2002–2005 doprowadził do podpisania umów bilateralnych z takimi uczelniami zagranicznymi jak: Fachhochschule Stralsund, Technische Universität Hamburg–Harburg.

Dzięki indywidualnemu tokowi studiów i powiązaniu tematu pracy dyplomowej magisterskiej z tematyką prac badawczych, prowadzonych w Zakładzie Siłowni Okrętowych, Wojciech Zeńczak szybko włączył się w nurt działalności naukowo-badawczej dotyczącej badań systemów utylizacji odpadowego ciepła spalin okrętowych silników głównych oraz badań układów gazowo-parowych turbozespołów okrętowych.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych swoje zainteresowania naukowe rozszerzył o zagadnienia związane z komputeryzacją procesu projektowania siłowni okrętowych. Był współautorem dużego pakietu programów wspomagających proces projektowania instalacji siłowni okrętowych, wdrożonego do projektowej praktyki stoczniowej. Równoległe z prowadzeniem prac dotyczących komputeryzacji procesu

projektowania siłowni okrętowych zajmował się różnymi aspektami gospodarki energetycznej statku, w tym również prowadził prace na rzecz przemysłu.

W całym okresie jego działalności naukowo-badawczej niezwykle ważną rolę odgrywały sprawy ochrony środowiska, które są w sposób naturalny powiązane z racjonalizacją gospodarki energetycznej statku. Efektem poszukiwania proekologicznych i energooszczędnych rozwiązań siłowni okrętowych było podjęcie badań nad zastosowaniem na statkach ogniw paliwowych oraz odnawialnych źródeł energii. Wysokie koszty ogniw paliwowych wykluczały budowę stanowiska do badań okrętowego układu napędowego z ogniwem paliwowym we własnym laboratorium. Przeprowadzenie takich badań stało się możliwe dzięki osobistemu nawiązaniu kontaktów z Laboratorium Alternatywnych Energii przy Fachhochschule Stralsund w Niemczech. Rozwiązania siłowni z ogniwem paliwowym propagował również

w projekcie Unii Europejskiej w ramach V Programu Ramowego (INBAT – Innovative Barge Trains for Effective Transport on Shallow Water) oraz w programie Eureka E!1772-Baltecologicalship, w których uczestniczył.

Z uwagi na wyczerpujące się zasoby ropy naftowej i rosnące ceny paliw okrętowych, od 2000 r. zaczął także rozważać w swoich pracach możliwość ponownego użycia węgla jako paliwa okrętowego, przy zastosowaniu nowoczesnych lądowych technologii energetycznych, jak np. spalanie węgla w warstwie fluidalnej. W tym celu w laboratorium na Wydziale Techniki Morskiej i Transportu zbudował stanowisko do badań modelowych kotłów fluidalnych z warstwą pęcherzykową jak i cyrkulacyjną w aspekcie zastosowań w okrętownictwie. Wyniki przeprowadzonych eksperymentów, których część ma unikatowy charakter, opublikował m.in. w monografii: „Problemy projektowania siłowni okrętowych w aspekcie sytuacji energetycznej na świecie” stanowiącej pracę habilitacyjną.

Dorobek naukowy Wojciecha Zeńczaka obejmuje 107 publikacji w postaci referatów i artykułów o zasięgu krajowym i zagranicznym. Był opiekunem 189 i recenzentem około 200 prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich.

Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn nadała dr. inż. Wojciechowi Zeńczakowi, 29 listopada 2011 r., Rada Wydziału Maszyn Roboczych i Transportu Politechniki Poznańskiej.

Wojciech Zeńczak należy także do towarzystw naukowych. Jest sekretarzem Zachodniopomorskiego Zespołu Środowiskowego Sekcji Podstaw Eksploatacji Komitetu Budowy Maszyn PAN, członkiem Zespołu Techniki Morskiej Sekcji Technicznych Środków Transportu Komitetu Transportu PAN i członkiem Polskiego Naukowo-Technicznego Towarzystwa Eksploatacji, Komisji Eksploatacji Obiektów Oceanotechnicznych i Portów Morskich.

Za swoją pracę dydaktyczno-naukową oraz organizacyjną wyróżniony wieloma nagrodami rektora Politechniki Szczecińskiej i później ZUT (1988, 1994, 1995, 1996, 2008, 2010, 2011) oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1997) i Brązowym Krzyżem Zasługi (2003).

Wojciech Zeńczak ma żonę Ewę, dwie dorosłe córki Annę i Krystynę oraz wnuka Krzysztofa.

Wśród wielu zainteresowań i hobby za najważniejsze uważa technikę motoryzacyjną, sport (pływanie, narciarstwo), turystykę górską i rowerową, fotografię i literaturę sensacyjną.

Jubileusz 90-lecia Henryka Ostapiuka

Wsali rady Wydziału Budownictwa i Architektury ZUT 12 października 2011 r. odbyło się uroczyste posiedzenie rozszerzonego kolegium dziekańskiego poświęcone jubileuszowi 90-lecia doc. dr. inż. Henryka Ostapiuka.

W posiedzeniu, oprócz kierownictwa wydziału oraz kierowników katedr, wzięli także udział pracownicy i emeryci Zespołu Konstrukcji Metalowych oraz zaproszeni goście. Jubilat i zebranych serdecznie powitała dziekan wydziału Halina Garbalińska, a rektor Włodzimierz Kiernożycki w ciepłych słowach przypomniał studenckie czasy, kiedy sam brał udział w wykładach i ćwiczeniach prowadzonych przez jubilata. Podkreślił ogromny wkład doc. H. Ostapiuka w rozwój i kierowanie Wydziałem WBiA. Gratulując osiągnięć na polu naukowym i organizacyjnym, życzył wielu dalszych lat w zdrowiu i poczuciu satysfakcji z dokonanych zawodowych oraz przekazał list gratulacyjny i najnowszą płytę chóru im. Jana Szyrockiego oraz medal pamiątkowy ZUT „Primo loco”.

Przypominając sylwetkę jubilata, dziekan Halina Garbalińska wspominała jak w trudnych latach 80., gdy na WBiA zablokowano możliwość zatrudniania młodych na etatach dydaktycznych, jubilat zawierzył, że w młodej absolwentce z rocznika 1981 tkwi duży potencjał i zatrudnił ją w ZKM na etacie technicznym. Tak właśnie rozpoczęła się przygoda pani dziekan z nauką, za którą gorąco jubilatowi podziękowała.

Następca jubilata – Wiesław Paczkowski, kierownik Zespołu Konstrukcji Metalowych – występując w imieniu pracowników zespołu i obecnych na uroczystości emerytów, wskazał na wyjątkowość uroczystości. By odpowiednio ją uhonorować, zespół ufundował specjalną kryształową statuetkę upamiętniającą to wydarzenie. W postumencie statuetki laserowo umieszczono liczbę 90 z wygrawerowaną datą

jubileuszu. Zwieńczenie stanowi kryształ, we wnętrzu którego umieszczono powtarzalny moduł przestrzennej struktury prętowej, będącej symbolem konstrukcji, którym jubilat poświęcił znaczną część swego wysiłku badawczego. Koncepcja wypracowana przez jubilata zastosowania dla regularnych prętowych konstrukcji przestrzennych modelu dyskretno-ciągłego umożliwiła znaczącą redukcję liczby równań różniczkowych opisujących równowagę konstrukcji, co miało istotne znaczenie przy ograniczonych mocach obliczeniowych komputerów dostępnych w latach 80. Pierwszy komputer na Politechnice Szczecińskiej w tamtych latach – Odra 1204 – miał jedynie 16 kB pamięci, z czego dla użytkownika dostępnych było tylko 12 kB. W tamtych czasach największy układ równań, który można było rozwiązać, liczył 79 niewiadomych. Pomimo tak istotnych ograniczeń, wykorzystując jednocześnie symetrię konstrukcji na obu kierunkach, możliwe było,

przy wykorzystaniu proponowanego przez doc. H. Ostapiuka modelu, prowadzenie analiz stosunkowo dużych konstrukcji. Na kierunku podłużnym konstrukcję analizowano metodą Galerki, natomiast na kierunku poprzecznym zagadnienie sprowadzono do standardowego układu równań liniowych. Ta względnie prosto wyglądająca koncepcja wymagała jednak ogromnego wysiłku badawczego, który zaowocował wieloma publikacjami i poprowadzonymi przez jubilata trzema przewodami doktorskimi.

Po odśpiewaniu przez uczestników uroczystości „200 lat” i indywidualnych życzeniach głos zabrał jubilat, składając podziękowania władzom wydziału za zorganizowanie uroczystości, a gościom za przybycie. Uroczystość zakończyło wspólne zdjęcie jej uczestników.

Teresa Paczkowska

Zdjęcia: Piotr Popiel, Małgorzata Abramowicz

Życzenia 200 lat od dziekan Haliny Garbalińskiej

Henryk Ostapiuk urodził się 10 października 1921 r. w Międzyrzeczu Podlaskim. Studia ukończył na Wydziale Inżynierii w 1950 r., jako absolwent pierwszego rocznika naboru do Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie. Dalsze studia kontynuował już na Politechnice Szczecińskiej, uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera budownictwa. W 1965 r. Rada Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodno-Melioracyjnego Politechniki Szczecińskiej nadała mu stopień doktora nauk technicznych.

Pracę dydaktyczno-naukową rozpoczął w 1948 r. w Katedrze Budownictwa Stalowego Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie na stanowisku asystenta, a następnie – już na Politechnice Szczecińskiej – adiunkta. W 1970 r. został mianowany na stanowisko docenta, na którym pozostawał do chwili przejścia na emeryturę w 1991 r.

Od początku prowadził nieprzerwanie zajęcia dydaktyczne z przedmiotu konstrukcje stalowe, a także okresowo z budownictwa komunikacyjnego. Opracował cztery uczelniane skrypty dydaktyczne

Rektor Włodzimierz Kiernożycki wręczył jubilatowi pamiątkowy medal ZUT „Primo loco”

Pamiątkową statuetkę wręczył jubilatowi kierownik zespołu dr inż. Wiesław Paczkowski

z zakresu projektowania i technologiczności konstrukcji stalowych, z których korzystało wiele roczników studentów.

W pracy naukowej zajmował się doc. Ostapiuk przede wszystkim problematyką stalowych konstrukcji budowlanych, ze szczególnym uwzględnieniem regularnych konstrukcji prętowych, dla których opracował oryginalny dyskretno-ciągły model teoretyczny, pozwalający na łatwe obliczanie konstrukcji wielokrotnie statycznie niewyznaczalnych, co w owych latach było szczególnie cenne z uwagi na brak maszyn cyfrowych o wystarczającej mocy. Opublikował kilkadziesiąt prac naukowych, w tym jedną monografię, 24 artykuły naukowe i 25 referatów na konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych. Oprócz działalności strictly naukowej, prowadził też wiele prac na rzecz gospodarki budowlanej, czego efektem były bardzo liczne ekspertyzy oraz projekty. Szczególnie ważną sferą tej działalności były coroczne oceny stanu technicznego stalowych mostów na terenie całego kraju, oparte na rentgenowskiej diagnostyce złączy spawanych. W okresie tym kierowani przez jubilatą pracownicy zakładu przeprowadzili badania kilkuset tego typu obiektów, stanowiąc wówczas jeden z nielicznych w kraju zespołów zajmujących się tym zagadnieniem. Wyniki tych badań zostały częściowo opublikowane w kilkunastu artykułach, a także były bazą wyjściową do rozprawy habilitacyjnej opracowanej przez jednego z wychowanków docenta.

Równie bogata była działalność jubilatą w zakresie opieki nad młodą kadrą. W okresie swej czynnej pracy wypromował czworo doktorów, z których troje jako bazę wyjściową swych prac przyjęło wspomniany model dyskretno-ciągły; był ponadto opiekunem ponad 150 prac magisterskich i inżynierskich.

Docent Henryk Ostapiuk na Wydziale Budownictwa i Architektury pełnił liczne funkcje organizacyjne: w latach 1970–1973 prodziekana wydziału, zaś w okresie 1973–1981 dyrektora oraz zastępcy dyrektora Instytutu Inżynierii Lądowej, będąc równocześnie kierownikiem Zakładu Konstrukcji Metalowych oraz stałym członkiem Rady Wydziału.

Oprócz działalności na terenie wydziału, Henryk Ostapiuk był od 1965 r. redaktorem *Zeszytów Naukowych Politechniki Szczecińskiej*, a od 1979 r. przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego Wydawnictw Naukowych. W latach 1968–1978 był członkiem Zarządu Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej. Ponadto w okresie 1973–1977 był członkiem Komisji Budownictwa Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu. Przez cały okres czynnej pracy był aktywnym członkiem Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, gdzie w 1983 r. został wybrany przewodniczącym IV Wydziału Nauk Matematyczno-Technicznych. Obecnie jubilat jest aktywnym członkiem Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, uczestniczącym w comiesięcznych spotkaniach organizowanych przez Zarząd Oddziału Szczecińskiego.

W uznaniu istotnych zasług dla uczelni, regionu i kraju Henryk Ostapiuk uzyskał wiele wyróżnień i nagród, w tym: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, nagrody II i III stopnia Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a także wielokrotne nagrody rektora Politechniki Szczecińskiej.

Opr. Tomasz Czajkowski na podstawie „Księgi Jubileuszowej 50-lecia WBiA PS”

Promocja doktorska

WAudytoryum Maximum przy ul. Juliusza Słowackiego 21 października 2011 roku odbyła się uroczysta promocja doktorska w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie. W uroczystości udział wzięli rektor Włodzimierz Kiernożycki, prorektorzy, dziekani oraz zaproszeni goście.

Doktorzy habilitowani: Małgorzata Jakubowska, Izabela Rejer, Barbara Begier, Zenon Tartakowski, Justyna Chudecka, Eliza Kalbarczyk, Paweł Milczarski, Stefan Stojałowski, Beata Więcaszek, Małgorzata Sobczak, Artur Ciemniak, Jolanta Kempster, Elżbieta Bogusławska-Wąs, Zbigniew Neja, Sylwia Mozia, Georg Broza.

Doktorzy: Anna Sosnowska, Joanna Wojtas, Joanna Kowalska-Wnykowska, Daniel Zaborski, Agata Wygocka, Piotr Nowaczyk, Joanna Perzyńska, Agnieszka Kurdyś-Kujawska, Małgorzata Karolewska-Szparaga, Marek Włodarski, Marek Zenker, Joanna Górecka, Ireneusz Miciuła, Anna Śmigielska-Kaczmarek, Tomasz Klimek, Tomasz Hyla, Maciej Woś, Eliza Jarysz-Kamińska, Mariusz Leus, Wojciech Kwaczyński, Tomasz Okulik, Marcin Hoffmann, Dorota Janicka, Bartłomiej Batko, Jolanta Tomczewska, Małgorzata Raniszewska, Krzysztof Balcer, Anna Stelmaszyk, Agnieszka Romanowska-Osuch, Wioletta Krawczyńska, Magdalena Kuchlewska, Anna Cabaj, Remigiusz Panicz, Milena Kalukajtys, Zbigniew Nowak, Magdalena Szmuła, Mariola Janowicz, Anita Aranowska, Paweł Chorab, Katarzyna Kędzierska, Anna Jędrzejewska, Monika Kowalewska, Jan Ćwirko, Joanna Wajzberg-Prokowska, Ewelina Ławro, Anna Smagowicz, Justyna Miłek, Patrycja Klementowska-Witkowska, Agnieszka Kowalczyk, Agnieszka Lipniacka-Piaskowska, Monika Jarosińska, Filip Kondratowicz, Agnieszka Łapin, Daniel Sibera.

Po pasowaniu buławą rektorską i oficjalnym przyjęciu w poczet doktorów wszystkich wymienionych osób głos w imieniu promowanych zabrała dr hab. inż. Sylwia Mozia z Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej:

– Przypadł mi w udziale wielki zaszczyt wystąpienia dziś w imieniu moich koleżanek i kolegów, którzy uzyskali w minionym roku akademickim stopień doktora lub doktora habilitowanego. Mam nadzieję, że uda mi się wyrazić w kilku słowach to, co chciałby powiedzieć każdy z nas.

Stopień doktora jest zwieńczeniem czteroletnich studiów doktoranckich, przygotowujących nie tylko do pracy naukowej, ale również pozwalających uzyskać wiedzę i doświadczenie niezbędne do pracy w przemyśle. Jest to niewątpliwie okres wymagający dużego wysiłku i wielu wyrzeczeń. Warto jednak podkreślić, że doktoranci nie są pozostawieni w swojej pracy naukowej bez pomocy. Dziś młodzi naukowcy mają praktycznie nieograniczone możliwości zdobywania stypendiów naukowych czy grantów badawczych. Pomoc mogą uzyskać ze źródeł zewnętrznych, takich jak Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju czy Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, jak również, co należy szczególnie podkreślić, z macierzystej uczelni. Duże wsparcie oferowane młodym naukowcom spowodowało również, że stopnie doktora habilitowanego uzyskiwane są przez coraz młodszych pracowników nauki.

Stopień doktora habilitowanego oznacza, że staliśmy się samodzielnyimi pracownikami naukowymi. Habilitacja oznacza również, że staliśmy się odpowiedzialni za innych i odpowiedzialni za rozwój nauki, którą od teraz możemy tworzyć bez opieki starszych, bardziej doświadczonych pracowników naukowych.

Uzyskanie samodzielności nie pozbawiło nas jednak skromności i pokory. Pamiętamy, że w uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego największą rolę odegrała nasza Alma Mater, której chcielibyśmy wyrazić dziś naszą wdzięczność i szacunek. Pragnę złożyć gorące podziękowania Jego Magnificencji Rektorowi Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie za stworzenie warunków, które umożliwiły nasz rozwój naukowy. Serdecznie dziękuję również dziekanom naszych wydziałów za pomoc w dążeniu do celu, jakim było uzyskanie stopnia doktora habilitowanego. Wsparcie w postaci stypendiów habilitacyjnych czy Rektorskiej Kadry Habilitantów znacznie ułatwiło nam osiągnięcie sukcesu.

Droga wiodąca do samodzielności naukowej była dla nas niewątpliwie pełna ciężkiej pracy i wielu poświęceń. Ale nie była to droga samotna. Towarzyszyli nam w niej nasi opiekunowie naukowci i promotorzy, mentorzy wspierający nas swoim doświadczeniem i wiedzą. Dzięki ich życzliwości i wierze w sukces znaleźliśmy się dziś w tym miejscu, za co gorąco im dziękujemy.

Pragnę również złożyć serdeczne podziękowania naszym współpracownikom, pracownikom naukowym, technicznym, pracownikom bibliotek i dziekanatu, a także administracji, czyli wszystkim tym, którzy wspierali nas i pomagali w osiągnięciu naszych celów.

Gorąco dziękuję także naszym bliskim, rodzinom i przyjaciołom, bez których wyrozumiałości, cierpliwości i wiary w nasze możliwości nie znaleźlibyśmy się dziś w tym miejscu.

Chciałabym również życzyć nam wszystkim, aby nie zabrakło nam sił i zapału do podejmowania kolejnych wyzwań, bo przed nami wciąż wiele do zrobienia. I pamiętajmy, że to, co dziś wydaje się niemożliwe, może stać się możliwe w przyszłości. A przykładem na to, że warto mieć otwarte umysły niech będzie przypadek Walthera Nernsta, który zwykł mawiać: „Pierwszą zasadę termodynamiki znaleźli trzej fizycy: Mayer, Joule i Helmholtz; druga zasada została sformułowana przez dwóch wielkich fizyków: Clausiusa i Thomsona. Trzecią zasadę odkryłem ja sam. Jak widzicie, z tego wynika, że czwarta zasada termodynamiki nie istnieje!”. Dziś wiemy, że Nernst nie miał racji. Tak zwaną czwartą zasadę termodynamiki odkrył Lars Onsager, co przyniosło mu Nagrodę Nobla z chemii w 1968 r.

Ta opowieść niech będzie dla nas zachętą do podejmowania nowych wyzwań, bo wciąż wiele odkryć przed nami.

Stopień doktora habilitowanego i doktora otrzymali również: Marcin Caryk, Bartłomiej Żarnowski, Marcin Suchorzewski, Marek Szrot, Beata Cabaj, Sara Daniela da Costa, którzy nie byli obecni na promocji. Uroczystość swoim występiem uświetnił Chór Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie im. Jana Szyrockiego.

III Uczelniana Sesja Studenckich Kół Naukowych

Nad czym pracują przyszli naukowcy

Do udziału w trzeciej edycji sesji zgłosiło się 36 studenckich kół naukowych reprezentujących osiem wydziałów Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Nadesłano 60 streszczeń – 23 do bloku przyrodniczego, 20 technicznego, 11 – ekonomicznego i 6 – chemicznego. Zgodnie z przyjętymi w regulaminie sesji zasadami, w zależności od liczby zgłoszonych i prezentowanych referatów w poszczególnych blokach komisje konkursowe mogły wybrać jedną, dwie lub trzy najwyżej punktowane prace. Wyniki w poszczególnych blokach tematycznych:

Blok Przyrodniczy

I miejsce

„Wankomycynoodporność bakterii kwasu mlekowego wyizolowanych z jogurtów naturalnych” – Alicja Solecka, Adrian Augustyniak; Studenckie Koło Naukowe Mikrobiologów; opiekun: dr hab. inż. Paweł Nawrotek, Katedra Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej (WBiHZ).

II miejsce

„Zastosowanie Techniki Biologii Molekularnej w identyfikacji ryb i produktów rybnych” – Maciej Grabowski, Kamila Federowicz; Studenckie Koło Naukowe Mikrobiologii i Biotechnologii Stosowanej; opiekun: dr inż. Wojciech Sawicki, Katedra Mikrobiologii i Biotechnologii Stosowanej (WNoŻiR).

III miejsce

„Próba założenia biotopowego akwarium Morza Północnego – alternatywa dla zbiornika rafowego” – Michał Marcinkiewicz, Rafał Jędraszczyk, Agata Rachwalska, Kacper Franczuk; Studenckie Koło Naukowe Ichtiologów i Akwarystów; opiekun: dr inż. Adam Tański, Katedra Anatomii, Hydrobiologii i Biotechnologii Rozrodu (WNoŻiR).

I wyróżnienie

„Indeks glikemiczny, ładunek glikemiczny oraz wskaźnik aterogenności diet 13-letnich dzieci z otyłością wisceralną” – Magda Rygielska, Angelika Heberlej, Radosław Grzeszczyk, Piotr Kujawiak, Dominika Książak; Studenckie Koło Naukowe Fizjologów Żywności Człowieka; opiekun: dr inż. Zuzanna Goluch-Koniuszy, Zakład Fizjologii Żywności Człowieka (WNoŻiR).

II wyróżnienie

„Porównanie wydajności, składu i jakości mleka krów w zależności od doju dwu- i czterokrotnego” – Katarzyna Gralla; Studenckie Koło Naukowe Hodowców Zwierząt Przeżuwających TAURUS; opiekun:

dr hab. inż. Ewa Czerniawska-Piątkowska, Katedra Nauk o Zwierzętach Przeżuwających (WBiHZ).

Blok Techniczny

I miejsce

„Sterowanie orientacją swobodnej bryły sztywnej” – Piotr Doroszko, Oskar Alksnin, Sebastian Wojciechowski, Dawid Kuzmierek, Łukasz Rybak; Studenckie Koło Naukowe ACT!; opiekun: dr Tomasz Barciński, Katedra Sterowania i Pomiarów (WE).

II miejsce

„Zastosowanie strategii ewolucyjnych do przeszukiwania lokalnego w algorytmach inteligencji roju” – Jakub Niwa, Łukasz Przybyłek; Studenckie Koło Naukowe BRAINS; opiekun: dr inż. Sławomir Jaszczak, Katedra Metod Sztucznej Inteligencji i Matematyki Stosowanej (WI).

III miejsce

„Redundantny system sterowania bezzałogowym statkiem powietrznym” – Artur Szeniak, Tomasz Galera, Grzegorz Kwieciński; Studenckie Koło Naukowe SARIS; opiekun: dr inż. Rafał Osypiuk, Katedra Automatyki Przemysłowej i Robotyki (WE).

Komisja Konkursowa podkreśliła wysoki poziom merytoryczny czterech referatów zgłoszonych i zaprezentowanych na III Sesji SKN przez Studenckie Koło Naukowe AKSON, dwa z czterech zaprezentowanych referatów otrzymało wyróżnienia.

I wyróżnienie

„Wykorzystanie techniki VMRI (Virtual Magnetic Resonance Imaging) w diagnostyce Neurologicznej” – Przemysław Makiewicz; Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Biomedycznej AKSON; opiekun: dr inż. Krzysztof Penkala, Katedra Inżynierii Systemów, Sygnałów i Elektroniki (WE).

II wyróżnienie

„Wykorzystanie technologii Nvidia Cuda w zrównolegleniu i rozproszeniu testowania uwierzytelniania w systemach komputerowych” – Piotr Pacewicz; Studenckie Koło Naukowe TWIPS; opiekun: mgr inż. Włodzimierz Chocianowicz, Katedra Inżynierii Oprogramowania, Zakład Techniki Programowania (WI).

III wyróżnienie

„Fotopowa negatywna odpowiedź – technika badania” – Dominika Krzyżanowska, Przemysław Tuttur, Przemysław Makiewicz; Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Biomedycznej AKSON; opiekun: dr inż. Krzysztof Penkala, Katedra Inżynierii Systemów, Sygnałów i Elektroniki (WE).

Blok Ekonomiczny

I miejsce

„Współczesne trendy w reklamie typu ambitne” – Agnieszka Łuczak, Karolina Wilusz; Studenckie Koło Naukowe Marketingu PROMAR; opiekun: dr Karolina Ertmańska, Katedra Marketingu (WEK.)

II miejsce

„Koleje regionalne jako niezbędny element logistyki miejskiej w aglomeracji – monocentrycznej na przykładzie spółki Koleje Mazowieckie” – Błażej Suproń; Studenckie Koło Naukowe Logistyki i Transportu; opiekun: dr inż. Jakub Szpon, Zakład Analizy Systemowej (WEK.)

III miejsce

„Odwrócony kredyt hipoteczny – sposób na bezpieczną starość” – Magdalena Nowińska, Konrad Gandurski; Studenckie Koło Naukowe Prawa i Gospodarki Nieruchomościami; opiekun: dr Maciej Nowak, Katedra Prawa i Gospodarki Nieruchomościami (WEK.)

Wyróżnienie (ex aequo)

„Struktura organizacyjna biur pośrednictwa w obrocie nieruchomościami na rynku koszalińskim” – Aleksandra Laskowska; Studenckie Koło Naukowe Prawa i Gospodarki Nieruchomościami; opiekun: dr Maciej Nowak, Katedra Prawa i Gospodarki Nieruchomościami (WEK.)

„Warunki współpracy właścicieli nieruchomości z biurami pośrednictwa w obrocie nieruchomościami w Szczecinie” – Marta Strzałkowska; Studenckie Koło Naukowe Prawa i Gospodarki Nieruchomościami;

opiekun: dr Maciej Nowak, Katedra Prawa i Gospodarki Nieruchomościami (WEK.).

Blok Chemiczny

I miejsce

„Usuwanie pozostałości HMB jako filtru uv z wody” – Agnieszka Pakiet; Studenckie Koło Naukowe Ligi Ochrony Przyrody; opiekun: dr inż. Elżbieta Huzar, Zakład Syntezy Organicznej i Technologii Leków (WTiCh).

II miejsce

„Precyzja olfaktometrycznej oceny skuteczności dezodoryzacji” – Paulina Kwiatkowska; Studenckie Koło Naukowe Zapachowej Jakości Powietrza; opiekun: prof. dr hab. inż. Joanna Kośmider, mgr inż. Małgorzata Friedrich, Pracownia Zapachowej Jakości Powietrza, Instytut Inżynierii Chemicznej i Procesów Ochrony Środowiska (WTiCh).

Wyróżnienie

„Zastosowanie popiołów ze spalania biomasy do wspomaganie procesów usuwania fosforanów z wody” – Michał Liszko; Studenckie Koło Naukowe Ligi Ochrony Przyrody; opiekun: dr inż. Elżbieta Huzar, Instytut Technologii Chemicznej Organicznej, Zakład Syntezy Organicznej i Technologii Leków (WTiCh).

Zdjęcia: Agnieszka Łuczak, Renata Kajrys

PAKA pod choinkę...

Uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej uzyskanie akredytacji dla kierunku architektura i urbanistyka

Polska Komisja Akredytacyjna przyznała kierunkowi architektura i urbanistyka na Wydziale Budownictwa i Architektury Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie akredytację – ocenę pozytywną. W ocenie uwzględniono przede wszystkim stan liczbowy i kwalifikacje kadry dydaktycznej, profesorów, doktorów habilitowanych i doktorów oraz przestrzeganie warunków prowadzenia studiów, realizacji programów, bazy dydaktycznej, wymagań. Okres udzielonej akredytacji – sześć lat (2011–2017) – jest bardzo długi i niewątpliwie potwierdza, że poziom kształcenia w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie w pełni odpowiada kryteriom jakościowym określonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kierunek architektura i urbanistyka spełnia wymagania kadrowe, programowe i organizacyjne do prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz wygaszonych obecnie jednolitych studiów magisterskich. Kadra oraz studenci kierunku świętowali przyznanie akredytacji 7 grudnia 2011 roku, przy ul. Żołnierskiej 50.

Zdjęcie i plakat Paweł Rubinowicz

Specjalistyczna aparatura do badań

Wydział Elektryczny ZUT uzyskał finansowanie projektu zatytułowanego „Uniwersalny zintegrowany system do dynamicznych badań i diagnostyki maszyn oraz układów mikroelektromechanicznych”. Projekt finansowany jest w całości (4,5 mln złotych) ze środków Funduszu Nauki i Technologii Polskiej w ramach inwestycji aparaturowej.

W październiku 2011 roku system zainstalowano w laboratorium Projektowania Systemów Sterowania w Mechatronice, działającego aktywnie od kilku lat w ramach Centrum Mechatroniki, wspólnej inicjatywy naukowo-badawczej wydziałów Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki oraz Elektrycznego.

Zakupiona aparatura pozwoli na przeprowadzanie niedostępnych dotychczas, z uwagi na poziom wymaganej technologicznie aparatury naukowo-badawczej, badań z obszaru dynamicznych pomiarów sygnałów szybkozmiennych, obecnych w nieliniowym i niestacjonarnym obiekcie, jakim jest wieloosiowa obrabiarka, sterowana numerycznie. Umożliwi również wykonywanie badań z obszaru diagnostyki szybkozmiennych procesów zachodzących podczas wysokiej jakości ubytkowej obróbki metali, w tym integracji funkcji diagnostycznych i sterujących w ramach modułów pomiarowych adaptacyjnych i odpornych systemów sterowania CNC, jak również prototypowanie nowych modułów kontrolno-pomiarowych z użyciem reprogramowalnych układów logicznych FPGA.

Akronim projektu (SAGITTARIUS – ICM, univerSAl inteGrated open architecture diagnostIc sysTem for research on machine Tool dynAmics and micRO-electromechanIcal systems in USage for development of Integrated Condition Monitoring modules for CNCs) w pełni odzwierciedla możliwości funkcjonalne pozyskanego systemu kontrolno-pomiarowego.

*Tekst Krzysztof Pietruszewicz
Zdjęcie Łukasz Urbański*

Muzealna kolekcja

Na Wydziale Kształtowania Środowiska i Rolnictwa ZUT w Szczecinie znajduje się zbiór eksponatów, które mogą pretendować do nazwy „muzeum mechanizacji rolnictwa”. Gromadzenie obiektów rozpoczęto w 1996 roku, a pomysłodawcą i opiekunem zbioru jest dr hab. inż. Piotr Kostencki z Katedry Inżynierii Systemów Agrotechnicznych. Motywacje założenia kolekcji były różne. Istotny był element dydaktyczny – zaznajomienie studiującej młodzieży, zwłaszcza tej „miejskiej”, z obiektami stosowanymi w przeszłości. Nie bez znaczenia było również chronienie przed zniszczeniem obiektów dziedzictwa kulturowego ze względu na ich urodę, a może ważniejsze – ze względu na świadectwo pomysłowości ich konstruktorów i wytwórców.

Na przestrzeni lat kolekcję wspierali prof. dr hab. inż. Andrzej Nowak i prof. dr hab. inż. Tomasz Dobek – ówczesny dziekan i prodziekan wydziału. Kolejnym dobrym duchem kolekcji był prof. dr hab. Aleksander Brzostowicz, dyrektor Instytutu Inżynierii Rolniczej, a następnie kolejny prodziekan i dziekan wydziału. Nie tylko wymienione osoby, które nadal działają na rzecz utrzymania i poszerzenia zbioru, przyczyniły się do jego powstania. Ekspozycje są darami od ludzi, którym zależy na pielęgnowaniu historii rolnictwa. Najczęstszymi ofiarodawcami są pracownicy obecnego ZUT

zawodowo związani z inżynierią rolniczą oraz studenci kierunku studiów technika rolnicza i leśna. Renowację darów wykonują studenci i pracownicy wydziału.

Nie wszystkie gromadzone przedmioty mają rangę obiektów muzealnych, gdyż powszechnie używane były w latach 50. XX w., a gdzieś niedługo mogą być jeszcze nadal stosowane. Jednak przedmioty te, pochodzące z mijającego czasu, zasługują na opiekę, za parę lat ich ranga będzie zupełnie inna. Któż, z nieco starszego pokolenia, nie patrzy obecnie z sentymentem np. na maselnicę, beczkę dębową, emaliowaną miskę czy wóz drabiniasty. Obiekty takie zapewne przechowywane są już w muzealnych magazynach.

Kolekcję można oglądać w budynku Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa przy ul. Papieża Pawła VI nr 1. Większe maszyny ustawione są na zewnątrz budynku. Natomiast mniejsze obiekty znajdują się wewnątrz, na parterze w Hali Maszyn oraz na korytarzu ostatniego piętra, gdzie zostały umieszczone w gablotach. Osoby chętne do poszerzenia zbioru mogą kontaktować się z dr. hab. inż. Piotrem Kosteckim; e-mail: piotr.kostencki@zut.edu.pl, tel. 91 449 62 30.

*Tekst Anna Górka
Zdjęcia Piotr Borowiak*

Ryby na celowniku

Zakład Akwakultury Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa wraz z Izłą Celną w Szczecinie zakończył pierwszy rok realizacji projektu pt. „Opracowanie genetycznego systemu identyfikacji produktów żywnościowych pochodzących z rybołówstwa i akwakultury wprowadzanych na obszar celny Unii Europejskiej”. Zakończenie projektu nastąpi z końcem 2013 roku. Celem zorganizowanego 8 i 9 grudnia 2011 r. w Kołobrzegu spotkania było streszczenie przez wykonawców projektu stanu zaawansowania badań oraz wymiana informacji z przedstawicielami instytucji państwowych, importerami i przetwórcami ryb w zakresie możliwości wykorzystania tworzonej bazy genetycznej ryb. Program szkolenia obejmował też raporty z krajów, z których w 2011 r. przywieziono próby tkanek ryb. Kraje afrykańskie (Maroko, Mauretania, Senegal, Ghana) odwiedzili dr inż. Sławomir Keszka i dr inż. Remigiusz Panicz (fot. 1, 2). Na zachodnim wybrzeżu Ameryki Południowej (Peru, Chile, Ekwador) próby pobierali dr hab. inż. Jacek Sadowski i mgr inż. Marek Bartłomiejczyk (fot. 3). Kraje azjatyckie (Turcja, Tajlandia) były celem dr hab. Jolanty Kempster i dr. inż. Macieja Kiełpińskiego (fot. 4, 5). Łącznie w ramach prac projektowych w ubiegłym roku zebrano około 2300 prób reprezentujących prawie 100 gatunków ryb. Obecnie trwają prace związane z izolacją DNA z próbek, przeprowadzaniem powielania fragmentu genomu oraz uliniowania pozyskanych sekwencji, stanowiących wyjściowe wyniki do konstruowania genetycznej bazy danych. Wśród zaproszonych gości byli m.in. przedstawiciele Izby Celnej w Szczecinie,

którzy zreferowali procedury kontroli celnej i wymagane dokumenty stanowiące podstawę potwierdzenia pochodzenia towarów wwozonych na obszar UE.

Przedstawiciele importerów i przetwórców ryb, reprezentujący firmy: Abramczyk, Seamor, Espersen oraz Stowarzyszenie Importerów Ryb, zreferowali aktualną sytuację i problemy związane z importem ryb do Polski. W szczególności burzliwa i konstruktywna dyskusja dotyczyła procedur poboru prób do badań szczegółowych, typowania transportów podlegających skanowaniu przez służby celne RP oraz problemów logistycznych przy transporcie ryb świeżych. Duże zainteresowanie możliwością wykorzystania wyników badań wykazali uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele instytucji państwowych: Andrzej Romaniuk z Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie, Joanna Żurawska z Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Stanisław Kasperek z Okręgowego Inspektoratu Rybołówstwa Morskiego, Leszek Szostak i Aleksandra Pawłowska reprezentujący Graniczny Inspektorat Weterynarii. Jednak zanim będzie to możliwe, konieczne jest sprawne przeprowadzenie projektu do końca. Dla jego wykonawców szczególnie zachętą do dalszej pracy jest proponowane przez służby celne wdrożenie wyników projektu przez pozostałe państwa UE. Koordynatorami projektu są dr inż. Maciej Kiełpiński i dr hab. Jolanta Kempster.

Zdjęcia: Maciej Kiełpiński, Jacek Sadowski, Remigiusz Panicz

Aktywność publikacyjna w ZUT

Aktywność publikacyjną pracowników uczelni można oceniać na kilka różnych sposobów. Często wykorzystuje się w tym celu metody bibliometryczne, które opierają się na analizie liczby publikacji przypisanych osobom zatrudnionym w danej instytucji. Najczęściej stosowane mierniki takiej oceny to: liczba publikacji, liczba cytowań, Impact Factor i Indeks Hirscha. Wykorzystując te wskaźniki powinniśmy mieć świadomość, że opisują one bardziej jakościowo niż ilościowo stan nauki.

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie utworzono trzy lata temu. To czas, który pozwala na wstępną ocenę aktywności publikacyjnej pracowników naukowych.

Do przeprowadzenia analizy wybrano bazę Scopus, dostępną od stycznia 2012 roku w ramach licencji narodowej dla wszystkich instytucji naukowych w Polsce. Baza ta indeksuje prawie 19 tys. tytułów czasopism naukowych, materiały konferencyjne, publikacje handlowe i serie książkowe. Badanie przeprowadzono 11 stycznia 2012 r. dla afiliacji – „West Pomeranian University of Technology”. Analizie poddano: liczbę publikacji, dziedzinę wiedzy, język dokumentu i typ źródła dokumentu. Podano również wartość współczynnika Hirscha (h) dla całej uczelni oraz dla publikacji z poszczególnych dziedzin. Dodatkowo, w artykule zamieszczono tytuły

czasopism, z których pochodziły publikacje o najwyższej liczbie cytowań. Dla tych czasopism podano wartość Impact Factor (IF) z ostatniego roku.

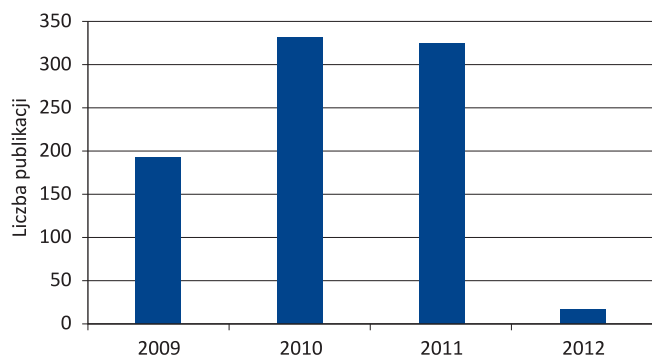
Liczba publikacji

Liczba publikacji to miernik, od którego rozpoczyna się większość analiz. Wskazuje ona tylko na produktywność, a nie na jakość publikacji, tym niemniej, na jej bazie powstają inne wskaźniki, jak np. liczba cytowań.

W bazie Scopus odnotowano 862 publikacje z afiliacją naszej uczelni. Liczbę dokumentów zarejestrowanych w poszczególnych latach przedstawiono na rysunku 1.

Największą liczbę publikacji – 331 – odnotowano w 2010 r., nieco mniejszą – 324 w 2011 r., a najmniejszą – 192 dokumenty w 2009 r. W bazie zarejestrowano już publikacje z 2012 r., ich liczba w dniu badania wynosiła 15.

Dodatkowo możemy określić średnią liczbę publikacji przypadającą na jednego pracownika naukowego. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. liczba nauczycieli akademickich w ZUT wynosiła 1077 osób. Pozwala to na wyliczenie średniej liczby publikacji, która wynosi 0.80/osobę.

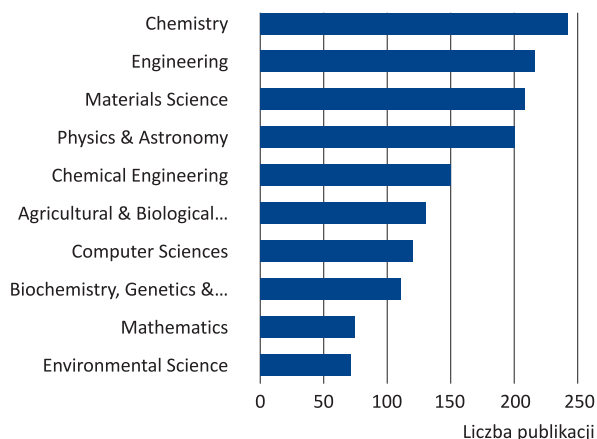

Rys.1. Liczba publikacji z afiliacją ZUT

Dziedzina wiedzy

Badania wykazują, że aktywność publikacyjna uzależniona jest od dziedziny wiedzy, dlatego wielu badaczy postuluje aby nie porównywać ze sobą odrębnych dyscyplin naukowych.

Dziedziny wiedzy, których najczęściej dotyczyły publikacje autorów podających afiliację ZUT, zaprezentowano na rysunku 2.

Rys.2. Liczba publikacji pracowników ZUT w danej dziedzinie wiedzy

Najwięcej publikacji (239) dotyczyło chemii, następnie inżynierii (213), trzecie w kolejności było materiałoznawstwo (206), a dalej fizyka i astronomia (200) oraz inżynieria chemiczna (148). Powyżej 100 dokumentów zarejestrowano jeszcze dla: rolnictwa i nauk biologicznych, informatyki oraz biochemii, genetyki i biologii molekularnej.

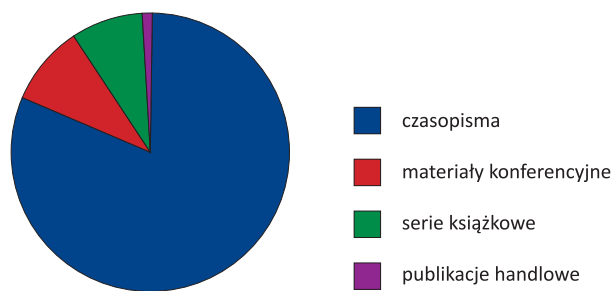
Język dokumentu

Naukowcy ZUT najczęściej publikują w języku angielskim. Napisano w nim 96 proc. publikacji w badanej grupie. W języku polskim opublikowano 34 dokumenty. Pojedyncze dokumenty reprezentowały języki: chorwacki (3), niemiecki (2), hiszpański (2) i portugalski (1).

W przypadku wskaźnika jakim jest język publikacji, zgłaszanych jest również wiele zastrzeżeń. Jest on szczególnie niemiernodajny dla autorów, którzy publikują w czasopismach wydawanych w języku polskim, a których stosunkowo niewiele jest indeksowanych w międzynarodowych bazach danych, takich jak Scopus czy Web of Knowledge. Taka presja powoduje, że polscy autorzy starają się publikować w języku angielskim, bo daje to możliwość uzyskania większej cytawalności własnych prac.

Typ źródła

Niektórzy badacze uważają, że jeżeli liczba publikacji ma być miernodajnym wskaźnikiem, to analizie należałoby poddawać tylko oryginalne artykuły naukowe i prace przeglądowe. Ich zdaniem, wszelkie inne publikacje mają charakter wtórny i powstają na bazie dokumentów pierwotnych.

Rys. 3. Typ źródła dokumentów zindeksowanych w bazie Scopus dla afiliacji ZUT

Źródła dokumentów, z których pochodziły informacje zawarte w bazie Scopus podano na rysunku 3.

Głównym źródłem informacji były czasopisma (702 rekordy), następnie materiały konferencyjne (81), serie książkowe (70) i publikacje handlowe (9).

Impact Factor

W świecie nauki przyjęło się uważać za najcenniejsze te czasopisma, które znalazły się na prestiżowej liście wydawnictwa Thomson Reuters i posiadają przydzielony przez nie miernik oceny w postaci IF.

Impact Factor to wskaźnik zdefiniowany w 1960 r. Jest to iloraz łącznej liczby cytowań artykułów z dwóch lat do sumy wszystkich artykułów jakie czasopismo opublikowało w ciągu dwóch lat pomiarowych. W swej istocie IF powstał do oceny czasopism naukowych i wykorzystywanie go do analizy dorobku naukowego poszczególnych autorów czy też instytucji jest co najmniej dyskusyjne. Wyliczanie sumarycznego wskaźnika IF dla autorów przez dodawanie jego wartości z poszczególnych publikacji nie przedstawia żadnej wartości do analizy bibliometrycznej.

Tytuły czasopism, w których najczęściej publikują pracownicy ZUT zaprezentowano w tabeli 1.

Tabela 1. Wydawnictwa o największej publikowalności prac z afiliacją ZUT

Tytuł wydawnictwa	Liczba publikacji pracowników ZUT	IF (dla ostatniego roku)
Lecture Notes in Computer Science Including Subseries Lecture Notes in Artificial Intelligence and Lecture Notes in Bioinformatics	43	
Polish Journal of Chemical Technology	42	0,333
Reviews on Advanced Materials Science	16	0,649
Polish Journal of Environmental Studies	15	0,543
IFAC Proceedings Volumes IFAC Papersonline	14	

Liczba cytowań

Kolejny wskaźnik – łączną liczbę cytowań należy traktować tylko ilościowo, gdyż nie mówi on nic o jakości cytowanej publikacji.

Łączna liczba cytowań dla znalezionych w bazie Scopus publikacji pracowników naukowych ZUT wynosi 627. Uwzględniając ogólną liczbę publikacji, daje to średnią liczbę cytowań dla jednego dokumentu wynoszącą – 0,72. Maksymalna liczba cytowań dla jednego artykułu wyniosła 23. W tabeli 2 zestawiono tytuły czasopism, z których pochodziły artykuły o największej liczbie cytowań pracowników naukowych ZUT.

Indeks Hirscha (h)

Indeks h to współczynnik wprowadzony w 2005 r. przez J.E. Hirscha określający wagę i znaczenie wszystkich publikacji danego autora, charakteryzujący jego całkowity dorobek. Jest on zdefiniowany

Tabela 2. Wydawnictwa, w których opublikowano artykuły pracowników ZUT o największej cytowalności

Tytuł czasopisma	Liczba cytowań	IF czasopisma
Chemical Physics Letters	23	2,282
Physica B: Condensed Matter	16	0,856
European Polymer Journal	13	2,518
Journal of Molecular Structure	12	1,599
Separation & Purification Technology	12	2,775

jako liczba prac naukowych, które uzyskały liczbę cytowań równą lub większą od h.

W przeprowadzanej analizie indeks h określa publikacje grupy autorów posiadających tę samą afiliację – ZUT. Wartość indeksu h dla wszystkich publikacji zindeksowanych w bazie Scopus dla naszej uczelni wynosi 10.

W 2008 r. zaproponowano wprowadzenie do oceny dorobku naukowego instytucji zmodyfikowanej wartości indeksu Hirscha – h_m . Jego wartość oblicza się z wyrażenia: $h_m = h/N^{0.4}$.

Znaczenie poszczególnych symboli to: h – indeks Hirscha, N – łączna liczba publikacji. Autorzy zmodyfikowanego indeksu h wyszli z założenia, że instytucje zatrudniające większą liczbę pracowników naukowych publikują więcej prac i przez to mają możliwość uzyskania wyższej wartości h. Wzór ma skorelować wartość tego wskaźnika w stosunku do wielkości instytucji (szczegółowy proces uzyskania tej korelacji znajduje się w publikacji: J.F. Molinari, A. Molinari, A new methodology for ranking scientific institutions, *Scientometrics* 2008, 75, s. 163–174). Tak zmodyfikowany indeks h dla naszej uczelni uzyskuje wartość 0,67.

Podsumowanie

Liczba publikacji pracowników naukowych ZUT w bazie Scopus wynosi blisko 900. Można przypuszczać, że realnie zbliża się ona do tysiąca, gdyż Scopus nie indeksuje przecież całości piśmiennictwa wszystkich wydawnictw, w których publikują pracownicy naszej uczelni. Tym niemniej, jest to na tyle reprezentatywna grupa publikacji, że pozwala na wyciągnięcie pewnych ogólnych wniosków.

Znaleziona liczba dokumentów (862) dla afiliacji ZUT cytowana była 627 razy, co pozwala wyliczyć średnią cytowań na poziomie – 0,72 dla jednego dokumentu. Najwyższa liczba cytowań dla jednego artykułu wynosiła 23.

Zarejestrowane w bazie Scopus dokumenty dotyczyły przede wszystkim wiedzy z dziedziny: chemii, inżynierii i materiałoznawstwa.

Głównym typem publikacji są artykuły, w większości wydane w czasopismach zagranicznych, chociaż dwa polskie wydawnictwa: *Polish Journal of Chemical Technology* (wydawca – ZUT) i *Polish Journal of Environmental Studies*, również wykazują dużą liczbę publikacji naukowców ZUT. Językiem publikacji jest głównie angielski (96 proc.).

Indeks h jako wskaźnik znaczenia tych publikacji wynosi 10. Zmodyfikowany indeks h wyniósł 0,67.

Przedstawione wyniki odnoszą się do danych zamieszczonych tylko w jednej z dostępnych baz – Scopus. Nieco odmienne wyniki otrzymalibyśmy, wykorzystując np. Web of Knowledge. W tej bazie liczba publikacji zarejestrowanych z afiliacją ZUT wynosiła 696. Liczba cytowań dla tych publikacji to 579, a indeks h wyniósł 9. Są to wskaźniki niższe od uzyskanych w bazie Scopus i wynikają z mniejszej liczby tytułów czasopism, które ta baza indeksuje. Dodatkowo, żadna z tych baz nie indeksuje literatury patentowej. Liczba uzyskanych patentów jest także cennym wskaźnikiem efektywności badawczej i nie może być pomijana przy dokonywaniu oceny produktywności naukowej.

Prezentowane wskaźniki w odniesieniu do pojedynczej instytucji nie mają większego znaczenia analitycznego. Jednak w odniesieniu do pewnej grupy instytucji, obliczone w ten sam sposób mierniki mogą stanowić podstawę oceny parametrycznej danej jednostki naukowej. Na przykład, przeprowadzając podobną analizę, dla analogicznego okresu (2009–2011), dla Politechniki Warszawskiej otrzymamy następujące dane: liczba publikacji na jednego pracownika naukowego – 1,39; liczba cytowań jednego artykułu – 1,19; zmodyfikowany indeks h – 1,07. Z przedstawionych danych wynika, że zmodyfikowany indeks Hirscha jest dla naszej uczelni tylko o 38 proc. niższy aniżeli najlepszej uczelni technicznej w Polsce.

Anna Gryta
Biblioteka WTilCh ZUT

Umieędzynarodowienie studiów, mobilności i Partnerstwa Wschodniego

Projekt TEMPUS IV nr 144537-TEMPUS-2008-GR-JPCR „Curricula Reformation and Harmonisation in the field of Biomedical Engineering – CRH-BME” był jednym z 66 projektów przyjętych przez Komisję Europejską w 2008 roku. W 11 z nich, jako partnerzy, były zaangażowane uczelnie z Polski.

Projekt rozpoczął się w styczniu 2009 r., z budżetem ponad 1 mln euro na 3 lata. Realizowany jest przez konsorcjum składające się z 23 szkół wyższych i innych instytucji z 20 państw UE i krajów partnerskich (Armenia, Azerbejdżan, Chorwacja, Gruzja, Izrael, Serbia i Słowenia). Trzy z nich: Armenia, Azerbejdżan i Gruzja należą do grupy Państw Partnerstwa Wschodniego (EaP – *Eastern Partnership*). Współpraca z nimi stanowiła jeden z priorytetów polskiej prezydencji w Radzie Europejskiej.

W prace projektu CRH BME zaangażowane są: University of Patras, Vrije Universiteit Brussel, Technical University of Varna, Masaryk University in Brno, Tallinn University of Technology, University of Oulu, Institute of Biomedical Technology, Technical University of Crete, Budapest University of Technology and Economics, University of Bologna, University of Naples Federico II, Riga Technical University, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, University “POLITEHNICA” of Bucharest, University of Ljubljana, Universidad Politécnica de Madrid, Karolinska University Hospital, University of Zagreb, The Hebrew University of Jerusalem, Faculty of Electrical Engineering, Belgrade, Orbeli Institute of Physiology, Khazar University, Georgia Technical University, University of Strathclyde. Prawie wszyscy partnerzy dysponują

Partnerzy projektu TEMPUS CRH-BME; pierwsze spotkanie GAM konsorcjum w Patras, 2009

dużym doświadczeniem w pracy w projektach międzynarodowych, współdziałali także wcześniej w ramach programów TEMPUS, SOCRATES, ERASMUS i innych. Wydział Elektryczny ZUT, reprezentowany przez zespół kierowany przez dr. inż. Krzysztofa Penkałę, jest jedynym uczestnikiem projektu z Polski.

Projekt CRH-BME jest koordynowany przez profesora Nicolaasa Pallikarakisa z Uniwersytetu w Patras w Grecji. Ośrodek ten ma wieloletnie doświadczenie w umiędzynarodowieniu edukacji i badań w dziedzinie inżynierii biomedycznej. Od 1989 r. prof. Basil S. Proimos, a następnie prof. Pallikarakis, byli organizatorami europejskiego kursu z inżynierii biomedycznej i fizyki medycznej. Ten program studiów podyplomowych, uruchomiony we współpracy z 25 uniwersytetami z UE, przyciągał zarówno studentów, jak i nauczycieli (brało w nim udział także około 10 studentów z naszej uczelni). Uniwersytet w Patras był również koordynatorem projektu TEMPERE (*Training and Education in Medical Physics and Engineering Reformation in Europe*). TEMPERE był projektem typu *European Thematic Network* w ramach programu SOCRATES, realizowanym w latach 1996–2001. Jego główne zadania dotyczyły edukacji, szkoleń zawodowych i akredytacji inżynierów biomedycznych oraz fizyków medycznych. W niektóre działania projektu TEMPERE był zaangażowany jako partner dr inż. Krzysztof Penkała (były to głównie warsztaty i badania sondażowe – ankietyzacja).

Inżynieria biomedyczna (BME) jest dziedziną, która rozwija się w ostatnich dziesięcioleciach bardzo dynamicznie. Postępy w badaniach biomedycznych, rozwój nowych metod diagnostycznych i terapeutycznych, technologii i sprzętu, prowadzą do radykalnych zmian w sposobach, w jakich obecnie jest realizowana opieka zdrowotna. Rozwój ten charakteryzuje się coraz większym stopniem zróżnicowania obszarów badawczych, co jednocześnie prowadzi do integracji

wciąż nowych dyscyplin naukowych. Inżynieria biomedyczna staje się też coraz bardziej atrakcyjna jako profesja, o czym świadczą liczne badania prognozujące zachowania się światowych rynków pracy (np. Sue Shellenbarger: *What Will Be the Hot Jobs of 2018? The Wall Street Journal*, 26 May 2010, <http://online.wsj.com/article/>).

Obecnie w Europie znaczna liczba uniwersytetów oferuje studia w obszarze inżynierii biomedycznej. Dlatego niezbędne jest dokonanie przeglądu systemów edukacji w tej dziedzinie i dostosowanie ich do nowych wyzwań, także związanych z rozszerzaniem się UE. Głównym celem projektu CRH-BME jest uaktualnienie istniejących programów nauczania inżynierii biomedycznej, aby lepiej dostosować je do współczesnych potrzeb.

Cel ten można osiągnąć przez: obszerny przegląd programów studiów w zakresie BME, badanie obecnych i przyszłych potrzeb rynku technologii biomedycznych oraz opracowanie zharmonizowanych programów nauczania w dziedzinie BME dla różnych rodzajów studiów.

Wśród pozostałych celów projektu są: promowanie rozwoju nowych programów nauczania, badanie możliwości w zakresie wspólnych stopni naukowych, przygotowanie wytycznych dla systemów zapewnienia jakości (QA), modernizacja bazy laboratoryjnej w uczelniach krajów partnerskich, wspieranie międzynarodowej wymiany studentów i nauczycieli akademickich, upowszechnianie rezultatów projektu i zapewnienie ich trwałości, głównie przez rozwój sieci tematycznej w krajach partnerskich. Ostatni cel obejmuje odnowę i rozszerzenie europejskiej sieci tematycznej TEMPERE z udziałem krajów ościennych UE.

Cele projektu CRH-BME są dobrze skorelowane ze „sztaandaryowymi inicjatywami” strategii UE na 2020 r. Youth on the Move oraz An Agenda for New Skills for New Jobs.

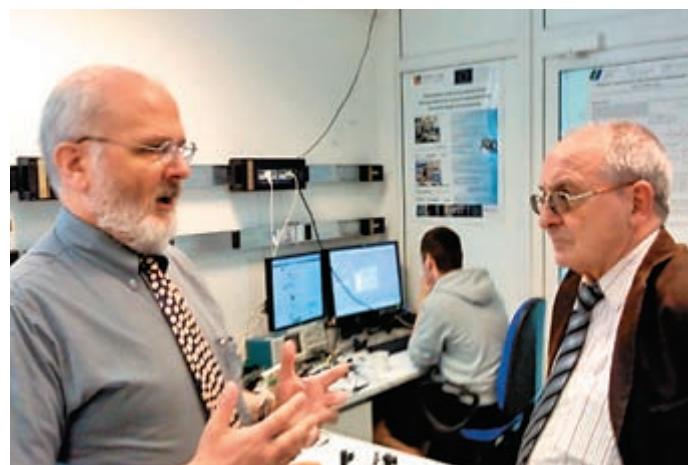
Działania prowadzone w ramach CRH BME są zorganizowane w kilku pakietach roboczych. Do realizacji poszczególnych zadań powołano kilka grup roboczych. Intensywnie używanym narzędziem do wyrażania opinii, wspólnego redagowania kolejnych wersji raportów i innych materiałów, jak również do pracy z kwestionariuszami (ankietyzacja) jest Internet.

Skuteczna współpraca uczestników projektu jest możliwa dzięki spotkaniom całego konsorcjum (General Assembly Meeting – GAM), warsztatom i krótkim wizytom roboczym. Do tej pory zorganizowano sześć spotkań GAM: w Patras, Dubrowniku, Porto Carras, Lublaniu, Oulu i w Budapeszcie. Odbyło się pięć warsztatów: w Belgradzie, Erywaniu, Zagrzebiu, Tbilisi i Brukseli, a ostatnie, przed zakończeniem projektu w marcu br., zaplanowano na styczeń w Atenach.

Do ciekawszych wizyt partnerów projektu CRH-BME na Wydziale Elektrycznym ZUT należał krótki pobyt w 2010 r. koordynatora, prof. Nicolasa Pallikarakisa, który już wcześniej zapoznał się z naszą infrastrukturą badawczą i dydaktyczną. Przy tej okazji prof. Pallikarakis wygłosił wykład: „Digital Tomosynthesis”, prezentujący najnowsze badania naukowe jego zespołu.

Warsztaty CRH-BME w Erywaniu, 2011: prof. Nicolaas Pallikarakis i dyskusja z grupą studentów zainteresowanych wizytami w partnerskich uczelniach UE; pierwszy z prawej, Tigran Sardaryan odbył niedawno 1,5-miesięczny staż w KISSE

Student z Armenii, Tiran Sardaryan z grupą studentów z SKN „Akson” w laboratorium Inżynierii Biomedycznej KISSE WE ZUT i prof. Sergio Dadunaszwili z Tbilisi (z prawej) z dr. Bogdanem Broel-Platerem, prodziekanem WE, podczas wizyty gościa z Gruzji w laboratoriach Wydziału Elektrycznego ZUT w Szczecinie, 2011

W lipcu 2011 r., po konferencji „Eastern Dimension of Mobility” w Warszawie, ZUT odwiedził prof. Sergio Dadunaszwili z Gruzjińskiego Uniwersytetu Technicznego w Tbilisi partner z Gruzji jest zainteresowany dalszą współpracą z Wydziałem Elektrycznym ZUT.

Jeszcze w lutym, przed zakończeniem projektu, dojdzie do skutku zapowiedziana wcześniej wizyta prof. Ratko Magjarevica z Wydziału Elektrycznego Uniwersytetu w Zagrzebiu, prezydenta-elekta IFMBE (International Federation for Medical and Biological Engineering).

Z kolei w ramach projektu niewielkiej mobilności studenckiej, na początku roku akademickiego 2011/2012, przyjechał do nas student ze State Engineering University of Armenia w Erywaniu Tigran Sardaryan. W czasie 1,5-miesięcznego stażu badawczego zrealizował u nas część zadań związanych z pracą magisterską, wziął też udział w zaplanowanych wcześniej pracach Studenckiego Koła Naukowego Inżynierii Biomedycznej „Akson” działającego przy KISSE.

Projekt CRH-BME jest obecnie w fazie upowszechniania wyników, głównie przez prezentacje na konferencjach i publikacje w czasopiśmie. Dla niektórych pakietów roboczych sprawozdania końcowe są jeszcze w opracowaniu.

Poniżej niektóre z ważniejszych wyników projektu.

W pierwszym pakiecie roboczym przeprowadzono ocenę istniejących programów studiów w dziedzinie BME w Europie. Wyniki badań dla 46 państw są następujące:

- w 40 krajach istnieją programy BME;
- około 150 uniwersytetów w Europie oferuje aż 299 programów BME, w tym:
 - 82 – na szczeblu licencjackim/inżynierskim, BSc;
 - 217 – na drugim/trzecim poziomie studiów: 157 MSc, 60 PhD (~ 27 proc. BSc, ~ 53 proc. MSc, ~ 20 proc. PhD);
- w około 90 proc. programów BME jest stosowany system ECTS;
- w około 75 proc. programów BME biorą udział studenci zagraniczni;
- w około 70 proc. programów BME istnieją umowy dwustronne z uczelniami zagranicznymi.

W ramach głównego pakietu roboczego opracowano ogólne, ramowe programy studiów pierwszego i drugiego stopnia (cyklu) z dziedziny inżynierii biomedycznej.

Wyróżniono przy tym pięć rodzajów programów BME, w oparciu na wcześniejszych doświadczeniach i zebranych informacjach:

- cykl studiów BME, ukierunkowany na zatrudnienie bezpośrednie po studiach,
- zintegrowane 1. i 2. cykle programu studiów BME,
- autonomiczny 2. cykl studiów BME z „wejściem” z cyklu 1. programu BME,
- autonomiczny 2. cykl studiów BME z „wejściem” z cyklu 1. innych studiów inżynierskich lub nauk ścisłych,

- autonomiczny 2. cykl studiów BME z „wejściem” z cyklu 1. studiów medycznych lub biologicznych.

Ramowy program studiów w dziedzinie BME dla wszystkich rodzajów programów składa się z siedmiu obszarów tematycznych („rdzeń” programów BME – Core Topics), zdefiniowanych po długich i trudnych dyskusjach członków konsorcjum. Są to:

- biomateriały,
- biomechanika,
- przetwarzanie sygnałów i danych biomedycznych,
- oprzyrządowanie biomedyczne i sensory, biopomiary,
- projektowanie, ocena i zarządzanie w sferze technologii medycznych i opieki zdrowotnej,
- technologie informacyjne i komunikacyjne w medycynie i opiece zdrowotnej,
- obrazowanie medyczne i przetwarzanie obrazów.

Założono, że każdy program studiów z dziedziny BME powinien zawierać co najmniej cztery z powyższych obszarów, a także odpowiednią liczbę tematów do wyboru, których propozycje zostały również przygotowane przez konsorcjum. Uczestnicy projektu opracowali treści programowe dla obszarów tematycznych „rdzenia” BME, wraz z przydzielonymi kredytami ECTS.

Warto zauważyć, że ów „rdzeń” programów studiów w dziedzinie inżynierii biomedycznej jest w dużym stopniu zgodny z głównymi obszarami edukacji w tym zakresie, zdefiniowanymi w ramach projektu FORESIGHT „Monitorowanie i scenariusze rozwoju technologii medycznych w Polsce”, w którym w latach 2006–2008 brał udział dr Krzysztof Penkala. Wyniki tego projektu, wraz z doświadczeniem wynikającym z ponad 25-letniej historii edukacji w tej dziedzinie na Wydziale Elektrycznym, okazały się bardzo przydatne w pracach projektu CRH-BME. Ostatnio zresztą na Wydziale Elektrycznym podjęto działania zmierzające do zaktualizowania istniejących programów studiów w zakresie inżynierii biomedycznej, na podstawie wyników projektu CRH-BME i we współpracy z innymi wydziałami ZUT oraz wybranymi jednostkami PUM.

Wdrażanie wyników projektu, głównie w sferze programów nauczania inżynierii biomedycznej, powinno prowadzić do poprawy zgodności i harmonizacji w tej dziedzinie edukacji w UE, a także w krajach partnerskich. Dzięki takiej harmonizacji powinien się uwioczyć pozytywny wpływ projektu na umiędzynarodowienie studiów, na poprawę mobilności studentów i nauczycieli (zarówno jeśli chodzi o liczbę, większe zrównoważenie przepływów kadry i studentów, jak i o jakość wymiany). Wymiernym wynikiem są zawierane między uczelniami partnerskimi umowy dwustronne w programie ERASMUS, współpraca w innych programach, a także „przymiarki” do bez wątpienia najtrudniejszego zagadnienia – wspólnego lub podwójnego dyplomu.

W ramach projektu CRH-BME problematyka mobilności – z uwagi na specyfikę programu TEMPUS – nie stanowiła głównego nurtu działań. Jednak nawet przy ograniczonej liczbie i czasie trwania przepływów studentów i kadry w projekcie zwrócono uwagę na pewne typowe problemy, m.in. wynikające z trudności językowych uczestników. Niektórzy partnerzy zgłaszają również kłopoty z obsługą wizową.

Wśród pojawiających się postulatów, dotyczących rozwiązań na przyszłość, szczególnie ważne wydaje się zapewnienie ściślejszej integracji i sprawnego „przejścia” pomiędzy programami edukacyjnymi UE. Przykładowo, po zakończonych powodzeniem pracach w projekcie TEMPUS powinno być możliwe płynne przeniesienie współpracy do programu ERASMUS MUNDUS, bez konieczności spełniania kolejnych sformalizowanych wymagań aplikacyjnych. Wiąże się z tym powszechnie formułowane oczekiwanie lepszej

elastyczności i mniejszego skomplikowania procedur (programy przyjazne dla użytkownika). Bez wątpienia potrzebne są ułatwienia w uczestnictwie krajów Partnerstwa Wschodniego w unijnych programach edukacyjnych.

Istnieje również potrzeba organizacyjnego i finansowego wsparcia ze strony UE w konstruowaniu platform współpracy dla grup aktywnych studentów i ich liderów (np. w postaci specjalnych programów dla studenckich grup badawczych i kół naukowych). Studenci Wydziału Elektrycznego ZUT ze Studenckiego Koła Naukowego Inżynierii Biomedycznej Akson, którzy w projekcie CRH-BME byli włączani do realizacji niektórych zadań, rozpoczęli taką – na razie nieformalną – współpracę ze studentami z Erywania i z Tbilisi.

Krzysztof Penkala

Dzień ERASMUSA

– uczelniane targi mobilności

Uczelniane targi mobilności prawdopodobnie na stałe wpięły się już w kalendarz akademicki ZUT: 13 grudnia 2011 roku studenci ZUT odwiedzający sale na parterze budynku jednostek międzywydziałowych (al. Piastów 48) po raz kolejny otrzymali solidną dawkę informacji dotyczących możliwości ubiegania się o stypendia na zagraniczne studia i praktyki zawodowe, w tym m.in.:

- Europejskiego programu edukacyjnego ERASMUS (wyjazdy na studia częściowe i praktyki na I, II i III stopniu studiów),
- Europejskiego programu MUNDUS (pełne studia magisterskie i doktoranckie prowadzone wspólnie przez międzynarodowe konsorcja uczelni),
- stypendiów oferowanych przez DAAD – Niemiecką Centralę Wymiany Akademickiej (studia, kursy językowe, wizyty studyjne w Niemczech),
- stypendiów oferowanych przez Komisję Fulbrighta (dofinansowanie studiów w USA),
- stypendia programu VULCANUS (praktyka zawodowa w Japonii),
- programu IAESTE (zagraniczne praktyki zawodowe realizowane na całym świecie),
- programu PLACEMENT UK (praktyki w UK).

Celem targów była mobilność – stąd obecność stoiska informacyjnego programów MOST-TECH i MOST-AR, promujących odbywanie studiów częściowych w innej polskiej uczelni.

Osoby odwiedzające zapraszano nie tylko do stoisk, ale również na projekcję filmu informacyjnego o programie ERASMUS oraz prezentacje przygotowane przez zespół Działu Kształcenia ZUT oraz byłych stypendystów, którzy powrócili z zagranicznych studiów i praktyk. Ich relacje z pobytu w Hiszpanii, Niemczech, UK, Austrii, Czechach i Finlandii, zilustrowane ciekawymi zdjęciami, okraszone anegdotami kulturowymi, stanowiły dodatkową zachętę do rozważenia decyzji o udziale w programie mobilnościowym.

Przy okazji zwiedzania stoisk zainteresowani mieli okazję porozmawiać z byłymi stypendystami studiów i praktyk programu ERASMUS, studentami zagranicznymi odbywającymi studia częściowe w ZUT – niektórzy byli wręcz oblegani i nie nadążali z odpowiedziami na pytania.

W kilka godzin przez dwie sale wystawowe przewinęło się ok. 400 osób. Targi mobilności zorganizował Dział Kształcenia – Sekcja Współpracy z Zagranicą oraz Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych ZUT przy współudziale studentów ZUT – byłych stypendystów ERASMUSA, stowarzyszenia IAESTE oraz studentów zagranicznych odbywających w naszej uczelni studia częściowe w ramach programu MUNDUS (projekt studiów magisterskich EMSHIP). Kolejne targi mobilności planowane są za rok – zapraszamy już teraz!

Agata Bruska
Koordynator Uczelniany Programu ERASMUS
Dział Kształcenia, Sekcja Współpracy z Zagranicą
Zdjęcie Katarzyna Stawna

Dni Techniki Pomorza Zachodniego

„Znaczenie przedsiębiorczości społecznej i nowych technologii w rozwoju gospodarczym województwa zachodniopomorskiego” – to hasło II Dni Techniki Pomorza Zachodniego, zorganizowanych przez Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w dniach od 16 do 18 listopada 2011 roku. Zainaugurowały je dwa wykłady problemowe: „Czy możliwy jest rozwój zrównoważony w warunkach braku równowagi? Globalny kryzys bankowo-finansowy a konsekwencje makro-, mezo- i mikroekonomiczne (Polska, Pomorze Zachodnie, Szczecin)” – prof. dr. hab. Stanisława Flejterskiego oraz „Kapitał ludzki w działalności badawczo-rozwojowej” – dr. Dominika Rozkruta. Odbyły się liczne panele dyskusyjne, spotkania i seminaria naukowe. Dla studentów i absolwentów zorganizowano cykl szkoleń z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej i sterowania procesami przemysłowymi w oparciu na sterownikach PLC Beckhoff Automation. W programie szkolenia „Problemy projektowania oraz eksploatacji instalacji elektrycznych, które przeprowadził Ośrodek Rzeczoznawstwa Oddziału Szczecińskiego SEP, poruszono m.in. zagadnienia: ryzyka i odpowiedzialności w pracy inżyniera, realiów i mitów w ochronie przeciwporażeniowej

w urządzeniach niskiego napięcia, sprawdzania stanu technicznego instalacji elektroenergetycznych.

Wręczono również odznaczenia i nagrody w konkursach. Statuetki dla zwycięzców II edycji konkursu na Wyróżniającego się Nauczyciela i Opiekuna Młodzieży otrzymali: prof. dr hab. inż. Krzysztof Chwesiuk, prof. dr hab. Stanisław Flejterski, mgr inż. Beata Miętus, prof. dr hab. inż. Antoni Wiliński, dr Magdalena Lampart-Kałużniacka, mgr Paweł Rudecki, mgr Maria Gwizdała-Czekałowska. Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich przyznał firmie ENEOS SP. z o.o. rekomendację w zakresie: projektowania, budowy i eksploatacji oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego, modernizacji systemów oświetleniowych, pomiarów oświetlenia zewnętrznego, iluminacji obiektów, iluminacji okolicznościowych. Wyróżnienia wręczał poseł na Sejm RP Arkadiusz Litwiński oraz członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Jan Krawczuk.

W ocenie organizatorów i uczestników dzięki tej inicjatywie udało się stworzyć wydarzenie promujące potencjał gospodarczy, naukowy i edukacyjny całego województwa zachodniopomorskiego.

Renata Kajrys

Rok Michała Doliwo-Dobrowolskiego

We wrześniu 2011 roku Stowarzyszenie Elektryków Polskich ustanowiło rok 2012 – Rokiem Michała Doliwo-Dobrowolskiego. Doliwo-Dobrowolski to symbol elektrotechniki europejskiej, podobnie jak Edison – amerykańskiej. To wybitny specjalista w dziedzinie elektrotechniki, twórca nowej epoki w elektryce – epoki prądu przemiennego i twórca systemu trójfazowego. Oddział Szczeciński SEP od lat promuje jego postać i dzieło. Pozyskał cenne pamiątki – obraz „Dworek rodzinny Doliwo-Dobrowolskiego w Sankt Petersburgu”, autorstwa Antoniego

S. Procajłowicza i portret Michała Doliwo-Dobrowolskiego, namalowany przez Ryszarda Kiełtykę na podstawie fotografii wynalazcy z okresu jego największej aktywności twórczej w Niemczech.

W 150. rocznicę urodzin, noszący imię Doliwo-Dobrowolskiego, Oddział Szczeciński SEP rozpoczął święto swojego patrona. 2 stycznia 2012 r. po złożeniu kwiatów i zapaleniu zniczy pod pamiątkowym obeliskiem na skwerze im. Michała Doliwo-Dobrowolskiego znajdującym się przy Wydziale Elektrycznym, odbyło się jubileuszowe spotkanie w sali rady wydziału.

Zdjęcie Jerzy Undro

Spinnaker College w Portsmouth

Zwyjazdów w ramach programu ERASMUS korzystają nie tylko studenci. W listopadzie 2011 roku w dwutygodniowym szkoleniu z języka angielskiego w szkole językowej dla obcokrajowców Spinnaker College w Portsmouth w Wielkiej Brytanii uczestniczyła Marta Tokarczyk, kierownik dziekanatu Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa ZUT w Szczecinie.

Celem szkolenia było uzupełnienie znajomości języka angielskiego o zagadnienia związane z obsługą zagranicznych studentów oraz wykładowców przyjeżdżających na Wydział Nauk o Żywności i Rybactwa w ramach wymiany oraz o zagadnienia związane z przygotowaniem odpisów dyplomów i odpisów suplementów do dyplomów w języku angielskim. Poszerzenie wiedzy i umiejętności na temat mówionego i pisanego języka angielskiego ułatwi porozumiewanie się z osobami obcojęzycznymi. Intensywne zajęcia prowadzono w małych, kilkusobowych grupach, a na terenie szkoły obowiązywał zakaz posługiwania się językiem ojczystym. Organizowano wycieczki dla uczestników kursu oraz spotkania po zajęciach. Jak

ocenia Marta Tokarczyk – na terenie szkoły, mimo obecności przedstawicieli różnych kultur i religii, panowała bardzo przyjacielska atmosfera, a pobyt na szkoleniu był stanowczo za krótki.

Regionalny Lider Innowacji i Rozwoju

Zakład Fizjologii Żywienia Człowieka Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa ZUT, kierowany przez prof. dr hab. Mariolę Friedrich, znalazł się wśród laureatów IV edycji ogólnopolskiego konkursu „Krajowi Liderzy Innowacji i Rozwoju”. Konkurs rozgrywany jest w kilku kategoriach: innowacyjna firma, gmina, innowacyjny projekt unijny, produkt, usługa, wizjoner IT. Podczas seminarium „Innowacje bliżej nas”, zorganizowanego 9 stycznia 2012 roku przez Fundację Rozwoju i Przedsiębiorczości, Zakład Fizjologii Żywienia Człowieka zyskał tytuł: Regionalny Lider Innowacji i Rozwoju – 2011 w kategorii innowacyjna organizacja. W pierwszej edycji konkursu (2008 r.) zakład uzyskał tytuł Krajowego Lidera Innowacji w kategorii innowacyjny projekt.

Gmach Wydziału Elektrycznego Skarbem Architektury Szczecina

19 listopada 2011 roku w Klubie 13 Muz uroczyste zakończone piątą już edycję szczecińskiego festiwalu architektonicznego Westival – Sztuka Architektury 2011. Podczas gali podsumowano plebiscyt Skarby Architektury Szczecina, który *Gazeta Wyborcza* przeprowadziła wraz ze szczecińskim oddziałem Stowarzyszenia Architektów Polskich. Celem plebiscytu było zauważenie cennych a nieznanych obiektów albo takich, które choć znane, nie są doceniane.

Miło nam poinformować, że w kategorii „Przedwojenne obiekty użyteczności publicznej” zwyciężył gmach Wydziału Elektrycznego. Powstały w latach 1900–1901 budynek to najstarszy obiekt ZUT. Wraz z gmachami Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej oraz rektoratu tworzy monumentalny zespół zabudowy z kompleksem zieleni (15 gatunków ozdobnych roślin). Budynek Wydziału Elektrycznego ozdabiają unikatowe w skali miasta dekoracje elewacji wykonane z białej cegły ceramicznej. W partii wejściowej po obu stronach portyku, na kolumnach ustawione są pełnoplastyczne rzeźby uskrzydłych gryfów.

*Tekst Justyna Jończyk
Zdjęcie Jerzy Undro*

Srebro dla chemików

W Centrum Kongresowo-Wystawienniczym hotelu „Gromada” w Warszawie w dniach 3–5 listopada ub.r. odbyła się V Międzynarodowa Warszawska Wystawa Innowacji – International Warsaw Invention Show IWIS 2011.

Jej organizatorem jest Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów promujące od wielu lat polskich wynalazców i polskie wynalazki. Patronat honorowy objął Parlament Europejski. Wystawie patronował również minister nauki i szkolnictwa wyższego, prezes Urzędu Patentowego RP, marszałek województwa mazowieckiego, prezydent miasta stołecznego Warszawy, prezes Naczelnej Organizacji Technicznej, prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz przewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych. Patronem zagranicznym była Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Wynalazczych IFIA z siedzibą w Budapeszcie.

W IWIS 2011 uczestniczyli wystawcy z 21 krajów Europy, Azji i Bliskiego Wschodu, którzy przedstawili 380 rozwiązań innowacyjnych. Zaprezentowano około 200 innowacji opracowanych przez polskie instytucje sfery nauki, przedsiębiorstwa i wynalazców indywidualnych. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie również uczestniczył w tegorocznej edycji wystawy. Zespół w składzie prof. dr hab. inż. Walerian Arabczyk, dr inż. Izabella Jasińska, dr inż. Dariusz Moszyński i dr inż. Rafał Pelka z Instytutu Technologii Chemicznej Nieorganicznej i Inżynierii Środowiska otrzymał srebrny medal za swój wynalazek „Sposób określania rozkładu wielkości nanokrystalitów żelaza w przemysłowym katalizatorze syntezy amoniaku”. Wyróżnienie to jest bardzo cenne, ponieważ wystawa ta jest największą tego rodzaju imprezą w Europie Środkowo-Wschodniej.

Rafał Pelka

Zrównoważony rozwój w budownictwie

GÓRAŹDZE CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

12 stycznia 2012 roku rozstrzygnięto konkurs Grupy Góraźdze na najlepszą pracę dyplomową w roku akademickim 2010/2011 o tematyce „Zrównoważony rozwój w budownictwie”. Konkurs skierowany był do studentów wyższych uczelni technicznych kształcących się na kierunkach: architektura, budownictwo i inżynieria środowiska oraz pokrewnych.

W uroczystym podsumowaniu i ogłoszeniu wyników wzięli udział laureaci, ich promotorzy oraz przedstawiciele zarządu i dyrekcji Grupy Góraźdze.

Celem konkursu Grupy Góraźdze jest popularyzacja wśród absolwentów wyższych uczelni zagadnień technicznych, technologicznych, ekonomicznych, ekologicznych i organizacyjnych związanych ze strategią zrównoważonego rozwoju w budownictwie oraz popularyzacja i dążenie do praktycznego wykorzystania wyników najlepszych prac dyplomowych.

– Od wielu lat staramy się być blisko uczelni i współpracujemy ze środowiskiem naukowym – powiedział Andrzej Balcerek, prezes Grupy Góraźdze. – Ten konkurs jest jednym z elementów tej współpracy. W tym roku rozpoczynamy kolejny duży projekt mający zacieśnić naszą współpracę z nauką o nazwie „Uniwersytet Betonu”, w którym uczestniczyć będzie 17 uczelni technicznych z całej Polski, ponieważ chcemy, aby studenci byli bliżej biznesu.

Do udziału w konkursie zakwalifikowano 17 prac dyplomowych. Ich tematyka obejmowała m.in. wykorzystanie innowacyjnych i ekologicznych materiałów oraz technologii stosowanych w budownictwie, zwiększenie efektywności energetycznej budynków, zwiększenie udziału energii odnawialnej w zaopatrzeniu budynków w energię.

W gronie laureatów znalazło się dwoje studentów Wydziału Budownictwa i Architektury ZUT. Wyróżnienia i nagrody w wysokości 2,5 tysiąca złotych otrzymali: Edyta Żytkowska za pracę „Projekt domu pasywnego do 160 mkw.” oraz Edgar Piotr Mierzwa za pracę „Idea budownictwa zrównoważonego oraz potencjał energetyczny w budynkach użyteczności publicznej – obliczenia certyfikatu LEED”.

Laureaci z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z promotor dr Karoliną Kurtz

Pierwsze miejsce i nagrodę w wysokości 8 tys. złotych otrzymał Daniel Wiliński z Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej za pracę pt. „Zastosowanie odpadowego PET do wzmocnienia betonu”. Praca zawierała analizę możliwości wykorzystania odpadowego PET (butelek plastikowych) w charakterze włókien (zbrojenia rozproszonego) do betonu. Podjęty temat wpisał się w filozofię zrównoważonego rozwoju – uciążliwy dla środowiska odpad przerobiono na składnik zwiększający trwałość betonu. Znaczna część pracy to nowatorskie badania własne autora, który udowadnia, że beton zawierający zabezpieczone włókna PET jest materiałem o lepszych walorach eksploatacyjnych niż beton klasyczny.

Małgorzata Dąbrowska

Szkolenie asystentów projektantów

Dzięki inicjatywie Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Szczecinie studenci Wydziału Elektrycznego mogli zdobyć dodatkowe umiejętności i kompetencje. Stowarzyszenie zaproponowało im odbycie specjalistycznego kursu prowadzonego przez praktyków – specjalistów z przemysłu. Wśród zagadnień omawianych na kursie trwającym od 18 listopada do 16 grudnia 2011 roku, znalazły się m.in.: elementy dokumentacji projektowej, projekt budowlany i zasady jego uzgadniania, podstawy zasilania budynków nieprzemysłowych, sieciowe urządzenia zasilające, układy i urządzenia zasilania rezerwowego, awaryjnego i gwarantowanego, zasilanie terenu budowy, rozbiórki, imprezy masowej, zwarcia, dobór przewodów i ich zabezpieczeń. Program szkolenia objął część teoretyczną (22 godz.) i praktyczną (15 godz.) i pozwolił na zdobycie umiejętności w zakresie projektowania instalacji elektrycznych niskiego

i średniego napięcia oraz umożliwił skrócenie okresu uzyskiwania uprawnień projektowych. Po zakończonym szkoleniu i po obronie dyplomu inżyniera pozwoli absolwentowi ZUT na rozpoczęcie dwuletniego stażu projektowego niezbędnego do przystąpienia do egzaminu na uprawnienia projektowe instalacji elektrycznych.

Organizatorem szkolenia był Ośrodek Rzeczoznawstwa Oddziału Szczecińskiego SEP, współorganizatorem Akademickie Koło SEP przy Wydziale Elektrycznym ZUT i Młodzieżowy Zespół Koordynacyjny przy OR SEP. Patronat nad tą cenną inicjatywą FSNT NOT w Szczecinie objął Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Wojskowe Biuro Studiów Projektów Budowlanych i Lotniskowych w Warszawie, spółka ENEOS w Szczecinie, Izba Rzeczoznawców SEP w Szczecinie i Zachodniopomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa.

(rk)

Program Top 500

W ramach programu stażowo-szkoleniowego Top 500 Innovators Science-Management-Commercialization, organizowanego i finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przez dwa miesiące, od 15 października do 15 grudnia 2011 roku, przebywałem na jednym z najlepszych, według Listy Szanghajskiej, uniwersytetów na świecie – Uniwersytecie Stanforda. Była to pierwsza, pilotażowa edycja tego programu zakładającego wysłanie do 2015 r. na dwumiesięczne staże do najlepszych uniwersytetów 500 polskich naukowców i pracowników centrów transferu technologii. Podczas rekrutacji do pierwszej edycji programu spośród 280 kandydatów zakwalifikowano 40 osób, w tym trójkę z ZUT: dr. inż. Przemysława Korytkowskiego (WI), dr. inż. Piotra Sulikowskiego (WI) oraz mgr. inż. Rafała Ślusarczyka (RCiTT).

Celem programu Top 500 Innovators jest podniesienie kwalifikacji polskich kadr w zakresie współpracy z gospodarką, zarządzania badaniami naukowymi oraz komercjalizacji ich wyników aby zapewnić transfer wyników prac B+R do gospodarki.

Uniwersytet Stanforda jest uczelnią prywatną, studiuje tam około 15 tys. studentów, a pracuje około 1900 naukowców i pracowników dydaktycznych. Budżet Stanforda to 3,8 mld USD z czego 1,15 mld USD przeznaczono na prowadzenie badań naukowych. Badania naukowe finansowane są w 83,5 proc. funduszy rządowych. Uniwersytet Stanforda leży w samym sercu Doliny Krzemowej, można wręcz powiedzieć, że Dolina Krzemowa powstała właśnie dzięki Stanfordowi. Jedną z pierwszych firm wysokich technologii w tej części Kalifornii była firma HP, założona przez dwóch absolwentów Stanforda – Williama Hewletta i Dave'a Packarda. Wśród innych znanych absolwentów są założyciele Yahoo, Cisco, Silicon Graphics czy Google.

W ramach programu Top 500 Innovators uczestniczyliśmy w zajęciach z zakresu: pracy w grupach, kreatywnego myślenia, finansowania młodych przedsiębiorstw (tzw. start-upów), zasad komercjalizacji wiedzy, ochrony praw autorskich i amerykańskiego systemu patentowego oraz przedsiębiorczości. Zajęcia teoretyczne uzupełniły wizyty w firmach (Google, Cisco, KLA-Tencor, Exponent, NASA) oraz laboratoriach uczelnianych (Design School, Center for Automotive Research, SLAC National Accelerator Laboratory).

Większość wykładowców miała duże doświadczenie biznesowe, pracę na uczelni można łączyć z prowadzeniem firmy lub pracą konsultanta. Uniwersytet Stanforda pozwala w ramach etatu przeznaczać jeden dzień w tygodniu na świadczenie usług konsultingowych.

Najlepszym przykładem łączenia kariery akademickiej i biznesowej jest prezydent Uniwersytetu Stanforda prof. John L. Hennessy, który w czasie urlopu naukowego założył firmę MIPS Technologies Inc. (notowana na giełdzie NASDAQ). Firmę MIPS Technologies założył w celu komercjalizacji prowadzonych badań naukowych nad procesorami z architekturą RISC.

W wyniku odbytego stażu uzyskaliśmy wiedzę na temat: kultury przedsiębiorczości Doliny Krzemowej, zasad prowadzenia start-upów, źródeł i rodzajów kapitału, który może pozyskać start-up, zasad prowadzenia rozmów z potencjalnymi inwestorami, zasad licencjonowania wyników badań naukowych na Uniwersytecie Stanforda oraz praw i obowiązków pracowników naukowych uniwersytetu w kontekście komercjalizacji wyników badań naukowych.

Uniwersytet Stanforda wspiera przedsiębiorczość wśród studentów i pracowników naukowych, prowadząc wiele programów (m.in. Design School, Stanford Technology Ventures Program). Studenci w ramach jednego z kursów pracują w grupach nad rozwiązaniem życiowych problemów, opracowaniem konkretnych produktów lub usług. Co tydzień odbywają się seminaria pod hasłem Entrepreneur talk. Są to godzinne wystąpienia liderów biznesu (m.in. Mark Zuckerberg, Larry Page, Guy Kawasaki, Reid Hoffman). Wszystkie wystąpienia udostępniane są na stronie internetowej ecorner.stanford.edu/

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło niedawno drugi nabór do programu Top 500 Innovators, warto wziąć udział w tym projekcie!

Przemysław Korytkowski

Jeden z najstarszych budynków na kampusie Uniwersytetu Stanforda

Wydział Inżynieryjny

Ceremonia wręczenia certyfikatów ukończenia kursu na Uniwersytecie Stanforda (od lewej): prof. Maria Orłowska, sekretarz stanu w MNiSzW, dr Przemysław Korytkowski, prof. Piotr Moncarz, opiekun akademicki z ramienia Uniwersytetu Stanforda

Autor przed Palo Alto Research Center

Powitanie uczestników SymSO 2011 przez przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego dr. inż. Ryszarda Michalskiego (fot. Ryszard Getka)

Przedstawiciele władz województwa i miasta (w pierwszyn rządzie od lewej siedzą): dr Wojciech Drożdż, wicemarszałek województwa zachodniopomorskiego oraz Stanisław Lipiński, skarbnik Urzędu Miasta Szczecin (fot. Ryszard Getka)

XXXII Sympozjum Siłowni Okrętowych SymSO 2011

Zakład Silników i Siłowni Okrętowych Katedry Maszyn Ciepłych i Siłowni Okrętowych Wydziału Techniki Morskiej i Transportu ZUT, w dniach od 24 do 25 listopada 2011 roku, zorganizował w Szczecinie Sympozjum Siłowni Okrętowych. Patronat naukowy nad sympozjum objęli: Zespół Techniki Morskiej Sekcji Technicznych Środków Transportu Komitetu Transportu PAN, Zachodniopomorski Zespół Środowiskowy Sekcji Podstaw Eksploatacji Komitetu Budowy Maszyn PAN oraz Polskie Naukowo-Techniczne Towarzystwo Eksploatacyjne. SymSO'11 objęte było Mecenatem Miasta Szczecin.

Sympozjum to organizowane jest corocznie przez jednoimienne zakłady, katedry oraz instytuty kształcące w zakresie projektowania, budowy i eksploatacji siłowni okrętowych: Politechniki Gdańskiej, Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, Akademii Morskiej w Gdyni, Akademii Morskiej w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Należy podkreślić, że było to już 32. sympozjum, co świadczy o ciągłym zainteresowaniu poruszaną tematyką oraz o jego atrakcyjności.

Celem XXXII Sympozjum Siłowni Okrętowych było współtworzenie forum wymiany informacji i doświadczeń naukowo-technicznych przez pracowników nauki oraz przedsiębiorstw i instytucji gospodarki morskiej w zakresie projektowania, wytwarzania i eksploatacji siłowni okrętowych oraz ich urządzeń, jak również ochrony środowiska morskiego, a ponadto umacnianie związków nauki z praktyką przez wymianę doświadczeń i weryfikację nowych trendów w technice okrętowej.

Organizatorzy mieli zaszczyt gościć, obok przedstawicieli wymienionych szkół wyższych, w tym dziekanów wszystkich wydziałów o profilu mechaniczno-okrętowym, także gości z Litwy z Aleksandras Stulginskis University w Kownie.

Nie zawiedli też specjaliści z przemysłu i gospodarki morskiej, m.in. przedstawiciele MAN Diesel & Turbo Poland Sp.z o.o., Alfa-Laval Polska Sp. z o.o., PBP Enamor, Polska Żegluga Morska, HOLDING –ZREMB Gorzów S.A., UNITEST oraz przedstawiciele Urzędu Morskiego w Szczecinie. Obrady sympozjum cieszyły się również dużym zainteresowaniem ze strony studentów Wydziału Techniki Morskiej i Transportu ZUT, a także Wydziału Mechanicznego Akademii Morskiej w Szczecinie.

W ciągu dwóch dni obrad, podczas sześciu sesji, wygłoszono 22 referaty. Streszczenia wszystkich zgłoszonych referatów zamieszczono w wydanym zbiorze, a pełne teksty referatów w wersji elektronicznej na dołączonej płycie CD. Wszystkie referaty były recenzowane. W wyniku przeprowadzonego postępowania spośród 34 referatów 18 zakwalifikowano do druku w czasopiśmie naukowym *Journal of Polish CIMAC* jako publikacje pokonferencyjne, a siedem zakwalifikowano do druku w czasopiśmie naukowym *Zeszyty Naukowe Akademii Morskiej w Szczecinie*.

Udział poszczególnych ośrodków w liczbie zgłoszonych referatów: Akademia Marynarki Wojennej – 4, Politechnika Gdańska – 5, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie – 8, Akademia Morska w Gdyni – 7, Akademia Morska w Szczecinie – 9, Aleksandras Stulginskis University – 1.

Publikacje pokonferencyjne w *Zeszytach Naukowych Akademii Morskiej w Szczecinie* oraz w *Journal of Polish CIMAC* zrealizowano przy udziale środków finansowych otrzymanych z budżetu województwa zachodniopomorskiego.

Kolejne XXXIII Sympozjum Siłowni Okrętowych odbędzie się w listopadzie 2012 r., a zorganizuje je Akademia Morska w Gdyni.

Wojciech Zeńczak

Uroczyste otwarcie SymSO 2011 przez Bogusława Zakrzewskiego, dziekana WTMIT (fot. Arkadiusz Zmuda)

Dyskutują prof. dr hab. inż. Jerzy Girtler i prof. dr hab. inż. Adam Charchalis (fot. Arkadiusz Zmuda)

Wydziałowy Konkurs Fotograficzny „Fotozbiory–WBiA”

W październiku 2011 roku rozstrzygnięto kolejną edycję konkursu fotograficznego pn. „FOTOZBIORY–WBiA”. Konkurs adresowany jest do wszystkich studentów Wydziału Budownictwa i Architektury ZUT interesujących się fotografią (także tych nowo przyjętych na I rok studiów). Ogłaszany jest zawsze u schyłku kończącego się roku akademickiego, a okres od czerwca do września jest czasem tworzenia fotozbiorów. Zdjęcia, będące efektem wakacyjnych wypraw dalekich i bliskich, ale także tych dotyczących Szczecina – miasta akademickiego – składane są anonimowo na początku kolejnego roku akademickiego.

Oficjalne wręczenie nagród pieniężnych i listów gratulacyjnych w trakcie immatrykulacji wydziałowej

Prace zgłaszane na konkurs mają tematycznie wiązać się ze specyfiką Wydziału Budownictwa i Architektury, tj. prezentować indywidualnie postrzeganą rzeczywistość, kreowaną przez inżynierów budownictwa, architektów i urbanistów. Obiekty mogą być rejestrowane w całości bądź fragmentarycznie – przez zapis fascynującej bryły, intrygujących szczegółów, niezwykłego otoczenia.

Konkurs zainicjowano w 2008 r. – na początku kadencji dziekan Haliny Garbalińskiej. Sama zarażona bakcylem fotografowania chciała dotrzeć do studentów mających takie zainteresowania, chcących je rozwijać i się nimi podzielić. Liczba i jakość prac złożonych na pierwszy konkurs przeszła najsmielsze oczekiwania i pozytywnie zaskoczyła członków komisji konkursowej, powoływanej każdorazowo z kadry naukowej wydziału związanej głównie z kierunkami architektura i urbanistyka oraz wzornictwo, często zresztą parającej się fotografią zawodowo. W pierwszych edycjach, bezpośrednio przed wakacjami, organizowano na wydziale otwarte warsztaty fotograficzne, mające na celu podniesienie kwalifikacji potencjalnych uczestników konkursu. Pierwsze warsztaty poprowadził profesor Waldemar Marzęcki, który z właściwą sobie swobodą wprowadzał uczestników w tajniki sztuki fotografowania, tworząc w trakcie wykładów klimat niezwyklej bliskości – z jednoczesnym utrzymaniem relacji mistrz–uczeń. W kolejnych edycjach pełnił z dużym zaangażowaniem funkcję przewodniczącego. We wszystkich edycjach uczestniczyła w pracach komisji oceniającej także dr inż. Jolanta Borucka-Lipska, dla której fotografia stanowi osobistą pasję. W opracowanie plakatów promujących inicjatywę włączał się z wielką inwencją twórczą Tomek Marmura z Katedry Dróg Mostów i Materiałów Budowlanych. On też tworzył podkłady graficzne

do promocji zwycięskich prac. W ostatniej edycji – w ocenie prac zgłoszonych na „FOTOZBIORY–WBiA 2011” – brał udział także prodziekan dr inż. arch. Grzegorz Wojtkun. Jako obserwator pojawiła się reprezentantka Samorządu Studenckiego Magdalena Góralska.

Komisja konkursowa przyznała nagrody następującym osobom: I miejsce (1000 zł) – Edyta Seliga (kierunek budownictwo); II miejsce (600 zł) – Aleksandra Babicka (kierunek architektura i urbanistyka); III miejsce (400 zł) – Magdalena Łuszczewska (kierunek architektura i urbanistyka); wyróżnienie (150 zł) – Marta Tkaczuk (kierunek architektura i urbanistyka).

Zdobywczyni 1. i 2. nagrody zamieniły się w 2011 r. miejscami. W 2010 r. to Aleksandra Babicka zdobyła pierwszą nagrodę, a Edyta Seliga uplasowała się tuż za nią.

Rywalizacja na wesoło: Ola (po prawej) kontra Edyta (po lewej)

Na zdjęciu, wykonanym na tle prac z 2010 r., widać jednak, że Edyta postanowiła nie dać za wygraną. Obie laureatki przy wsparciu pozostałych wyróżnionych, poświęciły wiele godzin na zorganizowanie wystawy. One same mówią o swojej pasji, której efekty pozytywnie oceniane są przez kolejne komisje.

Edyta Seliga wspomina: „To był chłodny, grudniowy dzień 2007 roku. Wszyscy szykowali się do wigilijnej kolacji, a pod choinką leżały pięknie zapakowane prezenty. Nie spodziewałabym się, że ten jeden dzień tak bardzo zmieni moje życie... Kolorowe pudełko z czerwoną kokardą, a w środku on – CANON 400d. Przez ostatnie cztery lata spędzaliśmy ze sobą każdą wolną chwilę. Wyculił mnie na piękno otaczającego świata. Pomógł dostrzegać uczucia, kolory, emocje... Razem fotografowaliśmy naturę, architekturę oraz ludzi. Z czasem miałam coraz wyższe wymagania co do sprzętu, tak więc podbierałam mamie jej bardziej zaawansowany aparat. Na domowej półce rośla kolekcja obiektywów. Jest szerokokątny, jasne „stałki” do portretów, szkło do macro, małe tele... Tych obiektywów jest już całkiem sporo – ale to przecież wcale nie znaczy, że wystarczająco dużo.

Ostatnio sporo uwagi poświęcam fotografii ślubnej. Emocje, uczucia... Jako młoda kobieta świetnie się w tym odnajduję. Na ślubach robię zdjęcia takie, jakie sama chciałabym otrzymać. Delikatne i romantyczne, ale też śmieszne i z humorem. Fotografując ludzi można ukazać tak wiele emocji. Dlatego bardzo lubię robić sesje różnym osobom.

Fotografia przynosi wiele radości. Nieważne czy są to portrety, architektura, kwiatki czy też motylki. Ostatnio świetnie odnajduję się w fotografowaniu samochodów. Udało mi się zrobić nawet kilka fajnych zdjęć, które prawdopodobnie pojawią się w kalendarzu z samochodami marki Mazda. Czy cztery lata temu pomyślałabym, że fotografia będzie dla mnie taka ważna? Z pewnością nie. Czy cztery lata temu pomyślałabym, że uzależnię się od dźwięku migawki? Pewnie nie... Czy pomyślałabym, że wygram konkurs FOTOZBIORY 2011? Nie. Ale cieszę się, że tak się stało, gdyż wygrana dała mi poczucie tego, że ktoś docenia moje zdjęcia. Zajęcie pierwszego miejsca zaspokoili moje ambicje, a wygrana pieniężna pozwoliła na realizację małego marzenia o małym domowym studiu. Teraz pozostało marzenie większe – CANON 5d MARK II. Kto wie, może i ono wkrótce się spełni?

Aleksandra Babicka ujawnia: „Fotografią zajmuję się od kiedy pamiętam, a może jeszcze dłużej. Zawsze chciałam zatrzymać na dłużej interesujące obrazy. Wymianie ulegały jedynie służące do tego sprzęty, począwszy od starego Polaroida otrzymanego od dziadka, przez klasykę gatunku, czyli Zenita, aż po cyfrową lustrzanekę. Przez rozmowy z ludźmi rodzą się nowe pomysły plenerowe, a plenery podsuwają mi niesamowite widoki, sytuacje i zdarzenia, których pominięcie byłoby bez wątpienia zbrodnią artystyczną.

Uwielbiam łączyć pasję fotografowania z nieustannym głodem architektonicznych doznań. Nieustannie poszukuję ciekawych budynków i miejsc, na które mogę spojrzeć pod innym interesującym kątem lub zestawzić je kompozycyjnie z zaskakującym elementem. Suma tych wszystkich składników zaowocowała pracami nadesłanymi na konkurs FOTOZBIORY 2010 i 2011. Wszystkie fotografie zostały wykonane podczas podróży po Hiszpanii, Portugalii oraz Niemczech. Przedstawiają one najciekawsze i najbardziej inspirujące,

Przemówienie pożegnalne w trakcie uroczystości wręczenia dyplomów absolwentom z 2011 r. (25 listopada 2011 r.)

moim zdaniem fragmenty wnętrza, gry światła i kontrastów kolorystycznych. Mam nadzieję, że pobudzą one u widzów chęć poszukiwania innego sposobu patrzenia na rzeczy z pozoru bardzo oczywiste, jednak z pomocą obiektywu, całkowicie zmieniające swoje oblicze”.

Aleksandra, kończąca w tym roku studia, odbierała swoją nagrodę w trakcie uroczystości wręczenia dyplomów absolwentom WBiA z 2011 r. Jej też przypadł zaszczyt wygłoszenia mowy pożegnalnej, co uwieczniono na zdjęciu.

Mikołajkowa wycieczka integracyjna

Program ERASMUS dla studentów to nie tylko możliwość wyjazdu na zagraniczne studia częściowe, kurs intensywny lub praktykę zawodową. Dzięki międzynarodowym programom edukacyjnym takim jak ERASMUS, nawet nie opuszczając swojej uczelni macierzystej, polski student może wziąć udział w zajęciach poprowadzonych przez nauczyciela akademickiego zaproszonego z zagranicznej uczelni. Może również integrować się czynnie z zagranicznymi studentami, którzy właśnie w jego uczelni realizują swoją zagraniczną przygodę z ERASMUS-em.

Aby wspomóc tę integrację i pokazać studentom zagranicznym niektóre atrakcje regionu zachodniopomorskiego, Dział Kształcenia – Sekcja Współpracy z Zagranicą – zorganizował 2 grudnia 2011 roku autokarową wycieczkę do Świnoujścia, w której wzięli udział

zagraniczni studenci studiujący lub odbywający praktyki zawodowe w naszej uczelni (programy ERASMUS, MUNDUS i IAESTE) oraz studenci ZUT pełniący rolę ich opiekunów.

Pierwszym punktem programu była wizyta w świnoujskim Forcie Gerharda, jednym z najlepiej zachowanych XIX-wiecznych fortów nadbrzeżnych w Europie. Następnie cała grupa udała się do świnoujskiej latarni morskiej, gdzie prawie wszyscy ambitnie zdobyli szczyt najwyższego tego typu obiektu na polskim Wybrzeżu. Niespodziewanie atrakcją dla studentów zagranicznych okazała się również kilkuminutowa przeprawa promem do centrum Świnoujścia. Zimowe dni, są niestety, krótkie – po posiłku i zakupie upominków nadszedł czas na zbiórkę i powrót do Szczecina.

Niemiecki ośrodek badawczy okiem studenta

Społeczeństwo niemieckie jest znane z sumiennosci oraz dokładności – stereotyp niemieckiej dokładności nie bez kozery ma swoje korzenie już w zamierzchłych czasach. Daje się to odczuć niemalże na każdym kroku. Poczynając od porządku na ulicach, przez samoświadomość obywatelską, na relacjach pomiędzy pracownikami kończąc.

Innovations for High Performance Microelectronics (IHP) – ośrodek naukowy, w którym mogłem zaprezentować umiejętności nabyte na Wydziale Informatyki ZUT, znajduje się we Frankfurcie nad Odrą. Miasto liczy około 60 tys. mieszkańców, a sam ośrodek mieści się na zachodnich obrzeżach miasta. Dotarcie do placówki jest znacznie utrudnione, zwłaszcza dla mieszkańców po drugiej stronie rzeki. Jednak muszę przyznać, że droga do pracy jest najmniejszą bolączką, ponieważ komunikacja w mieście jest zsynchronizowana, tzn. żaden autobus czy tramwaj nigdy nie zamknie nam drzwi przed nosem.

Ośrodek jest otoczony bujną zielenią. W okolicy można pospacerować po małym parku, pobiegać po wyznaczonych ścieżkach albo usiąść na malowniczej ławce wzorem z alpejskiej krainy. Wyjście z budynku w celu ochłonięcia czy zaczerpnięcia świeżego powietrza nie jest źle postrzegane (każda osoba jest zobligowana do identyfikacji przy wejściu i wyjściu z obiektu). Sam ośrodek składa się z trzech części, w każdej z nich pracują specjaliści z innej dziedziny nauki. Na ogół pracowników z różnych działów nie łączą ścisłe relacje towarzyskie. Jednak frekwencja na seminariach jest wysoka i uczęszcza na nie zdecydowana większość bez względu na dział, z którego pochodzi prelegent.

Oferowane przez instytut warunki pracy wyśmienicie sprzyjają wynalazczości. Najlepszym przykładem jest sala laboratoryjna, której stopień wyposażenia przewyższa zakres dyscypliny naukowej przydzielonego do niej personelu naukowego. Charakteryzuje się to tym, że w przypadku współpracy z innym działem problem narzędzi znajdujących się w innym laboratorium automatycznie przestaje istnieć. Pomimo że sale laboratoryjne są wypełnione sprzętem, nie można narzekać na brak przestrzeni. Jest jej wystarczająco dużo. Wzorowa jest samoświadomość pracowników – każdy zostawia po sobie porządek na stanowisku laboratoryjnym. Kara za nieposłuszeństwo jest dosyć surowa – rzeczy pozostawione przepadają bezpowrotnie.

Ile razy nam się zdarzyło, że wpadliśmy na fenomenalny pomysł, ale zanim udało się odnaleźć kartkę i długopis, zdążył się ulotnić. Różnorodność dostępnych narzędzi ma zapobiec takim sytuacjom. Każdy potencjalny pomysł ma zostać wypróbowany, stąd bogactwo wyposażenia. Do tego porządek na stanowisku. W chwili gdy mam pomysł, stanowisko grupowe jest uporządkowane, nie muszę się martwić czy przypadkiem nie zniszczę czyjejs pracy. Takie rozwiązanie sprzyja wynalazczości.

Właśnie dlatego środowisko naukowe, z którym miałem przyjemność pracować, dostarcza wszelkich możliwych narzędzi i środków, aby wspomagać proces wytwórczy. Moment przełomowy musi być jak najlepiej wspierany nawet przed jego wystąpieniem. Tak jak kobieta ciąży, gdzie cały organizm matki angażuje się i jest nakierowany na nowe dzieło. Analogicznie jest w IHP. Cały zespół angażuje się i udziela sobie pomocy, tak, aby żadna, nawet najmniejsza część pomysłu, nie była zmarnowana.

Przyjazne nastawienie pracowników i ich przełożonych wiąże się z niekomercyjnością ośrodka, nie wytwarza on produktów w skali masowej, tak jak zakład produkcyjny.

Wzajemne wsparcie naukowe jest wyraźnie widoczne, bez względu na kontrast z atmosferą koleżeństwa w pracy. Pracownicy narodowości niemieckiej rozgraniczają obowiązki zawodowe z relacjami społecznymi.

Anglicy mają herbatę o 17, u Niemców z kolei jest obiad, o godzinie 12 daje się wyraźnie słyszeć wielokrotne Mahlzeit, więc całe biuro pustoszeje. Wyjątkiem są administratorzy sieci, którzy idą na obiad jako ostatni, gdy wszyscy pozostali wrócą. Po każdym większym posiłku należy się półgodzinny spacer. Pracownicy dbają o swoje zdrowie i po każdym obiedzie widać liczne osoby wędrujące wokół ośrodka.

Kolejnym drobnym szczegółem wspomagającym wynalazczość jest wsparcie administracji. Ich praca naprawdę jest niezauważalna. Moim zadaniem jest praca w moim kręgu wiedzy, a wszelkie problemy organizacyjne do mnie nie należą. Nawet jeżeli chodziło o niemiecki urząd podatkowy, pani we własnym zakresie odnalazła moje stanowisko i osobiście do mnie przyszła pytając o dane osobowe. Po dwóch pytaniach ponownie pracowałem nad swoim zadaniem.

Jedną z najciekawszych rzeczy jaką odkryłem jest brak spójności z wieloma poradnikami dotyczącymi kreatywności w środowisku pracy. Na terenie całego ośrodka nie udało mi się wyróżnić jakiegokolwiek miejsca przeznaczonego do rekreacji czy relaksu. Skala koloru otoczenia oscyluje pomiędzy bielą a szarością. Nie sposób wyróżnić kolorowych impulsów pobudzających tę część kory mózgowej, o której tak gorliwie debatują psychologowie. Wydaje mi się, że jedynym logicznym argumentem przemawiającym za tak jednolitą kolorystyką jest samoświadomość społeczeństwa niemieckiego. Tajemnicą jest dla mnie niestosowanie metod rekreacji i odprężania umysłu w tym ośrodku.

Każdy ma swoje zadanie i każdy sam z niego się wywiązuje. Nikt nie stoi za plecami i nie patrzy w klawiaturę, sprawdzając ile linii kodu dzisiaj się pojawiło. Z drugiej strony, jest to rekompensowane wsparciem otoczenia naukowego. Zdarzyło mi się otrzymać reprimendę, aby z problemem zwracać się do przełożonych oraz innych pracowników, ponieważ, *nie ma sensu aby odkrywać coś na nowo,*

jeżeli być może ktoś z nas już to zrobił. Kolejnym przykładem było to, jak kolega poświęcił niemalże cały swój dzień, aby pomóc mi w rozwiązaniu mojego problemu. To nie był ewenement – sytuacja wystąpiła jeszcze raz. Później sam zacząłem zauważać podobne zjawiska u innych pracowników.

Wniosek sam się nasuwa: wobec wspólnego dobra i jednego celu – oddanie jest bezgraniczne. Natomiast w relacjach społecznych jest zachowany dystans. Zauważyłem, że nie ma tam zwyczaju podawania ręki przy witaniu się. Przy tak licznym środowisku naukowym samo dotarcie do swojego stanowiska byłoby wyzwaniem (przywitać się ze wszystkimi) i do tego ta niepewność czy każdemu podałem rękę. Proste „hallo” likwiduje ten problem. Są natomiast inne tradycje i zwyczaje, np. w dobrym tonie jest zorganizowanie małego przyjęcia przez pracownika odchodzącego z firmy. Jest to poczęstunek ciastem dla najbliższych współpracowników.

Przekrój demograficzny jest naprawdę duży. Śmiało mogę stwierdzić, że niejeden pracownik swoje stanowisko traktuje jak drugi

dom. Zdarzyło mi się nawet zauważyć, że kolega prosto z pracy jeździ na ryby, przybory wędkarskie ma w pracy.

Jedzenie przed komputerem? Czy to drugie śniadanie, czy zakąska, nikt z tego powodu nie krzyczy. Jest to o tyle zadziwiające ponieważ obok komputerów są oscyloskopy, mierniki oraz inne mniejsze narzędzia o dość znacznej wartości.

Praca w niemieckim środowisku naukowym dostarczyła mi wiele nowych doświadczeń. Była także silnym szokiem kulturowym, nie w każdej sytuacji byłem pewny poprawności swojego zachowania. W pracy naukowej koledzy z uśmiechem pomagają oraz serdecznie wspierają. Mimo że jest to sąsiadujący z nami naród, różni się w wielu aspektach. Na pierwszy plan wysuwa się wzajemne zaufanie oraz konsekwencja działań. Wiele różnych czynników składa się na całkowicie innowacyjne i zróżnicowane środowisko, z którego można się dużo nauczyć.

Rafał Sokołowski

student I roku drugiego stopnia na kierunku informatyka WI

Praktyka ERASMUS w Instytucie IHP w Niemczech

Środek naukowo-badawczy IHP – Innovations for High Performance Microelectronics – we Frankfurcie nad Odrą jest instytutem, który zrzesza naukowców z całego świata. Prace badawcze prowadzone są przez przedstawicieli krajów europejskich: Niemiec, Rosji, Serbii, Macedonii, Turcji, Włoch, Bułgarii, Austrii, Polski, Szwajcarii, Belgii, Holandii; krajów Ameryki Północnej: USA, Kanady, krajów azjatyckich: Japonii, Chin, Indii, Arabii Saudyjskiej, krajów Afryki: Egiptu, Tunezji. Językiem porozumiewania się podczas konferencji i prezentacji jest język angielski. Jako że instytut ulokowany jest w Niemczech, formalnym językiem jest niemiecki. Międzynarodowa struktura ośrodka wymaga jednak posługiwania się sprawnie przez wszystkich pracowników językiem angielskim.

IHP podzielone jest na cztery działy: Projektowania Systemów, Projektowania Układów, Technologii oraz Badania Materiałów. Tematyka badawcza dotyczy sieci bezprzewodowych działających w paśmie 60 GHz, protokołów sieci bezprzewodowych węzłów sensorycznych, zabezpieczenia sieci bezprzewodowych, rozwoju telemedycyny, technologii BICMOS, systemów MIMO. Połączenie pod jednym dachem specjalistów z: chemii, fizyki, elektroniki czy informatyki daje doskonałe podstawy do wymiany informacji z różnych dziedzin nauki dążących do podobnego celu, jakim jest rozwój mikroelektroniki.

Instytut utrzymuje stałe kontakty z uczelniami partnerskimi wielu krajów. Codziennie wszyscy pracownicy są informowani o przyjazdach delegacji z innych instytutów naukowych, przedstawicieli przemysłu czy uczelni wyższych. Organizowane są oficjalne spotkania, w których uczestniczy wielu naukowców. Kolaboracja utrzymywana jest przez instytut zarówno z przedstawicielami korporacji, jak Bosch, Siemens, BMW, Philips, instytucjami naukowymi, np. w Japonii, Korei, Szwecji, Finlandii oraz uczelniami wyższymi z całego świata. Umożliwia to ciągłą współpracę oraz wymianę doświadczeń pomiędzy pracownikami.

Często organizowane są prezentacje projektów, które przeistaczają się w burze nowych koncepcji i propozycji. Każdy z uczestniczących w prezentacji ma notatnik, w którym spisuje najistotniejsze fakty, które przydadzą się w indywidualnych projektach. Osoby uczestniczące są zwykle pasjonatami w danej dziedzinie, aktywnie przedstawiają własny punkt widzenia. Stanowi to źródło nowych spostrzeżeń i otwiera możliwości nowych rozwiązań. Zdarza się, że osoba uzyskująca wykształcenie w ojczystym kraju i przyzwyczajona do jednego

systemu edukacji ma nawyki postrzegania problemów w jeden sposób. Spotkanie z obcokrajowcem wykształconym w innym systemie edukacji pozwala poznać nie tylko różnice kulturowe, ale również inną ocenę danego problemu.

Student, odbywając praktykę w IHP, otrzymuje własnego opiekuna, który dba zarówno o warunki administracyjne praktyki, jak i nadzoruje realizację projektu. Opiekunowie chętnie służą radą i początkowo wprowadzają nowego pracownika w środowisko instytutu. Każdy student otrzymuje miejsce pracy z komputerem i dostępem do Internetu. W realizowanych projektach często wykorzystuje się dostarczone przez instytut narzędzia pracy: oscyloskop, płytki ewaluacyjne oraz środowiska programowe. Student ma dostęp do najnowszych technologii i rad ekspertów w danej dziedzinie. Po każdej fazie realizacji projektu odbywają się konsultacje, wytyczane są nowe cele. Dyskusje w języku angielskim pozwalają studentowi na podnoszenie kwalifikacji językowych i zdobywanie pewności w posługiwaniu się technicznym językiem obcym.

Praktyka w IHP znacznie wpłynęła na mój rozwój zawodowy i umożliwiła poznanie najnowszych technologii. Każdego dnia otaczali mnie ludzie pełni pasji i doświadczenia w danej dziedzinie. Kontakt z obcokrajowcami pozwolił dostrzec różnice w postrzeganiu problemów informatycznych, a rozmowy w języku niemieckim podczas organizowania spraw administracyjnych oraz dyskusje w języku angielskim na temat projektu, pozwoliły na zdobycie doświadczenia w komunikacji. Dla studenta interesującego się tematyką systemów wbudowanych odbycie praktyki w instytucie projektującym procesory stanowi szczególną zawodową satysfakcję.

Krzysztof Wołosz

student WI

Studenci w fabryce PHILIPS Lighting Poland SA

Studenci IV roku elektrotechniki oraz automatyki i robotyki odwiedzili w listopadzie 2011 roku fabrykę PHILIPS Lighting Poland SA w Pile. Mieli świetną okazję prześledzenia całego procesu powstawania produkowanych tam nowoczesnych rozwiązań oświetleniowych zarówno do użytku domowego, jak i zastosowań przemysłowych. W LAC – Light Application Center, czyli Centrum Zastosowań Światła, działającym przy fabryce, mogli zapoznać się z zasadami doboru źródeł światła, ich rozmieszczenia, oświetlenia różnych powierzchni oraz innymi parametrami.

Wyjazdy zorganizowano w ramach prowadzonego na Wydziale Elektrycznym projektu systemowego „Zamawianie kształcenia na kierunkach technicznych, matematycznych i przyrodniczych – pilotaż” i dofinansowano z Europejskiego Funduszu Społecznego.

*Tekst Justyna Jończyk
Zdjęcie Łukasz Urbański*

... i w Atelier Gussmann w Berlinie

Nasza przygoda z praktykami w Berlinie, w ramach programu stypendialnego ERASMUS, rozpoczęła się już w 2010 roku. Byliśmy wówczas na wymianie studenckiej, również w ramach programu ERASMUS, w Dreźnie. Na zajęciach pytaliśmy jednego z naszych prowadzących o możliwość odbycia praktyk w jego biurze architektonicznym w Berlinie. Po uzyskaniu pozytywnej odpowiedzi rozpoczęliśmy starania o przyznanie stypendium ERASMUS. Otrzymaliśmy stypendium oraz wyższe stypendium naukowe. Trzy miesiące przed planowanym wyjazdem odnowiliśmy kontakt z naszym prowadzącym z Drezna. Podpisaliśmy niezbędne dokumenty i opracowaliśmy plan praktyk. Pozostało nam już jedynie znalezienie mieszkania, co z odległości jaka dzieli Szczecin i Berlin okazało się nie lada wyzwaniem, szczególnie, że praktyka trwała cztery miesiące. Szczęście jednak nie opuściło nas i tym razem. Pomyślnie udało się rozwiązać wszelkie przeszkody i 12 lutego 2011 r. wyruszyliśmy na podbój Berlina.

Praktykę rozpoczęliśmy dwa dni później w biurze architektonicznym Atelier Gussmann. Zostaliśmy bardzo serdecznie przyjęci. Z szefem ustaliliśmy zakres naszych obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia. Ucieszyło nas, że będą to praktyki płatne, gdyż to się bardzo rzadko zdarza. Z zapałem zabraliśmy się do pracy. Wykonywaliśmy wiele ciekawych rzeczy, takich jak np. modele fizyczne, opracowanie studium strefy nocnej projektowanego obiektu mieszkalnego, inwentaryzacja domu jednorodzinnego wraz z opracowaniem rozwiązań

aranżacji jego wnętrza. Brałiśmy udział w rozmowach z inwestorami, konstruktorami. Mieliśmy okazję przyglądać się w jaki sposób budynek jest odbierany i oddawany do użytku. Po pracy resztę dnia spędzaliśmy na pisaniu naszej pracy inżynierskiej ponieważ obrona przypadała już miesiąc po powrocie z praktyk. Tematem pracy inżynierskiej była rewitalizacja obszaru Luisenblock Ost w Berlinie, więc dzięki praktykom mieliśmy również okazję świetnie zapoznać się z terenem projektowym. W weekendy staraliśmy się zwiedzać miasto i podziwiać jego niezwykłą architekturę. Czas płynął niezwykle szybko i nim się obejrzelśmy zleciały cztery miesiące naszych praktyk. Na pożegnanie otrzymaliśmy od naszego szefa dwie niezwykle książki oraz podziękowania za naszą pracę i zapewnienie współpracy w przyszłości.

Dzięki odbytym praktykom poznaliśmy sposób funkcjonowania nowoczesnego biura architektonicznego. Oprócz wielu wiadomości merytorycznych oraz pracy z nowoczesnym sprzętem, poznaliśmy również efektywne metody pracy w zespole. Nawiązaliśmy wiele ciekawych znajomości, które utrzymujemy do dziś. Praktyka w ramach programu ERASMUS zapewniła nam możliwość zawodowego rozwoju oraz wykorzystania naszych umiejętności nabytych w czasie studiów.

*Dagmara Sietko-Sierkiewicz
David Weclawowicz
studenci WBiA*

Miejsce praktyki: Atelier Gussmann, Berlin. Fot: D. Sietko-Sierkiewicz, D. Weclawowicz

Model fizyczny wykonany w czasie praktyki. Fot: D. Sietko-Sierkiewicz, D. Weclawowicz

XXX Misterium Kolędowe

XXX Misterium Kolędowe Chóru Akademickiego im. prof. Jana Szyrockiego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie odbyło się 28 stycznia 2012 roku w Bazylice Archikatedralnej św. Jakuba Apostoła.

Chór Akademicki im. prof. Jana Szyrockiego koncertował jako laureat tegorocznego VII Ogólnopolskiego Konkursu Kolęd i Pastorałek w Chełmnie w styczniu 2012 r. Zdobył tam grand prix, konkurując z ponad 30 chórmi z całej Polski, a dyrektor artystyczny zespół Szymon Wyrzykowski otrzymał nagrodę dla najlepszego dyrygenta.

Tradycję corocznych Misteriów Kolędowych w szczecińskiej katedrze w wieczór ostatniej soboty przed świętem Ofiarowania Pańskiego zapoczątkował profesor Jan Szyrocki. Tegoroczne misterium poprowadził Szymon Wyrzykowski – obecny dyrygent ChAPS.

Misteria każdego roku koncentrują się wokół innego tematu przewodniego. Kiedy w Katedrze św. Jakuba powstały nowe organy, całe Misterium było skoncentrowane wokół tego wspaniałego instrumentu i słuchacze byli świadkami pierwszego wykonania wielu kolęd opracowanych specjalnie dla chórów i organów. Po śmierci wybitnego kompozytora związanego z ChAPS – profesora Marka Jasińskiego – w koncercie zabrzmiało wiele kolęd w jego aranżacji. Tym razem kolędy w jego opracowaniu były okazją do promocji najnowszego wydawnictwa płytowego z kolędami nagranych w technologii dźwięku dookólnego. Misterium Kolędowe ma od wielu lat stałych słuchaczy i miłośników, którzy każdego roku przybywają, by poczuć atmosferę świąt Bożego Narodzenia i wspólnego kolędowania. Najstarsi miłośnicy przyprowadzają swoje dzieci i wnuki, które mimo zmieniających się czasów ze szczerym zainteresowaniem śledzą przebieg widowiska.

Udział w koncercie wielu muzyków, prezentacja różnych układów scenicznych i choreograficznych oraz barwnych strojów, wykorzystywanych nieprzerwanie od wielu lat w doskonałej akustyce katedry, gwarantuje niezapomniane wrażenia. Ogromne wnętrze świątyni w pięknej oprawie świetlnej staje się sceną wielobarwnego widowiska i słuchowiska skłaniającego do uśmiechu i radości, ale również chwili refleksji i zadumy.

W tegorocznym Misterium, obok Chóru Akademickiego im. prof. Jana Szyrockiego ZUT pod batutą Szymona Wyrzykowskiego, wystąpił Chór „Collegium Maiorum” pod dyrekcją Pawła Osuchowskiego, Zespół Młodych pod dyrekcją Iwony Charkiewicz oraz Kapela Zespołu Folklorystycznego „Siermięgi” pod kierownictwem Magdaleny Kruszewskiej.

Marcin Czutko

Ryglowa architektura w obiektywie

W nowej siedzibie Biblioteki Głównej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie przy ulicy Ku Słońcu 140 zaprezentowano wystawę fotografii i fotogramów dr inż. arch. Haliny Rutyny „Skromne Sacrum – ryglowa architektura sakralna na wsi zachodniopomorskiej”. Wernisaż odbył się 15 grudnia 2011 roku w holu głównym – tzw. palmiarni.

Halina Rutyna zauważa, dokumentuje i definiuje dosyć charakterystyczną grupę zabytków, a mianowicie wiejskie kościoły ryglowe Pomorza Zachodniego, które są pełne nieodpartego uroku i mocno związane z krajobrazem regionu. Dokonuje też oceny zjawisk, którym podlega otoczenie kościołów ryglowych.

Autorka jest adiunktem w Zakładzie Teorii Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Wydziału Budownictwa i Architektury Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz adiunktem na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Od ponad 30 lat amatorsko zajmuje się fotografią, łącząc pracę zawodową architekta z zamiłowaniem do fotografii i organizowaniem wystaw i plenerów fotograficznych.

Pasje Stachowiaka

W Galerii Architektów Forma odbył się 18 listopada wernisaż wystawy zatytułowanej „Pasje Kazimierza Stachowiaka”. Wydarzenie było elementem Westivalu Sztuka Architektury, a organizatorem Stowarzyszenie Architektów Polskich. Wystawie towarzyszył koncert Sylwestra Ostrowskiego. Całości towarzyszyło hasło – Architektoniczne Zaduszki Jazzowe.

Kazimierz Stachowiak przez lata był filarem Szczecińskiego Oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich. Pełnił funkcję prezesa w latach 70., przez wiele kadencji był członkiem zarządu. Jako sędzia referent, autor programów i regulaminów był współtwórcą idei i założeń dla wielu ogólnopolskich konkursów architektonicznych w Szczecinie, między innymi tych najnowszych – na budynek filharmonii, rozbudowę Szpitala Wojskowego czy Muzeum Morskiego. Przez dziesięciolecia był też wykładowcą naszej uczelni – Politechniki Szczecińskiej i Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Kształcił pokolenia architektów i zapisał się w naszej pamięci jako człowiek niezwykły.

– Kaziu to wielki intelekt, mądrość, rozległa wiedza, szerokie horyzonty i wnikliwe spojrzenie, cudowny styl, takt i najwyższa kultura – nasz wielki i autentyczny autorytet. Jego realizm, szczerść, obiektywizm budziły podziw wielu, którzy mieli szczęście być blisko Niego – tak wspomina go Małgorzata Piotrowska. Kazimierz Stachowiak odszedł od nas 10 września 2011 roku. Wystawa nie zmierzała do podsumowania jego twórczości, stanowiła raczej próbę odsłony takich jej aspektów wokół architektonicznych, których nie znaliśmy.

Wystawa 2urban8

13 stycznia br. w Galerii Architektów Forma odbył się wernisaż wystawy zatytułowanej 2urban8. Wystawa prezentuje cztery projekty dyplomowe z zakresu urbanistyki, przygotowane na Wydziale Budownictwa i Architektury Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie pod kierunkiem dwojga młodych promotorów, doktorów architektury: Klary Czyńskiej i Adama Zwolińskiego. Tytuł '2urban8' ('two-urban-eight') koduje podstawowe dane.

„Urbanisci muszą odpowiadać nie tylko na współczesne wyzwania, ale i na nadrzędne pytanie, co będzie w przyszłości? Paradoks polega na tym, że nawet jeśli nie ma odpowiedzi na to, co będzie, urbanista musi zaproponować jakąś wizję. Aby rozwiązać paradoks musi on polegać na własnym systemie wartości. To właśnie pokazanie takiego wewnętrznego dyskursu sprawia, że wystawa 2urban8 jest warta zobaczenia. Jest to rodzaj kadru uwieczniającego ekscytujący dialog doświadczonych nauczycieli i studentów, stojących u progu osiągnięcia stopnia zawodowego” – prof. Christian von Oppen, Uniwersytet Bauhaus w Weimarze.

„Idea konfrontacji wizji dla różnych kontekstów urbanistycznych jest ważnym elementem dyskusji o rozwoju miast. Miasta mogą uczyć się od siebie. Przywołując opinie Roberto Segre, porównywanie doświadczeń w tej dziedzinie jest narzędziem, które choć nie daje systematycznej pewności, w istotny sposób poszerza naszą świadomość i tworzy nowe wyzwania dla rozwijania koncepcji urbanistycznych” (...) – prof. Pedro Ressano Garcia, Universidade Lusofona, Lizbona

Przytoczone fragmenty dwóch recenzji oddają idee jakie przyświecały autorom wystawy 2urban8. Projektowanie urbanistyczne jest jedną z najbardziej złożonych dyscyplin w obszarze architektury. Dochodzenie do określonych rozwiązań wymaga umiejętności prowadzenia twórczego dialogu i współpracy. Każdy z czterech projektów został opracowany przez dwuosobowy zespół studentów. Zatem pierwotnym poziomem dyskusji, który w efekcie zaowocował propozycjami projektowymi, była współpraca studentów. Kolejną

placzką dialogu był dyskurs między studentami i promotorami. Przygotowanie wystawy, zorganizowanej pod kierunkiem promotorów, wymagało ponownie silnego współdziałania wszystkich dziesięciolecia jej uczestników. Powstały nowe plansze, teksty, recenzje i katalog. Z jednej strony wystawa prezentuje autorski wymiar poszukiwań każdego z zespołów studenckich oraz honoruje autonomię projektów. Z drugiej strony w prezentowanych pracach wyraźne są poglądy i dążenia promotorów. Wyodrębniły się dwa cykle tematyczne, zatytułowane City2City (Klara Czyńska) oraz City2Water (Adam Zwoliński). Propozycje przekształceń urbanistycznych fragmentów Berlina, Szczecina i Warszawy odnoszą się do aktualnej w Europie problematyki kształtowania przestrzeni centrów miast oraz waterfrontów.

Klara Czyńska jest architektem, absolwentem Politechniki Szczecińskiej. Jej praca doktorska obroniona na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej zdobyła nagrodę ministra infrastruktury. Pracuje na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie, na Wydziale Budownictwa i Architektury. Jest autorką licznych publikacji naukowych oraz opracowań studialnych dotyczących zagadnień urbanistycznego kształtowania miast oraz oceny wpływu zabudowy wysokiej. Jest promotorką kilku prac magisterskich i inżynierskich.

Adam Zwoliński jest architektem, absolwentem Politechniki Szczecińskiej. Pracę doktorską obronił na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej. Pracuje na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie, na Wydziale Budownictwa i Architektury. Jest autorem licznych publikacji naukowych dotyczących między innymi kształtowania i użytkowania przestrzeni publicznych. Jest również autorem lub współautorem kilkudziesięciu projektów, konkursów, koncepcji i studiów architektonicznych lub urbanistycznych. Promotor kilku prac magisterskich i inżynierskich.

Paweł Rubinowicz
Kurator wystawy

Nowa koncepcja dydaktyki bibliotecznej

Information Literacy

Edukacja
Informacyjna

Dydaktyczne zadania bibliotek akademickich mają długą tradycję. Określone zostały w latach 50. ubiegłego wieku. Obecnie obowiązująca Ustawa o bibliotekach z 1997 r. (rozdz. 1 art. 4 ust. 2) mówi: „Do zadań biblioteki może ponadto należeć prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, wydawniczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej”.

Początkowo działalność dydaktyczna bibliotek polegała na słownym instruktażu użytkowników odnoszącym się do zasad korzystania z biblioteki oraz katalogów, następnie przekształciło się to w formę wykładów, do których doszły ćwiczenia praktyczne. Od kilku lat w bibliotekach pojawiają się szkolenia on-line, które zaliczyć możemy do technik nauczania na odległość zwanych też e-learningiem. Wraz z rosnącym strumieniem informacji oraz zmieniającymi się stale jej nośnikami, szkolenia biblioteczne wciąż ewoluują. Obecnie coraz większą uwagę zaczęto skupiać na koncepcji Information Literacy (IL). Termin ten oznacza zespół umiejętności niezbędnych do rozpoznania, kiedy informacja jest potrzebna oraz jej zlokalizowania, oceny a także efektywnego i etycznego wykorzystania. Polskim odpowiednikiem IL są stosowane wymiennie edukacja informacyjna, bądź kompetencje informacyjne. Problem odpowiedniego przygotowania użytkowników informacji do korzystania z niej dostrzegają wszystkie środowiska biblioteczne zarówno w Polsce, jak i na świecie, gdzie rozpoczęto realizację pewnych programów mających tę kwestię rozwiązać. Przykładem może być Infolit Global (<http://www.infolitglobal.info/en/>) – międzynarodowy projekt skierowany do specjalistów z różnych środowisk naukowych, a realizowany przez sekcję International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) ds. Information Literacy przy wsparciu UNESCO. Jego realizację rozpoczęto w 2006 r. Głównym celem projektu jest stworzenie i rozwój bazy z informacjami o inicjatywach związanych z IL oraz raportowanie o stanie rozwoju IL na świecie. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich wyłoniło w ubiegłym roku w swoich strukturach Komisję do spraw Edukacji Informacyjnej (KEI), której głównym zadaniem jest wprowadzenie edukacji informacyjnej do polskiego środowiska bibliotecznego oraz podejmowanie inicjatyw służących jej promocji i popularyzacji we wszystkich typach bibliotek.

Jedną z inicjatyw KEI były zorganizowane we wrześniu ub.r. w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie warsztaty dla bibliotekarzy z bibliotek naukowych, poświęcone zagadnieniu Information Literacy. Oprócz KEI, współorganizatorami warsztatów było Koło SBP przy Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego oraz Sekcja ds. Information Literacy w IFLA, a szkolenie dofinansował Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Główną referentką była przewodnicząca Sekcji ds. Information Literacy IFLA – dr Maria-Carme Torras i Calvo – dyrektor Bergen University College Library (Norwegia). Warsztaty prowadziły przedstawicielki KEI: Ewa Rozkosz i Zuza Wiorogórska,

a w szkoleniu uczestniczyli pracownicy bibliotek akademickich z różnych miast Polski.

Podczas warsztatów dyskutowano na temat edukacji informacyjnej w szkolnictwie wyższym oraz o tym, jak tworzyć i wdrażać programy edukacji informacyjnej na I, II i III poziomie studiów. Dr Maria Carme Torras i Calvo podkreśliła, że proces boloński i wprowadzenie Krajowych Ram Kwalifikacji do szkolnictwa wyższego zobowiązuje te instytucje do rozwijania kompetencji informacyjnych swoich studentów. Tylko kto właściwie powinien się tym zajmować? Bibliotekarze z racji przygotowania informacyjnego i wykonywanego zawodu, czy też pracownicy naukowcy poszczególnych wydziałów? Z przeprowadzonych warsztatów wypłynął wniosek, że obydwie grupy powinny ze sobą współpracować w celu opracowania programów nauczania kompetencji informacyjnych oraz przydziału ról poszczególnym prowadzącym zajęcia w ramach IL. Być może w przyszłości uczelnie będą zatrudniać specjalistów od IL, jednak dotychczas tylko jeden uniwersytet na świecie – Sheffield University – otworzył kierunek na poziomie studiów magisterskich kształcący specjalistów w zakresie edukacji informacyjnej. Dopóki nie zdamy sobie sprawy, że wyszukiwanie informacji za pomocą tylko jednego narzędzia jakim jest wyszukiwarka Google (i to tylko z użyciem wyszukiwania prostego) jest analfabetyzmem informacyjnym, póty nie dostrzeżemy konieczności kształcenia w kierunku IL.

Na marginesie chciałabym podzielić się uwagą na temat twierdzenia, które niestety coraz częściej bibliotekarze słyszą nie tylko z ust studentów, ale i naukowców, że w Internecie jest wszystko. Skąd to „wszystko” ma się tam znaleźć, i to oczywiście w wolnym dostępie, skoro statystyki wskazują na małe zainteresowanie naukowców publikowaniem wyników badań w formule Open Access? Na jakich źródłach informacji ma się opierać Google? Czyżbyśmy wychowywali pokolenie „kopiuj-wklej”? Nasuwa się pytanie o to, jaką świadomość działalności plagiatowej mają studenci. Polecam obejrzenie filmu przygotowanego przez Bibliotekę Uniwersytecką w Bergen, który jest jednym z elementów kształcenia IL realizowanego w tej uczelni. Film dostępny jest pod adresem: <http://www.youtube.com/watch?v=Mwbw9KF-ACY>.

Biblioteka Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT stara się wprowadzać w życie nowe koncepcje dydaktyki bibliotecznej, mimo braku pewnych formalnych uwarunkowań w tym zakresie. Od początku bieżącego roku akademickiego Biblioteka WTiICh wykorzystując platformę e-learningową Moodle, zamieściła na stronie domowej kursy, które mogą być uważane za element edukacji informacyjnej naszych studentów. Kursy są ogólnie dostępne pod adresem: <http://bibliotekawtiich.zut.edu.pl/moodle/>. Zapraszamy do korzystania, zawsze służymy też indywidualną pomocą.

Anna Gryta
Biblioteka WTiICh ZUT

Co na szczecińskim niebie?

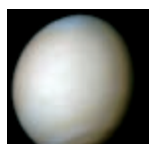
Planety

O jakiej porze można zobaczyć daną planetę?			
Planeta	Marzec 2012	Kwiecień 2012	Maj 2012
Merkury	wieczorem, w pierwszej połowie miesiąca	nad ranem, w drugiej połowie miesiąca	nad ranem, w pierwszej dekadzie miesiąca
Wenus	wieczorem i w pierwszej połowie nocy	wieczorem i w pierwszej połowie nocy	wieczorem
Mars	całą noc	całą noc	wieczorem i w pierwszej połowie nocy
Jowisz	pierwsza połowa nocy	pierwsza połowa nocy	niewidoczny
Saturn	całą noc	całą noc	całą noc

Merkury:

Z powodu małej odległości kątowej od Słońca, Merkury widoczny jest albo krótko przed wschodem Słońca (widoczność poranna), albo krótko po zachodzie Słońca (widoczność wieczorna). W rozpatrywanym okresie Merkury będzie widoczny wieczorem od 22 lutego do 15 marca oraz rano w kwietniu i na początku maja.

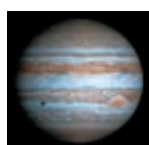
Wenus:

Trwa okres wieczornej widoczności Wenus („gwiazda wieczorna”), który rozpoczął się na początku listopada 2011 r. W marcu i kwietniu planeta będzie widoczna przez 4 godziny po zachodzie Słońca, w maju czas wieczornej widoczności szybko się skraca, aby zakończyć się z końcem tego miesiąca.

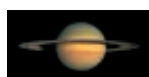
Mars:

W marcu i kwietniu Marsa można obserwować całą noc świecącego w gwiazdozbiornie Lwa. W maju widoczny będzie wieczorem i w pierwszej połowie nocy w tym samym gwiazdozbiornie.

Jowisz:

Wiosną 2012 r. Jowisza obserwować będzie można jedynie wieczorem w gwiazdozbiornie Barana i ten okres wieczornej widoczności szybko maleje do zera w końcu kwietnia. W maju niewidoczny z powodu bliskości kątowej w stosunku do Słońca.

Saturn:

Wiosną 2012 r. Saturn znajduje się w gwiazdozbiornie Panny i świeci z jasnością +0,4^m. Warunki widzialności planety są bardzo dobre, można go obserwować praktycznie całą noc.

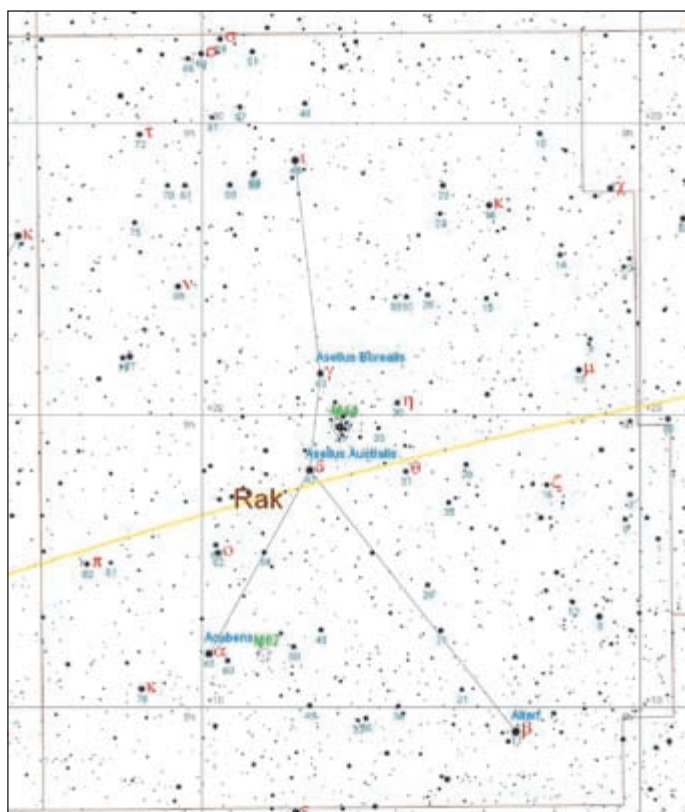
KALENDARZYK ASTRONOMICZNY

- **3 marca:** Mars w opozycji. Planeta znajdzie się najbliżej Ziemi i jej tarcza będzie całkowicie oświetlona. Jest to najlepszy czas na obserwację Marsa.
- **5 marca:** Maksymalna (18°) elongacja wschodnia Merkurego. Najlepszy czas na wieczorne obserwacje planety.
- **8 marca:** Pełnia Księżyca.
- **15 marca:** Wenus w odległości kątowej 3,3° od Jowisza. Dwie najjaśniejsze planety znajdują się blisko siebie na wieczornym niebie.
- **20 marca:** O godzinie 6:14 Słońce przekracza równik niebieski, przechodząc z półkuli południowej na północną. Na Ziemi rozpoczyna się wiosna (półkula północna) lub jesień (półkula południowa).

- **27 marca:** Maksymalna (46°) elongacja wschodnia Wenus. Najlepszy czas na wieczorne obserwacje planety.
- **6 kwietnia:** Pełnia Księżyca.
- **15 kwietnia:** Opozycja Saturna. Saturn znajdzie się najbliżej Ziemi, dogodny czas na obserwacje planety i jego pierścieni.

Zdjęcie gromady M44 z obserwatorium na Kitt Peak, w pobliżu Tucson, Arizona (NOAO/AURA/NSF). Obejmuje obszar dwóch tarcz Księżyca

Gwiazdozbiór Raka z zaznaczoną gromadą otwartą M44

- **18 kwietnia:** Maksymalna (27°) elongacja zachodnia Merkurego. Najlepszy czas na poranne obserwacje planety.
- **22 kwietnia:** Maksimum aktywności roju meteorowego Lirydy. Meteory tego roju obserwuje się od 2000 lat. Spadające gwiazdy wydają się wylatywać z punktu, który znajduje się w gwiazdozbiornie Lutni, w pobliżu jasnej gwiazdy Wega. W roju tym obserwuje się jasne, szybkie meteory, pozostawiające bardzo długie ślady.
- **6 maja:** Maksimum aktywności roju meteorowego Eta Akwarydy. Meteory tego roju pochodzą z komety Halleya. Radiant roju znajduje się w gwiazdozbiornie Wodnika (łac. *Aquarius*), w pobliżu gwiazdy oznaczonej grecką literą eta (η). Obserwacje roju należy prowadzić po północy i przed wschodem Słońca.
- **20 maja:** Obrączkowe zaćmienie Słońca. Widoczne będzie w pasie od południowych Chin przez Japonię, północy Pacyfik do Ameryki Północnej. W Polsce niewidoczne.
- **22 maja:** Merkury w niedużej odległości kątowej 0,4° od Jowisza.

Gromada otwarta M44 (Żłóbek) w gwiazdozbiornie Raka

Wieczorem i w pierwszej połowie nocy, w południowo-zachodniej części nieba, pomiędzy dużymi gwiazdozbiornami Lwa i Bliźniąt, znajdziemy niepozorny gwiazdozbiór Raka. W centralnej części tego gwiazdozbioru dostrzeżemy niewielką grupkę gwiazd, która w katalogu Messiera (opublikowanego w 1774 r.) występuje pod numerem 44. Stąd oznaczenie tej grupy gwiazd jako M44. Nosi ona także staropolską nazwę Żłóbek. Za pomocą lornetki lub teleskopu dostrzeżemy w grupce znacznie więcej gwiazd. Astronomowie nazywają takie zgrupowania gwiazd gromadami otwartymi. Najbardziej znaną gromadą otwartą są Plejady (M45) w gwiazdozbiornie Byka. Gromada otwarta M44 odległa jest od nas o ok. 600 lat świetlnych i ma średnicę ok. 16 lat świetlnych. Składa się z ok. 300 gwiazd. Gwiazdy w gromadzie otwartej powstały z jednej chmury molekularnej. Czas życia gromady otwartej jest w skali astronomicznej niedługi (kilkaset milionów lat).

Janusz Typek

Nowe oblicze dobrego znajomego

Projekty pomocowego programu TEMPUS, realizowane w latach 1990–2000 (fazy I, II i II bis), wspomniane są z dużym sentymentem przez polskie uczelnie, które korzystały wówczas bezpośrednio ze strumienia środków finansowych przekazywanych na rzecz wspierania reform społeczno-gospodarczych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. TEMPUS zapoczątkował w polskich szkołach wyższych procesy korzystnych zmian m.in. w obszarach międzynarodowej współpracy uczelnianej, mobilności studentów i pracowników, modernizacji programów nauczania. Indywidualne stypendia dla pracowników uczelni i studentów, tworzenie nowoczesnych programów nauczania, kursy językowe oraz zakup sprzętu komputerowego to przykłady działań realizowanych przez polskie uczelnie i finansowanych przez program.

W aktualnej fazie programu TEMPUS IV (lata 2007–2013) wsparcie skupia się na reformie szkolnictwa wyższego w krajach spoza Unii Europejskiej, zgrupowanych w trzech regionach: Zachodnie Bałkany (Albania, Bośnia i Hercegowina, Kosowo, Serbia i Czarnogóra), wschodni i południowi sąsiedzi UE (Algieria, Egipt, Izrael, Jordania, Liban, Libia, Maroko, Autonomia Palestyńska, Tunezja, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Federacja Rosyjska i Ukraina), Azja Centralna (Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan, Uzbekistan).

Celem tej edycji programu jest modernizacja szkolnictwa wyższego w krajach – beneficjentach zgodnie z określonymi przez nie

priorytetami. Kraje UE, uczestnicząc w projektach tempusowych, dzielią się z instytucjami krajów partnerskich swoją wiedzą i doświadczeniem.

Program TEMPUS IV wspiera następujące typy projektów:

- projekty wspólne (Joint Projects), realizowane przez międzynarodowe konsorcja uczelni, skupiające się na modernizacji programów nauczania lub modernizacji zarządzania uczelnią zlokalizowanej w kraju partnerskim;
- działania strukturalne (Structural Measures), realizowane na poziomie danego kraju partnerskiego, ukierunkowane na inicjowanie i wspieranie reform systemu szkolnictwa wyższego w danym kraju partnerskim. Projekty tego typu wymagają bezpośredniego zaangażowania ze strony władz edukacyjnych kraju partnerskiego.

Szczegółowe informacje dotyczące programu dostępne są na polskiej stronie programu TEMPUS www.tempus.org.pl

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie realizuje projekt tempusowy – Wydział Elektryczny uczestniczy jako partner w projekcie wspólnym „Curricula Reformation and Harmonisation in the field of Biomedical Engineering” koordynowanym przez Uniwersytet Patras w Grecji.

Agata Bruska

Dział Kształcenia, Sekcja Współpracy z Zagranicą

Slayer wygrał w Łodzi Studenci WE wśród laureatów

Podczas IV Ogólnopolskich Zawodów Robotów „Sumochallenge”, które 5 listopada 2011 roku zorganizowało Studenckie Koło Naukowe Robotyki SKaNeR z Politechniki Łódzkiej konstrukcje z całej Polski rywalizowały w kilku konkurencjach: Sumo, Linefollower, MicroMouse, Humanoid sprint i Freestyle. Na zawodach Wydział Elektryczny ZUT po raz kolejny reprezentowała dwuosobowa drużyna ze Studenckiego Koła Naukowego Robotyki Praktycznej SKORP (opiekun mgr inż. Andrzej Biedka) w składzie: inż. Bartosz Sidorowicz, inż. Radosław Waldon.

Zbudowany przez nich robot o nazwie Slayer zajął pierwsze miejsce w kategorii minisumo, pokonując konkurentów z całej Polski. Był to piąty z rzędu turniej, na którym reprezentanci Wydziału Elektrycznego stanęli na najwyższym stopniu podium. Aby utrzymać wysoki poziom konstrukcja jest nieustannie wzbogacana o nowe technologie, a algorytmy sterowania są doskonalone.

Andrzej Biedka

Posiedzenie kapituły oceniającej prace nadesłane w IV edycji konkursu organizowanego przez Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii ZUT, na najlepszą pracę licencjacką/inżynierską, magisterską oraz doktorską odbyło się 3 listopada 2011 roku.

W kategorii najlepsza praca licencjacka/inżynierska pierwszą nagrodę zdobył inż. Przemysław Makiewicz, student kierunku elektronika i telekomunikacja, za pracę pt. „Symulacja wpływu parametrów sekwencji wzbudzającej na wynik obrazowania metodą echa spinowego w rezonansie magnetycznym”.

W kategorii na najlepszą pracę doktorską wyróżnienie za pracę zatytułowaną: „Wpływ struktury oleju i papieru na relaksację dielektryczną kanałów olejowych transformatorów energetycznych” otrzymał dr inż. Marek Zenker również z Wydziału Elektrycznego.

Justyna Jończyk

Zwycięskie koszykarki

XXVI Memoriał Waldemara Krasonia w koszykówce (19–20 listopada 2011 roku) jest imprezą akademicką, rozgrywaną nieprzerwanie od 1986 r. i organizowaną przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klub Uczelniany AZS Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Waldemar Krasoń był czołowym rozgrywającym zespołu Pogoni Szczecin i AZS Szczecin. Mówiono o nim i o jego grze, że wyprzedza swój czas. Zginął tragiczną śmiercią w 1985 r.

W rywalizacji uczestniczyły zespoły męskie i żeńskie czterech uczelni: Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie i Akademii Morskiej.

W rywalizacji kobiet zwyciężyły koszykarki Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Drugie miejsce PUM, trzecie – WUM i czwarte – AM.

Poszczególne spotkania zakończyły się następującymi wynikami: ZUT – PUM 61:20, ZUT – WUM 50:40, ZUT – AM 74:41. W rywalizacji mężczyzn kolejność była identyczna.

Nasze koszykarki spisały się znakomicie, zebrały również nagrody indywidualne. Królem strzelców została studentka I roku drugiego stopnia kierunku ekonomia (WEk.) Karolina Gąszczak. Za najlepszą zawodniczkę zespołu uznano studentkę I roku ekonomii (WEk.) Monikę Kaczyńską.

Zespół Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego wystąpił w składzie: Dominika Grzesik (architektura krajobrazu), Edyta Tarasiewicz (budownictwo), Karolina Gąszczak (ekonomia), Monika Kaczyńska (zarządzanie), Katarzyna Popko (technologia chemiczna), Alicja Jędrzejewska (budownictwo), Agnieszka Kosek (architektura), Natalia Wasilewska (zarządzanie), Magdalena Kuchta (inżynieria materiałowa). Trenerem sekcji koszykówki kobiet jest mgr Joanna Walczak.

Wśród mężczyzn królem strzelców został również student ZUT Michał Dudzik, a najlepszym zawodnikiem Wojciech Góralski. Trenerem sekcji mężczyzn jest mgr Zdzisław Zawadka.

Zdjęcia Joanna Walczak

Sukces naszych siatkarek

Siatkarki AZS ZUT zajęły pierwsze miejsce w Akademickich Mistrzostwach Województwa Zachodniopomorskiego. Drugie miejsce zajął Uniwersytet Szczeciński, a trzecie – Pomorski Uniwersytet Medyczny.

Zajęcie pierwszego miejsca daje naszym siatkarkom awans do pół-finału Akademickich Mistrzostw Polski, które odbędą się w kwietniu 2012 r. w Poznaniu.

Ponadto drużyna AZS ZUT prowadzi w I lidze amatorskiej kobiet SALPS w Szczecinie.

Skład drużyny: (od lewej) Maria Lichota (WBiA), Natalia Marszałkiewicz (WIMiM), Karolina Wysocka (WTiICH), Kamila Komarnicka (WTiICH), Anna Anacka (WEk.), trener Zbigniew Pawlak, siedzą: Aleksandra Poleszczuk (WBiHZ), Aleksandra Miller (WTiICH), Olga Filipiak (WBiA), Anna Skowronek (WBiHZ).

*Tekst ZbigniewPawlak
Zdjęcie Grzegorz Powązka*

Profesor Marian Piech

1929–2012

wspomnienie

Marian Piech urodził się 8 grudnia 1929 roku w Nowym Borku k. Rzeszowa w wielodzietnej rodzinie rolniczej jako najmłodszy z dziesięciorga rodzeństwa. W 1949 r. zdał maturę w klasie humanistycznej I Liceum Ogólnokształcącego w Rzeszowie. W latach 1949–1953 odbył studia inżynierskie na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia magisterskie kontynuował w Wyższej Szkole Rolniczej we Wrocławiu, specjalizując się w zakresie hodowli roślin i nasiennictwa. Już podczas studiów pracował tam jako asystent, a ponadto uczestniczył w seminariach z biometrii i metod statystycznych w Instytucie Matematycznym PAN we Wrocławiu. W 1961 r. został doktorem nauk rolno-leśnych. W 1962 r. wraz z rodziną przeniósł się do Szczecina, gdzie podjął pracę jako adiunkt w Wyższej Szkole Rolniczej w Katedrze Hodowli Roślin i Nasiennictwa, kierowanej przez prof. dr. Andrzeja Słabońskiego. W roku akademickim 1963/1964 odbył półroczny staż naukowy w Uniwersytecie w Halle oraz w Instytucie Hodowli Zbóż w Hadmersleben należącym do Akademii Nauk Rolniczych NRD. Po powrocie zorganizował pracownię oceny wartości wypiekowej zbóż. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1970 r., a następnie tytuł profesora nadzwyczajnego (1977) i tytuł profesora zwyczajnego (1987). Od 1970 r. kierował zorganizowanym przez siebie Zakładem Doświadczalnictwa, włączonym później do Katedry Biometrii i Doświadczalnictwa, której był kierownikiem aż do 2000 r.

Profesor Marian Piech prowadził badania naukowe polegające na określeniu wymogów agrotechnicznych odmian zbóż ze szczególnym uwzględnieniem wartości makaronowej i wypiekowej pszenicy, jakości browarnej jęczmienia, wartości paszowej i odżywczej pszenżyta i owsa nagoziarnistego. Dużą wartość praktyczną miały wyniki prac nad zwiększeniem współczynnika rozmnożenia nowych odmian i rodów hodowlanych zbóż, które zostały przyjęte do stosowania przez Zjednoczenie Hodowli Roślin i Nasiennictwa, dzięki czemu polskie odmiany pszenżyta weszły szybko do powszechnej uprawy w kraju i stały się przedmiotem eksportu do 14 krajów. Badania agrotechniczne i fizjologiczne nad żytem mieszańcowym wykorzystującym efekt heterozji pozwoliły określić, w jakich warunkach jego uprawa może okazać się bardziej opłacalna niż uprawa żyta populacyjnego. Wyniki badań nad owsem nieoplewionym wykazały, że dzięki wysokiej wartości pokarmowej, odżywczej i biologicznej białka, w porównaniu z konwencjonalną ta forma owsa może być konkurencyjna jako pasza dla drobiu, zastępując w części importowaną soję. Profesor kierował projektami realizowanymi w ramach

programu rządowego, węzłowego, resortowego oraz dwoma projektami badawczymi KBN. Współpracował z naukowymi ośrodkami zagranicznymi, poza wspomnianymi wcześniej niemieckimi instytutami, także z centralnym Ośrodkiem Metodyki Doświadczeń Polowych w Bad-Lauchstadt, z Uniwersytetem w Rostocku (Niemcy), Wyższą Szkołą Rolniczą oraz Instytutem Produkcji Roślinnej w Pradze (Czechy). W 1986 r. na zaproszenie rządu meksykańskiego pracował przez sześć miesięcy jako *visiting professor* w Uniwersytecie Rolniczym w Chapingo w Meksyku. Profesor opublikował łącznie ponad 320 prac, w tym ok. 180 oryginalnych prac naukowych, wiele z nich w językach angielskim i niemieckim, a także pięć książek. Wygłaszał wykłady i referaty na konferencjach w 10 krajach na zaproszenie ośrodków prowadzących badania nad pszenżytem i owsem nieoplewionym.

Profesor Marian Piech w pracy zawodowej wykazywał dużą aktywność w działalności organizacyjnej na uczelni i poza nią. Był prodziekanem Wydziału Rolniczego (1972–1975) i rektorem Akademii Rolniczej w Szczecinie (1993–1996). W 1992 r. powołano go na eksperta międzynarodowego ds. oceny Instytutu Produkcji Roślinnej w Pradze i opracowania projektu jego restrukturyzacji. Był również ekspertem Komitetu Badań Naukowych i Komisji Wspólnot Europejskich do oceny projektów składanych w ramach projektów badawczych Wspólnot Europejskich (1993–1998), członkiem Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN (1985–1988), Sekcji Genetyki Stosowanej Roślin KBN (1991–1993); Polsko-Amerykańskiego Komitetu Fulbrighta ds. oceny wniosków o stypendia naukowe (1991–1997); Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (1982–1985). Aktywnie uczestniczył w działalności rad naukowych Polskiego Towarzystwa Biometrycznego (1976–1982), IUNG w Puławach (1988–1991), redakcji naukowych *Annales Scientiarum Stetinenses* seria Nauki przyrodnicze i rolnicze (1986–1994). Był redaktorem naczelnym Wydawnictwa Naukowego AR w Szczecinie (1988–1992), a także przewodniczącym II Wydziału Nauk Przyrodniczych i Rolniczych Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego (1978–1993).

Profesor Marian Piech prowadził wykłady i ćwiczenia z przedmiotów: statystyka matematyczna i doświadczalnictwo rolnicze oraz hodowli jakościowej zbóż, a dla słuchaczy Międzywydziałowych Studiów Doktoranckich Akademii Rolniczej w Szczecinie – metody badań naukowych oraz etyk badań naukowych. Ścisłe współpracował z instytucjami rolniczymi, uczestnicząc w szkoleniu służb agronomicznych, specjalistów centrali nasiennych, stacji

doświadczalnych oceny odmian regionu Pomorza Zachodniego. Od 1971 do 2001 r. był nieprzerwanie przewodniczącym Państwowej Komisji ds. Rejestracji Odmian Zbóż w COBORU w Słupi Wielkiej. Opublikował ponad 150 prac o charakterze popularno-naukowym i popularnym w wydawnictwach centralnych i regionalnych. Zorganizował sześć cyklicznych naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych nt. biometrii oraz hodowli, produkcji i uprawy pszenżyta.

Profesor zawsze dbał o rozwój naukowy młodych pracowników. Pod jego kierunkiem wykonano sześć prac doktorskich. Wypromował ponad 120 magistrów rolnictwa, recenzował ponad 30 prac doktorskich, 40 przewodów habilitacyjnych i wniosków na tytuł profesora, a także ponad 300 artykułów oraz wniosków i sprawozdań grantów naukowych KBN. Cenił inicjatywę młodych ludzi pracujących pod jego kierunkiem, starając się pobudzić ich do działania i rozwijania swoich umiejętności. Jego wielką pasją była działalność dydaktyczna. Każdy, kto tylko zwrócił się do Profesora z prośbą o pomoc w zakresie statystycznej analizy wyników, nigdy nie odszedł bez dobrych rad.

Profesor Marian Piech za działalność naukową i wdrożeniową został wyróżniony m.in.

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1981), nagrodami naukowymi Ministerstwa Edukacji Narodowej (1971, 1976, 1983), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1983), odznakami: Zasłużony dla rolnictwa (1997), Zasłużony dla województw: szczecińskiego, koszalińskiego, słupskiego i gorzowskiego, Gryfem Zachodniopomorskim (2009).

Profesor, poza nauką, interesował się systemami szkolnictwa wyższego oraz organizacją studiów w Europie i świecie, wskaźnikami bibliometrycznymi w ocenie uczonych, instytucji naukowych i projektów badawczych. Zajmowała go muzyka operowa i biografie muzyków, sam grał na akordeonie.

Profesor do swoich ostatnich dni interesował się działalnością wydziału i katedry, cieszył się naszymi sukcesami, pomagał rozwiązywać problemy. W grudniu 2011 r., zaproszony na zebranie Zespołu ds. strategii wydziału, udzielił wielu cennych rad. Nie opuszczał nigdy zebrania naukowych i okazjonalnych spotkań w katedrze z okazji doktoratów, habilitacji czy świąt.

Odszedł niespodziewanie 2 stycznia 2012 r. Będzie nam Go bardzo brakowało.

Sławomir Stankowski

Profesor Zdzisław Szuba

1927–2011

Zdzisław Szuba urodził się 20 lipca 1927 roku w Czortkowie na Podolu, w ówczesnym województwie tarnopolskim. Rodzinne miasto pozostało na zawsze w pamięci Profesora. Z dumą pokazywał jego panoramę, którą udało mu się zdobyć po latach. Czuł się związany z tymi stronami, czego wyrazem była przynależność do Towarzystwa Przyjaciół Kresów Południowo-Wschodnich w Szczecinie.

Jako młody chłopak podczas II wojny światowej był łącznikiem AK. Silne poczucie patriotyzmu było ważnym rysem osobowości Profesora.

W 1945 r. przeniósł się do Kluczborka. Tam zdał egzamin dojrzałości.

Ukończył dwa fakultety – weterynarię i pedagogikę. We Wrocławiu w 1955 r., na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej ówczesnego Uniwersytetu i Politechniki, uzyskał tytuł zawodowy lekarza weterynarii, a w Warszawie w 1961 r. na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego tytuł magistra pedagogiki. Doktoryzował się na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej we Wrocławiu (1964 r.), gdzie również nadano Mu stopień doktora

habilitowanego nauk weterynaryjnych w zakresie anatomii zwierząt (1978 r.). Tytuł profesorski uzyskał w 1991 r., a stanowisko prof. zwyczajnego w 1997 r. Pierwsze doświadczenia pedagogiczne i organizacyjne zdobywał podczas pracy w Państwowym Technikum Weterynaryjnym w Kluczborku (1951–1958). Początkowo był tam nauczycielem, później wicedyrektorem do spraw pedagogicznych, a następnie dyrektorem. Pracę w Szczecinie w Akademii Rolniczej rozpoczął w 1958 r. Dwadzieścia jeden lat pracował w Katedrze Anatomii, a potem przez 18 lat (do 1997 r.) kierował Katedrą Zoologii. Był związany także z innymi szczecińskimi uczelniami wyższymi. W latach 1991–2000 pracował na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego w Katedrze Zoologii Kręgowców i Etologii, którą organizował od podstaw. Zatrudniony był także w Wyższej Szkole Humanistycznej w Szczecinie.

Wśród zainteresowań naukowych Profesora można wyróżnić trzy główne nurty badawcze: asymetrię bilateralną zwierząt, allometryczny wzrost ssaków w prenatalnej fazie ontogenezy oraz szeroko pojętą historię nauk

zoologicznych. Jego dorobek publikacyjny liczy przeszło 80 oryginalnych prac, stanowiących cenny wkład w biologię rozwoju, nauki weterynaryjne i zootechniczne. Jako jeden z pierwszych w Polsce zajął się problemem asymetrii w budowie organizmów. Stwierdził asymetrię bilateralną w mózgowiu owcy kilkanaście lat wcześniej nim podważono pogląd o wyłączności istnienia tego zjawiska w mózgowiu człowieka. Zaslugą Profesora było także opracowanie unikatowej metodyki badań płodów bydła, która obejmowała morfometrię narządów wewnętrznych, a także rentgenometrię. Z Jego inicjatywy powstało wiele prac dotyczących rozwoju płodowego Bovidae. Wynikiem historycznej pasji Profesora były artykuły przybliżające nie tylko postaci i osiągnięcia dawnych naukowców, ale i warunki w jakich przyszło im działać. Był promotorem kilkudziesięciu prac magisterskich i dwóch prac doktorskich oraz recenzentem pięciu prac doktorskich i dwóch prac habilitacyjnych.

Aktywnie działał w wielu organizacjach naukowych, m.in. w Polskim Towarzystwie Nauk Weterynaryjnych, Polskim Towarzystwie Anatomicznym, Polskim Towarzystwie Antropologicznym, World Association of the History of Veterinary Medicine. Jednak najbardziej poświęcił się Polskiemu Towarzystwu Zoologicznemu, którego członkiem został w 1961 r. W latach 1971–2003, przez wszystkie kolejne kadencje, przewodniczył Szczecińskiemu Oddziałowi PTZool, przez trzy kadencje (1987–1999) był również wiceprezesem Zarządu Głównego tego Towarzystwa. W pięćdziesiątą rocznicę powstania Towarzystwa (w 1978 r.) zorganizował XIV Ogólnopolski Zjazd PTZool. Za zasługi dla tej organizacji został wyróżniony godnością Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Zoologicznego w 1995 r.

Otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia, m.in. nagrody naukowe Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki (1976 r. i 1981 r.) oraz Sekretarza Naukowego PAN (1979 r.), Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi (1956 r. i 1973 r.), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1987 r.), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1994 r.), medale Zasłużony dla AR w Szczecinie (1994) oraz Zasłużony dla Uniwersytetu Szczecińskiego – *Sis qui es pro publico bono* (2000 r.).

Profesor niezwykle życzliwie traktował swoich uczniów i pracowników. Uczył jak postępować ze studentami i pomagał zgłębiać tajniki zoologii. Znał status rodzinny i zainteresowania pozazawodowe każdego z nas. Znajdował czas na rozmowę nie tylko na tematy służbowe, ale i czysto ludzkie. W razie potrzeby umiał dyskretnie doradzić, jak wybrnąć z przykrych sytuacji.

Poza zebraniami, związanymi z bieżącymi zadaniami, które stawiała przed nami dydaktyka i sprawy naukowe, Profesor inicjował też mniej formalne spotkania pracowników, których celem była konsolidacja zespołu. Każde z takich spotkań miało inny motyw przewodni. Był cykl spotkań poświęcony zoologii z kuchnią w tle – próbowaliśmy na nich wspólnie przygotowywanych potraw ze ślimaków, małży,

kosztowaliśmy zabie udka czy kawior – egzotyczne potrawy były tu pretekstem do rozmów o różnych aspektach zoologii, która była pasją Profesora. Były spotkania poetyckie, na które pisaliśmy krótkie wiersze satyryczne. Nikt z nas nie podejrzewał wcześniej, że takie drzemią w nas talenty.

Profesor przywiązywał dużą wagę nie tylko do samej treści, ale wykazywał też ogromną dbałość o oprawę i formę takich spotkań. Był estetą. Wszystko musiało być bardzo przemyślane i pasować do siebie. Wydawaliśmy specjalne zaproszenia, robiliśmy zdjęcia, które potem ułatwiały przywoływanie tych miłych chwil. W tle zawsze pobrzmiwała muzyka klasyczna. W czasach kiedy trudno było cokolwiek kupić, Profesor z drugiego końca Polski sprowadził dla nas sprzęt grający, żeby muzyka była odpowiedniej jakości. Sam z zapałem tropił zoologiczne motywy w utworach muzycznych. Był zafascynowany Olivierem Messiaenem i jego koncertowymi przetworzeniami śpiewu ptaków. Na wykładach zoologii znajdował chwilę, by studenci mogli wysłuchać Messiaenowskiego „Czarnego kosa”, co wtedy technicznie było niezwykle trudne, bo sale nie były wyposażone w odpowiedni sprzęt.

Był świetnym menadżerem. Wiedział jak prowadzić pracę w zespole, jak zmotywować nas do działania. Dbał o każdego z nas. Rozumiał potrzeby innych i potrafił wyjść im naprzeciw. Kiedy mój półtoraroczny wtedy syn przebywał trzy tygodnie w szpitalu dopasował mój dzień pracy tak, bym bez przeszkód mogła być u niego każdego dnia.

Zainteresowania Profesora były bardzo rozległe, można by rzec renesansowe. Profesor bardzo cenił książki. Czytał dużo, zachłannie, i to nie tylko prace związane z pracą zawodową. Dlatego obiektem szczególnej troski i chłuby Profesora była nasza katedralna biblioteka, jedna z najbardziej zasobnych na wydziale. Każdego roku był na Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie, przywoząc stamtąd najświeższe nowości wydawnicze. Można było być pewnym, że z każdego wyjazdu, z każdej podróży, tak prywatnej, jak i służbowej, powróci z interesującym zakupem książkowym. Chętnie też użyczał trudno zdobyte pozycje wydawnicze, będące w jego posiadaniu.

Profesor doceniał jak nikt konieczność dokumentowania różnych wydarzeń. Wiedział, jak ocalić od zapomnienia alotne chwile, by na zawsze pozostały w naszej pamięci. Za jego czasów robiliśmy najwięcej zdjęć, i to zarówno zdjęć dokumentujących pracę badawczą, jak i zupełnie prywatnych. Zainicjował tworzenie kronik: katedralnej, wydziałowej czy magistrantów.

Chociaż Profesora Szuby nie ma już z nami, zawsze będzie częścią naszej katedry, pozostanie w naszej wdzięcznej pamięci, i to nie tylko jako wybitny naukowiec, ale również jako człowiek wielkich horyzontów myślowych i wielkiego serca.

Zofia Mazowiec

Wystawa Zurban8

■ strona 33

Wydawnictwa Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego

